



407

שבירי אזר

משיעוריו השבועיים של

הגה"צ הרב אליעזר ברלנד שליט"א

פרשת

אחרי - קדושים

תשפ"ה



- שעורים שנמסרו במוצאי שבת קדש תזריע-מצרע ליל ו' אייר תשפ"ה 2
שעור שנמסר אחרי מעריב ליל רביעי תזריע-מצרע ב' אייר תשפ"ה 10
שיעור יום שני ל ניסן תשפה לאנש מאריאל 24
בוקר שבת קודש פרשת תזריע מצורע, ה' אייר תשפ"ה 42
והקדשתם: אדם בא לעולם – להלחם בתאוה 48
הפרשה: נדב ואביהו – רצו להישרף על קידוש ה' 50

שיעורים

שעורים שנמסרו במוצאי שבת קדש תזריע-מצרע ליל ו' אייר תשפ"ה

הפסיק אותך? כמה אכלת בחל המועד? אז כתוב שצריכים לצום על זה שאכלו בחל המועד, [-] אדם לא צריך לאכל כל היום.

עכשיו קראתי פרוש אחר [שמפרש ר' נתן בליקוט הלכות שם]: "שפגמו בשמחה" — שלא שמחו, כי צריכים לרקד כל היום וכל הלילה. אדם צריך להיות כל היום ברקודים, אפילו במחשבה. גם יהודי יכול לרקד במחשבה. וכל דבר זה בחינת רקודים. שופר זה ראשי תבות "אז ימלא שחוק פינו ולשוננו רנה" [תהלים קכו, ב], להראות שהעקר זה הרקודים, על ידי השופר יכולים להרים את הרגלים, רקודים.

שעור שנמסר בסעודה רביעית לפני "אליהו הנביא"

הרבה אמר שכל הענין של הרקודים, שכל הענין של שני חמישי ושני, כל אחד יקרא [לקוטי הלכות הלכות] קריאת התורה ד'. [פנ, אין לה לא אבא ולא אמא, הם ברחו...] אז אתה הולך הביתה עוד חמש דקות קורא לקוטי הלכות חלק א' קריאת התורה ד'.

הוא מסביר מה זה שני וחמישי בשני, בירושלמי כתוב "שמא פגמו בשמחת יום טוב". שמא השתפרו, אכלו יותר מדי. כי זה יום טוב, אפשר לאכל כמה שרוצים. אף אחד לא מפסיק אותך, משהו הפסיק אותך? אבא



מורינז הרב בבית ים לפני 35 שנה.

קופץ, כל התפלה, פעם הוא תפס קצב אחד שמן 150 קילו הקפיץ אותו לגבה, לשני מטר.

כי אדם צריך לקפץ תמיד למעלה מעשרה טפחים, לצאת מהעשרה טפחים, ועל ידי זה הוא יזכה ל"קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה" [ירמיהו לג, יא], אבל זה רק יהיה לעתיד לבא, כי עכשיו אסור לשמע את הקול של הכלה, יש יצר הרע, יצר הרע זה אצל הבנים — לא אצל הבנות.

[בחטא העגל] הבנים — כל אחד תלש לאחתו את האזן, גם אתה אני זוכר תלשת לחייוש, נכון? יש לה חצי אזן, ראיתי. אז הם הלכו במשך ארבעים שנה רק עם חצי אזן, כתוב "התפרקו" [שמות לב, כד]

ואז ברקודים אדם מרים את הרגלים, אז יוצא מהעשרה — מהעולם הזה. מי שהוא... כי ארץ ישראל זה עולם היצירה, אז אם זוכים להרים את הרגלים, כמו איזבל, כמו בן איזבל שהיא הרימה את הרגלים, אז הכלבים לא אכלו את הרגלים, אכלו את הגוף ולא את הרגלים. כי איזבל היתה מוחאת עם הכפפים, אז את זה הכלבים לא אכלו — לא את הכפות הידיים ולא את הכפות הרגלים.

העבודה של האדם זה להקפיץ את הרגלים, כל היום, גם בתפלה. עקר התפלה זה הקפיצות, כל הזמן קפיצות, כמו רבי הערש מרימנוב שכל התפלה היה רק

כָּל הַשָּׁבָת.

כָּל הָעֲנִינִן שֶׁל הָאָדָם זֶה לְצֵאת בְּרִקּוּדִים, אֲפֹלוּ אִם הוּא לֹא רוֹקֵד — שִׁירָקֵד בְּמַחֲשָׁבָה. כָּל הַזְמָן רַק לְרִקֵּד. רַק הַרְקוּדִים מַעֲלִים אֶת הַתַּפְּלָה. מַה שְׁרוּקְדִים אַחֲרֵי הַתַּפְּלָה זֶה מַעֲלָה אֶת הַתַּפְּלָה.

עֲכָשְׁיוּ זֶה 22:45, עוֹד שֶׁלֹּשׁ שָׁעוֹת 1:45 חֲצוֹת. כָּל הַבְּנוֹת שׁוֹטְפוֹת אֶת הַמִּשְׁכָּן, שׁוֹפְכוֹת דָּלִי מִים, וּבְכָל חֹדֶר דָּלִי מִים — שֶׁלֹּשָׁה דָּלִיִּים, לְדַעַת לְבָנוֹת אֶת הַמִּשְׁכָּן, הַמִּשְׁכָּן זֶה מִטָּה — לְסִדֵּר אֶת הַמִּטָּה, אֶת הַשְּׁלֶחָן — לְהָרִים אֶת הַכִּסְאוֹת, כ' זֶה כִּסְאוֹת, וְנ' זֶה מְנוּרָה — צְרִיכִים מְנוּרָה, לְסִדֵּר אֶת הַמְנוּרָה. הַיּוֹם אֵין מַה לְסִדֵּר, פֶּעַם הָיָה מְנוּרוֹת שֶׁל נִפְטָ, מְנוּרוֹת שֶׁל... גִּירוֹת שֶׁל שֶׁזָה, הָיָה הַכָּל גִּירוֹת, לֹא הָיָה תִקְצִיב לְחִשְׁמַל, לִיבְרָמָן לֹא נָתַן תִקְצִיב, אֲזִי אִי אֲפָשָׁר הָיָה לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּחִשְׁמַל הַשְׁתַּמְשׁוּ רַק בְּגִירוֹת, אוּ בְלֹאמִפִּין, בְּלֹאמֶפֶ, אוּ בְלֹאמִטְרֶנֶע, בְּלֹאמִטְרֶנֶע, שֶׁזָה הָיָה עֲשִׂישִׁית זֶה הָיָה מְנוּרָה שֶׁל נִפְטָ, עִם זֶה הָיוּ הוֹלְכִים.

אָמַר אֶת זֶה רַבִּי חִיקִיל, הַרְבֵּה אָמַר: תִּהְיֶה חֲזוֹן. [אָמַר רַב חִיקִיל לר' נִתָּן שְׁטוֹב עֲשֵׂה שְׁלֹא הַקְשִׁיב לְדַבְרֵי הַרְבֵּה לְהִיּוֹת

— שֶׁפָּרְקוּ אֶת הָאֲזִנִּים, כִּי הַבְּנוֹת לֹא רָצוּ לָתֵת אֶת הַנְּזָמִים, אֶת הָעֲגִילִים, אֲזִי אֲזִי חֲתַכּוּ לָהֶם חֲצִי אֶזֶן. כָּכָה הָלְכוּ אַרְבָּעִים שָׁנָה.

לָכֵן בַּת הִיא אֲסוּר לָהּ לְכַבֵּס וּלְתַפֵּר [בְּרֹאשֵׁי חֲדָשִׁים], רַק בְּשָׁבִיל צְנִיעוּת מִתֵּר לְתַפֵּר, אֲבָל בְּשָׁבַת — אֲסוּר אֲפֹלוּ בְּשָׁבִיל צְנִיעוּת, אֲפֹלוּ שֶׁהִיא צְרִיכָה לְהַאֲרִיךְ אֶת הַשְּׁמֵלָה אֲסוּר לָהּ לְתַפֵּר — הִיא לֹא יִכּוֹלָה לְתַפֵּר בְּשָׁבַת בְּשׁוּם אֶפֶן לֹא, אֲפֹלוּ צְנִיעוּת שׁ [בְּרֹאשֵׁי חֲדָשִׁים] זֶה מִתֵּר, אִי אֲפָשָׁר, אֶפֶס אֶחָד לֹא יִכּוֹל לְהַסְפִּים לָזֶה, אֲבָל בְּרֹאשׁ חֲדָשׁ הִיא כֵּן יִכּוֹלָה לְתַפֵּר — רַק בְּשָׁבִיל צְנִיעוּת, הִיא יִכּוֹלָה לְהַאֲרִיךְ אֶת הַשְּׁמֵלָה, הַשְּׁמֵלָה צְרִיכָה לְהִיּוֹת עַד הַקֶּרֶסֶל — אֲזִי לֹא יָמוּת שׁוּם חֵיל, לֹא יָמוּתוּ שׁוּם חֵילִים.

וְכָל אֶחָד יִקְרָא עִם אִשְׁתּוֹ [לְקוּטֵי הַלְכוֹת הַלְכוֹת] קְרִיאַת הַתּוֹרָה ד', כִּשֶׁהוּא יָבֵא הַבֵּיתָה. וְהוּא יִסְבִּיר לָהּ מַה זֶה [תַּעֲנִית] "שְׁנֵי וַחֲמִישֵׁי וּשְׁנֵי", שְׁרַבִּי נָתַן לוֹקַח אֶת הַפְּרוֹשׁ שֶׁל הַשְּׁלֶחָן עֶרוּךְ, וְהוּא אֹמֵר לְהַפְּךָ: שֶׁזֶה בְּגָלִל שֶׁלֹּא שָׁמְחוּ בַּיּוֹם טוֹב. כִּי צְרִיכִים רַק לְרִקֵּד 24 שָׁעוֹת, הַרְבֵּה רִקֵּד כָּל הַשָּׁבָת בְּפֶאֶרְשְׁפִיל שֶׁל שָׂרָה, בְּשָׁבַת חֲתָן שֶׁל שָׂרָה, רַבֵּנוּ רִקֵּד

אָתָם בַּקָּדִישׁ, קְדוּשָׁתוֹ, קְדוּשָׁתוֹ בְּכָל יְמֵי הַיּוֹם.
עֲכָשְׁנוּ הַבְּנִים יְעָרִים עַד הַבֹּקֶר.
עֲכָשְׁנוּ זֶה 23:00, שֵׁשׁ שָׁעוֹת,
גּוֹמְרִים עֶשֶׂר דְּפִי גְמָרָא. אָבֵל
לְדַלֵּג עַל הַנִּחְשִׁים, כִּי בִסְנֵה־דְרִין
נִט¹ כְּתוּב עַל הַנִּחְשִׁים, (אֲזָ אֲנִי לֹא
לֹקֵחַ סִכָּן אִם הַנִּחְשׁ יִשָּׁק אֶתְכֶם, אֲזָ לֹא לְבֹא
אֵלַי בְּטַעֲנוֹת, לֹא לְהַגִּיד שְׁאֲנִי אֲמַרְתִּי לָכֶם
לְלַמֵּד דָּף נִט, אֲזָ הִכִּי טוֹב זֶה לְדַלֵּג עַל דָּף נִט...)
מֶה כְּתוּב בְּדָף נִט? שֶׁהַנִּחְשׁ הוּא
טוֹב, שֶׁהַנִּחְשׁ הוּא מְבִיא יְהִלְמִים.
אֵתָה תִּלְמַד דָּף נִט.

יָדַעְתָּ שֶׁהוּא [מְנַשֶּׁה] רָצַח אֶלֶף
אֲנָשִׁים? לֹא יָדַעְתָּ? רָאִיתָ אֵת זֶה?
אֲזָ נִסְ שָׂרְאִיתָ! אֵתָה גַם רָאִיתָ?
הוּא כָּל יוֹם רָצַח אֶלֶף אֲנָשִׁים, אֲזָ
כִּמָּה זֶה יוֹצֵא? שְׁמוֹנֶה מִלִּיּוֹן
וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף אֲנָשִׁים.

לְכֵן נַחֲשׁוֹן הִבִּיא אֵת הַשְּׁעִיר.
הַשְּׁעִיר זֶה כִּנְגַד מְנַשֶּׁה. יֵשׁ 21
קִרְבָּנוֹת, אֲזָ "וּלְזִבְחַ הַשְּׁלָמִים
בִּקְרָ שְׁנַיִם" — זֶה דָּוִד וּשְׁלֹמֹה,
"פֶּר אֶחָד בֶּן בִּקְרָ אֵיל אֶחָד" פֶּר
בֶּן בִּקְרָ זֶה חֲזַקְיָה הַמֶּלֶךְ, שֶׁהוּא
הָיָה לוֹ כַּחַ כָּמוֹ פֶּר, כָּמוֹ שׁוֹר, כִּי

חֲזוֹן, אֲנִי אֶלֶף [כְּמוֹ שֹׁאֵר הַחֲזוֹנִים] עִם
הַלְמַטְרָנֶּע, עִם לְמַטְרָנֶּע אֲנִי אֶלֶף
בְּרַחוּבוֹת בְּלִלָּה בְּסִלְיָחוֹת,
בְּחִנְפָּה, כִּי הָיוּ הוֹלְכִים מִבֵּית
לְבֵית, זֶה הָיָה טָפָה טָפָה אֹר,
טָפָה מֵאִיר מִהַבּוֹרוֹת, מִי שֶׁהָיָה
מַעִיר לְסִלְיָחוֹת, פַּעַם הִכַּל הָיָה
בוֹרוֹת אָדָם יוֹצֵא מִהַבֵּית — נָפַל
בְּבוֹר, זֶה הָיָה הִכַּל בּוֹרוֹת. בְּצִפְתָּ
הִכַּל בּוֹרוֹת, הָיִיתִי בְּצִפְתָּ עִם אָבִא
שֶׁלֶךְ [-], אֲזָ הִכַּל הָיָה בּוֹרוֹת, הִכַּל
בוֹרוֹת, אִי אֶפְשָׁר לְצִאֵת מִהַבֵּית,
אֵין אֹר. אֲזָ עִם לְמַטְרָנֶּע הוֹלְכִים,
אֲזָ זֶה מִפִּיץ טָפָה אֹר. אֲזָ זֶה
צְרִיכִים לְסִדֵּר אֵת זֶה.

אֲזָ הָאִשָּׁה הִיָּתָה מְסַדֶּרֶת אֵת זֶה,
אֲזָ זֶה הֵנ' — הַנּוֹרָה, כִּי הָאִשָּׁה
כְּשֶׁהִיא רוֹחֶצֶת אֵת הַבֵּית אֲזָ הִיא
בוֹנֶה אֵת הַמִּשְׁכָּן.

כִּי עֲכָשְׁנוּ הַמִּשְׁכָּן מִתַּחַת שׁוֹבוֹ
בְּנִים [שְׁבַעִיר הַעֲתִיקָא (הַרְבַּ שְׁבַעִירִים)],
הַמִּשְׁכָּן לֹא נִחְרַב, ה' בֵּית עוֹלָם
נִחְרַב — הַמִּשְׁכָּן לֹא, שְׁלֹמֹה בָּנָה
אֵת הַמִּשְׁכָּן מִתַּחַת, כְּתוּב "לְבֵיתִךְ
נִאֲוָה קֹדֶשׁ ה' לְאֶרֶץ יְמִים" [תְּהִלִּים
צג, ה], כְּתוּב בְּסוּטָה, (אָתָם נִגַּד סוּטָה

מִרְאֵי מַקּוּמוֹת וְהַעֲרוֹת

לְצַפּוֹן וְאֶחָד מִשְׁגְּרוֹ לְדָרוֹם לְהִבִּיא לוֹ
סַנְדְּלָבוֹנִים טוֹבִים וְאִבְנִים טוֹבוֹת וּמִרְגִּילוֹת
וְלֹא עוֹד אֵלָּא שְׁמִפְשִׁילִין רְצוּעָה תַּחַת זָנוּב
וּמוֹצִיא בֶּה עֶפֶר לִגְנָתוֹ וּלְחוּרְבָּתוֹ:

¹ סְנֵה־דְרִין נִט, ע"ב
דִּתְנִיא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן מְנַסִּיא אוֹמֵר חָבֵל עַל
שְׁמֵשׁ גָּדוֹל שֶׁאֵבֵד מִן הָעוֹלָם שֶׁאֵלְמָלָא (לֹא)
נִתְקַלַּל נַחֲשׁ כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הָיוּ
מִזְדַּמְנִין לוֹ שְׁנֵי נַחֲשִׁים טוֹבִים אֶחָד מִשְׁגְּרוֹ



אז כל אחד ילמד פרק בתנ"ך, יראה שהוא רצה להביא אלפים סוסים, זה גם במלכים וגם בישעיה, בישעיה זה פרק לז ובמלכים זה פרק לח — מלכים ב, אלפים סוסים.

כל הבנות לומדות עכשיו מלכים, ולומדות את קריאת התורה ד', על "שני וחמישי ושני". כל אחד לומד את זה עם אשתו גם כן, מסביר לה, אשה צריכה ללמד כל יום חצי שעה לקוטי הלכות. אם לא — היא נהיית חלונית, אין לה מה לעשות עם הבעל. הבעל סתם משעמם לה, אז היא מחפשת חיות ממקום אחר, צריכים ללמד אתה כל יום חצי שעה לקוטי

אחרי הבדלה [בזמן חזקיה, וכך צריך להיות] צריכים לשבת ללמד, לא רק עד 5:00 בבקר [אלא] עד הדלקת נרות, לא זזים, לא מרימים את הראש מהגמרא.

[כשהגיע סנחריב לכבוש את ירושלים בימי חזקיה] אין לי קשת וחצים, אפלו סוס אחד לא היה [לחזקיה להגן על ירושלים]. למה לא הבאת סוס? לא יכולת להביא סוס? לך להביא סוסים, עכשיו תלך תביא לי סוס, הוא הביא אלפים סוסים, אלפים, אלפים! מה אני יעשה עם אלפים סוסים, אתה יודע איך לרכב על סוס? תלמד! אתם לא יודעים לרכב על סוס, [-] יכול לכבש את כל העולם, אין לי זמן לחכות.

לִפְנֵי בְּרֵכַת הַמִּזוּז

עֲכָשְׂיוּ דְּבָרֵי תוֹרָה כָּאֵן מִיַּעֲקֹב
יִשְׂרָאֵל, ר' יִשְׂרָאֵל יַעֲקֹב
לוֹפְטִינְסְקִי [לוינצ'נסקי], חֲתָן שֶׁל
הַסָּבָא מְנוּבֵּה־רְדּוּק, מְשֻׁגָּח שֶׁל
בְּרִנּוּבִיץ'. נִהְיָה עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם.

אֲזִי אֲבָרְהָם הָיָה בְּגִיל מֵאָה
וְאַרְבָּעִים. שָׁלַח אֶת אֱלִיעֶזֶר. גִּיל
מֵאָה שְׁלֹשִׁים וְשִׁבְעָה הָלְכוּ לַעֲקָדָה.
וְאֲזִי אֲבָרְהָם רוֹאֶה עֲמוּד עֲמוּד אֵשׁ
עַד לְשָׁמַיִם, מִהֵר הַמּוֹרִיָּה, עַל הַר
הַמּוֹרִיָּה יֵשׁ עֲמוּד אֵשׁ. בָּאִים
לְכַתֵּל, צְרִיכִים לְרֹאוֹת עֲמוּד אֵשׁ.

הוא שואל את יִשְׁמָעֵאל וְאֵת
אֱלִיעֶזֶר: אַתֶּם רוֹאִים עֲמוּד אֵשׁ?
הֵם אוֹמְרִים: לֹא. לֹא?! — חֲמוּר
לֹא רוֹאֶה. מִי שֶׁלֹּא רוֹאֶה הוּא
חֲמוּר. זֶה נִכּוֹן? אִם לֹא רוֹאִים
עֲמוּד אֵשׁ נִקְרָאִים חֲמוּרִים? מֶה
אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת? אֲזִי מִי שֶׁלֹּא רוֹאֶה
עֲמוּד אֵשׁ הוּא נִקְרָא חֲמוּר.

עֲכָשְׂיוּ אֲבָרְהָם בֶּן מֵאָה שְׁלֹשִׁים
וְשִׁבְעָה, כְּמַעֲט מֵאָה וְאַרְבָּעִים.
אֱלִיעֶזֶר בְּגִיל מֵאָה עֶשְׂרִים.
מִעֶשְׂרִים הוּא כָּבֵד תַּלְמִיד שֶׁל
אֲבָרְהָם אֲבִינוּ, כְּשֶׁאֲבָרְהָם יָצָא
מִכְּבָשָׁן הָאֵשׁ הוּא [אֱלִיעֶזֶר] הָיָה
בְּגִיל עֶשְׂרִים, הוּא קָבֵל אֶת
אֱלִיעֶזֶר הַבֶּן שֶׁל נִמְרֹד מִתְּנָה. אֲזִי
הוּא כָּבֵד מֵאָה שָׁנָה אֲצֵל אֲבָרְהָם

הַלְכוֹת, גַּם מִי שֶׁעוֹד לֹא הִתְחַתֵּן,
גַּם אִתָּהּ. אֲזִי עֲכָשְׂיוּ לְלַמֵּד קְרִיאַת
הַתּוֹרָה ד' — "שְׁנֵי וְחֲמִישִׁי וְשְׁנֵי",
קְרִיאַת הַתּוֹרָה ד'.

וְהַבְנִים לוֹמְדִים עֲכָשְׂיוּ עַד 5:00,
גּוֹמְרִים עֶשֶׂר דְּפִי גְמָרָא. גַּם
סִנְהֶדְרִין, אֲבָל מְדַלְגִּים עַל הַנִּחְשׁ,
מְדַלְגִּים, זֶה אֲנִי לֹא לוֹקֵחַ
אַחֲרָיוֹת.

כָּל אֶחָד לוֹמֵד עִם אִשְׁתּוֹ קְרִיאַת
הַתּוֹרָה ד', וְעֲכָשְׂיוּ כָּל אֶחָד יִלְמַד
עַל "קוֹל שְׁשׁוֹן וְקוֹל שְׁמֻחָה",
שְׁזֶה זֶה כִּי אוֹמֵר רַבְּנוּ בַּחֲיִי "וְתַעֲנֵן
לָהֶם מְרִים" [שְׁמוֹת טו, כא] —
שֶׁבְּקִרְיַעַת הָיִם לֹא הָיָה יֵצֵר הָרַע,
אֲזִי מְרִים עֲנִתָּה לַגִּבּוֹרִים, כָּל
הַנָּשִׁים שֶׁשְּׁמָעוּ "אֲשִׁירָה לָהּ" כִּי
גָּאָה גָּאָה" [שָׁם, א] אֲזִי הֵם שָׂרוּ
אַחֲרֵי מִשָּׁה רַבִּינוּ. כִּי לֹא הָיָה שׁוֹם
יֵצֵר רַע.

אֲזִי לַעֲתִיד לְבֹא לֹא יִהְיֶה שׁוֹם יֵצֵר
הָרַע, אֲזִי כָּבֵד יוֹכְלוּ לְהַגִּיד "בְּרוּךְ
שֵׁם" בְּקוֹל רֶם, וְאֲזִי יִהְיֶה "קוֹל
כְּלָה" גַּם כֵּן. אֲבָל עֲכָשְׂיוּ כְּשֶׁעוֹד
יֵשׁ יֵצֵר הָרַע, אֲזִי אֲסוּר לְשַׁמֵּעַ אֶת
הַ"קוֹל הַכְּלָה", אִי אֶפְשָׁר. אֲבָל
בְּיוֹם כְּפוּר אוֹמְרִים "בְּרוּךְ שֵׁם"
בְּקוֹל רֶם, כִּי בְּיוֹם כְּפוּר אֵין יֵצֵר
הָרַע.

בָּךְ ?

אם אדם תלמיד של הצדיק, תלמיד של רבנו, צריכים לראות עמוד אש. מי שתלמיד של רבנו, כמו יונתן בן עזיאל — כל עוף הפורח היה נשרף.

אז אחרי שהוא כבר מאה שנה תלמיד של אברהם, אברהם אומר לו: אתה היית חמור, נשארתי חמור! אז הוא שואל, ר' ישראל יעקב: איך הוא לא פחד שילך לעשו? כי יעקב פחד, למה יעקב לא הוכיח את ראובן? כי הוא אמר הוא ילך לעשו! ² הוא יעזב אותי. אם אני אגיד לו איזה תוכחה, הוא יתן לי בעיטה בפנים, יתן זריקה בפנים, יגיד אני הולך לעשו, עשו הצדיק, עשו הקדוש, מה אתה עושה לי? אתה אומר לי שאני ככה? אתה מנסה להגיד לי מוסר? אני לא, אל תגיד לי מוסר, אני לא צריך את המוסר שלך. עשו הוא לא אומר מוסר, עשו הוא רק מחזיק, הוא רק מרומם, הוא רק מכניס תקוות, אני... אז יעקב אבינו מפקח להגיד לראובן, רק לפני הפטירה

אבינו. אחרי מאה שנה הוא אומר לו: היית חמור, נשארתי חמור, אין שום סכוי ממך, ממך לא יצא כלום, חמור ישאר חמור. (אפלו אם הוא ילמד בשתילים — ישאר חמור. לכן לא קבלו אותו בשתילים, עכשיו אני מבין למה לא קבלו אותו. כי בני המון אני לא מבין למה לא קבלו אותם, הם היו דוקא בחורים נחמדים, אמרו עליהם שהם בעייתיים — אני לא בטוח. אבל את אליעזר אני יודע שלא קבלו אותו בשתילים. כי מי שלא רואה עמוד אש, לא מקבלים אותו בשתילים. צריכים לראות עמוד אש). כשבאים לכתל, צריכים לראות עמוד אש.

אז הוא שואל, מה, אדם לא רואה עמוד אש הוא נקרא חמור? ! הוא אומר: כן! אם אדם מאה שנה אצל אברהם אבינו, ואחרי מאה שנה הוא לא רואה עמוד אש, אז הוא נשאר חמור, סימן שהוא חמור. מגיל עשרים הוא אצל אברהם אבינו, אברהם עוד מעט בגיל מאה וארבעים — מאה שלשים ושבע. הוא כבר מאה שנה אצל אברהם אבינו, איך הוא לא רואה עמוד אש? מה החנוך של אברהם? מה אברהם השקיע

מראי מקומות והערות

¹ ראובן בכורי אתה, אמר לו מפני מה לא הוכחתני כל השנים הללו כדי שלא תניחני ותלך ותדבק בעשו אחי.

² ילקוט שמעוני דברים - פרק א - רמז תת ממי למד מיעקב שלא הוכיח לבניו אלא סמוך למיתת שנאמר ויקרא יעקב אל בניו וגו'



לנצח נצחים דור דורים נצח נצחים! עד שיבא משיח ועד תחית המתים, אולי נחיה עד תחית המתים, כלם יאריכו ימים חמש מאות שנה. תחית המתים זה בסוף האלף השני, עוד מאתיים שנה. אז מי שיחיה עוד מאתיים שנה, יזכה לתחית המתים. במרום ילמדו...

אחרי ברכת המזון

כל הבנות שוטפות את הבית, שופכות שלשה דליים.

מי שרוצה לישן עד 2:00, יש לו שלש שעות. אחרי זה קמים תצות. הבנות אומרות תהלים עד 1:00. לומדות מלכים א' עד ב'. ו[לקוטי הלכות הלכות] קריאת התורה ד', על "שני וחמישי ושני". חלק ראשון. כל אחד יקרא את זה גם עם אשתו. והבנים לומדים עכשיו עשר דפי גמרא. עשר. יש להם לישון עד 7:00. אמה הולך

הוא אומר לו: "ראובן בכרי אתה כחי וראשית אוני יתר שאת ויתר עז, פחו כמים אל תותר כי עליה משכבי אביך אז חללת יצועי עליה" [בראשית מט, ג - ד] — חללת את שם השם, היתה השכינה הקדושה.

אז אז רואים שיעקב מפחד להוכיח את ראובן. אז למה אברהם לא מפחד להוכיח את אליעזר? כיון שאליעזר כבר היה בשיא השלמות. הוא היה בכזה שלמות, לכן הוא כבר היה צריך לראות עמוד אש. אחרי שאברהם אמר לו [שהוא חמור והוא קבל את זה באהבה ולא מרד ולא כגד בן] הוא ראה עמוד אש — ואז הוא נכנס עם הגוף לגן עדן.

נסח ברכות בסיום ברכת המזון

הרחמן הוא יברך את כל המתפללים כאן, ואת ... ואת כל המתפללים כאן עד מאה ועשרים,

אַחֲרֵי בִּרְכַּת עַל הַנֶּחֱמָן

זֶה מִחוּץ לָאָרֶץ? [לא], אֲזַי בְּסֶדֶר,
הַזְכָּרְנוּ אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, הַזְכָּרְנוּ
אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

לִישׁוֹן... כָּל הַבָּנִים הֵם יִשְׁנוּ
בְּשֵׁבֶת מִסְפִּיק. עֲכָשִׁיו יֵשׁ לָהֶם
שֵׁשׁ שָׁעוֹת לְהִיּוֹת עֵרִים, לְלַמֵּד
עֶשֶׂר דְּפֵי גְמָרָא.

שְׁעוֹר שְׁנִמְסָר אַחֲרֵי מַעֲרִיב לִיל רְבִיעִי תּוֹרֵעַ-מִּצְוֹרֵעַ ב' אֵייר תשפ"ה

לִישׁוֹן, אֵיךְ הוּא קָם ב־7:00? (ט"ו)
שְׁאֵתָה לֹא יוֹדֵעַ, אֵתָה לֹא צָרִיךְ לָדַעַת. אֵתָה
כִּן יוֹדֵעַ? כָּבֶד הַסִּבְרָתִי לָךְ, אֲבָל שְׂכַחְתָּ... כִּי
הַשֶּׁמֶשׁ הִלָּכָה אַחוּרָה. (מִי הִזִּיז אוֹתָהּ? נִחְמָן
רַבֵּינֵינֵי שְׁטֵטִין...)
לְהִלָּל הָיוּ שְׁלֹשִׁים תַּלְמִידִים⁴,

בְּלֹאדָן בֶּן בְּלֹאדָן יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ,
שְׂיִקְבֵּר חַיִּים, בְּלֹאדָן בֶּן בְּלֹאדָן,
הוּא עָשָׂה אֶת כָּל הַבְּעִיּוֹת, הוּא
הִלָּךְ לִישׁוֹן ב־15:00, קָם ב־
7:00³ מָתִי אֵתָה קָם בְּבִקְרָ? ב־
6:00. הוּא קָם ב־7:00. הוּא הִלָּךְ
ב־15:00 אַחֲרֵי הַצְהָרִים הוּא הִלָּךְ

מִרְאֵי מְקוֹמוֹת וְהַעֲרָוֹת

אִמְרוּ הַקַּב"ה אֶתָּה עֲמַדַּת מִכְסָּאךְ וּפְסַעַת
שְׁלֹשׁ פְּסִיעוֹת לְכַבּוּדִי חִידָן שְׁאֵנִי מַעֲמִיד מִמֶּךָ
שְׁלֹשָׁה מַלְכִּים קוּזְמוּקְרוּשִׁין שׁוֹלְטִין מִסּוּף
הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ וְאֵלּוּ הֵן נְבוֹכַדְנֶצַּר וְאוּל
מִרְדּוּךְ וּבִלְשַׁצַּר וְכִיּוֹן שְׁעַמְדוֹ וְחִרְפוֹ קַעֲקַע
הַקַּב"ה בִּיצַתָּן מִן הָעוֹלָם וְהַעֲמִיד אַחֲרֵיהֶם
תַּחֲתֵיהֶם כְּתִיב (שם) וַיִּשְׁמַח עֲלֵיהֶם חֻזְקִיהוּ
וַיִּרְאֵם אֶת בֵּית נִכְתָּה מִהוּ בֵּית נִכְתָּה אִמְרוּ ר'
אִימִי נִכְתָּה שִׁנְכָת מִסְנַחֲרִיב וְכֹזֶה שְׁבֹז
מִסְנַחֲרִיב רְבִי יוֹחָנָן אִמְרוּ זִינן בּוֹלַע זִינן הָרָאָה
לָהֶם ר' שְׁמַעוֹן בֶּן לִקְשִׁי אִמְרוּ בְּתִי הֵשֵׁן נִמְשַׁכִּין
כְּשֶׁעוֹהָ הָרָאָה לָהֶם ר' יְהוּדָה אִמְרוּ דְּבִשׁ בְּרִיא
כִּאֲבָן הָרָאָה לָהֶם ר' לוי אִמְרוּ כֹזֶה אֲנוּ עוֹשִׂין
מִלַּחְמָה וְנוֹצְחִין:

⁴ סוֹכָה כח, ע"א

תָּנוּ רַבָּנָן שְׁמוֹנִים תַּלְמִידִים הָיוּ לוֹ לְהִלָּל הַזֶּקֶן
שְׁלֹשִׁים מֵהֶן רְאוּם שֶׁתִּשְׁרָה עֲלֵיהֶן שְׁכִינָה
כְּמִשָּׁה רְבִינוּ וְשְׁלֹשִׁים מֵהֶן רְאוּם שֶׁתַּעֲמֹד
לָהֶם חֲמָה כִּיהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון עֲשָׂרִים בִּינוּנִים גְּדוֹל
שֶׁבְּכוּל יוֹנָתָן בֶּן עֻזִּיאֵל קָטָן שֶׁבְּכוּל רַבִּי יוֹחָנָן
בֶּן זְכַאי אִמְרוּ עָלָיו עַל רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן זְכַאי שֶׁלֹּא

³ מִדְרַשׁ רַבָּה שִׁיר הַשִּׁירִים פֶּרֶשׁה ג פֶּסְקָה ו
(ב) בַּעַת הָיָה שֶׁלַח מִרְדּוּךְ בְּלֹאדָן (יִשְׁעִיָּה
ל"ט) אִמְרוּ מִרְדּוּךְ עוֹבֵד לַחֲמָה הָיָה וְהָיָה לְמוֹד
לֹאכּוֹל בִּשְׁשׁ שָׁעוֹת וַיִּשָּׁן לוֹ עַד ט' שָׁעוֹת וְכִיּוֹן
שֶׁחֹזֵר לְגַלְגַּל חֲמָה בִּימֵי חֻזְקִיהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה יֵשֵׁן
לוֹ וְעַמְדָּה וּמִצְאָה שְׁחִירִית בִּקְשׁ לְהִרְגוֹ כָּל
חַיִּילוֹתָיו אִמְרוּ לָהֶם הַנְּחַתָּם אוֹתִי יֵשֵׁן כָּל הַיּוֹם
וְכָל הַלַּיְלָה אִמְרִין לֵיהּ יוֹמָא הוּא דְּחֹזֵר אִמְרוּ
לָהֶם וְאֵי זֶה אֱלֹהֵי הַחֻזְרִי אִמְרוּ לוֹ אֱלֹהֵי שֶׁל
חֻזְקִיהוּ הַחֻזְרִי אִמְרוּ לָהֶם וְכִי יֵשׁ אֱלֹהֵי גְדוֹל
מֵאַלְהֵי אִמְרוּ לוֹ אֱלֹהֵי שֶׁל חֻזְקִיהוּ גְדוֹל הוּא
מֵאַלְהֵי מִיד שֶׁלַח סִפְרִים וּמִנְחָה לַחֻזְקִיהוּ
הָדָא הוּא דְּכִתִּיב (שם) בַּעַת הָיָה שֶׁלַח
מִרְדּוּךְ בְּלֹאדָן וּמָה כָּתֹב בְּהֵן שְׁלוֹם לַחֻזְקִיהוּ
שְׁלוֹם לְאַלְהָא רַבָּה שְׁלוֹם לִירוּשָׁלַם וְכִיּוֹן
שֶׁיִּצְאֻ הַכְּתָבִים נִתְּשֵׁב עַל דַּעְתּוֹ אִמְרוּ לֹא
עֲשִׂיתִי כִּהְיִן הַקְּדַמְתִּי שְׁלוֹמוֹ שֶׁל חֻזְקִיהוּ
לְאַלְהוֹ מִיד עַמְדָּה מִכְסָּא וּפְסַעַת שְׁלֹשׁ פְּסִיעוֹת
וְהַחֻזִּיר הַכְּתוּבִים וְכָתֹב כְּתָבִים אַחֲרֵיהֶם
תַּחֲתֵיהֶם וְכָתֹב בְּהֵן שְׁלוֹם לְאַלְהָא רַבָּה שֶׁל
חֻזְקִיהוּ וְשְׁלוֹם לַחֻזְקִיהוּ וְשְׁלוֹם לִירוּשָׁלַם

"תַּעֲוֹף"? בֶּן אֲמוֹן, צֹא! הוּא אָמַר לוֹ "צֹא", הוּא מְשׁוּבָּב בְּנִים, אֲנִי זֹכֵר אוֹתוֹ, הוּא הָיָה מִהַמִּסְדִּים, עֲכָשִׁי הוּא נִהְיָה מִחֻלּוֹקִים. צֹא מִפֹּה. לֹא רוֹצֶה לְשַׁמֵּעַ אוֹתָךְ. תַּעֲוֹף. אֶפְלוּ חָרָב חִדָּה מִנַּחַת עַל צִנְאוֹר שֶׁל אָדָם [אֵל יִמְנֵעַ עֲצָמוֹ מִן הַרְחָמִים] — אֶפְלוּ עוֹד שְׁנִיָּה לִפְנֵי הַמּוֹת הוּא עוֹד יָכוֹל לַחְיוֹת.

כְּמוֹ אֶחָד, עֲכָשִׁי גוֹלְדֶּכְרֶג נִשְׁוִי אִתּוֹ, קָרָאוּ לוֹ "וִלְעֵס", לֶךְ הָיָה עֲנִיבָה? אָבֵל הַגְּרָמָנִים מְצִיעִים לְכָל אֶחָד עֲנִיבָה. רַק בְּמָקוֹם שֶׁזֶּה יֵלֵךְ לְמִטָּה — זֶה הוֹלֵךְ לְמַעְלָה (- חֲבַל תִּלְיָה). אֲנַחְנוּ נִגְדֵּה עֲנִיבוֹת. אִיךְ הַגְּרָמָנִים הוֹלְכִים עִם הָעֲנִיבָה? בְּמָקוֹם לְמִטָּה — לְמַעְלָה. אִזְּ הוֹלְעֵס הָיָה לוֹ עֲנִיבָה כְּזוֹ שֶׁהוֹלֶכֶת לְמַעְלָה. וְאָמְרוּ לוֹ: מָה אַתָּה רוֹצֶה מִשְׁאַלָּה אַחֲרוֹנָה לִפְנֵי שְׁמִיזִים אֶת הַשְּׁלֶחֶן? (כִּי שְׁמִים אוֹתוֹ עַל הַשְּׁלֶחֶן, שְׁכַלְס יָרָאוּ אוֹתוֹ, לַעֲשׂוֹת לוֹ כְּבוֹד. אִזְּ שְׁמִים אוֹתוֹ עַל הַשְּׁלֶחֶן. לָמָּה שְׁמִים אוֹתוֹ עַל הַשְּׁלֶחֶן? כִּי רוֹצִים לְהִזִּיז אֶת הַשְּׁלֶחֶן.

הִפְכוּ אֶת הָעוֹלָם, הִזִּיזוּ אֶת הַשָּׁמֶשׁ. (אִיךְ זֶה מִתֵּר? תִּסְבִּיר לִי, מַה זֶה הַדְּבָר הַזֶּה? מִתֵּר לְהִזִּיז אֶת הַשָּׁמֶשׁ? אֲסוּר. תִּגִּיד אֲסוּר. אִזְּ אִיךְ הִזִּיזוּ אֶת הַשָּׁמֶשׁ? לֹא מִבֵּין אֶת זֶה. אֲנִי נִגְדֵּה...)

אִיךְ [בּוֹמֵן חֻזְקִיָּה] הוּא הִזִּיז אֶת הַשָּׁמֶשׁ? טוֹב שְׂאֵתָה לֹא יוֹדֵעַ. אִיךְ? עִם שֵׁם הַשֵּׁם, הוּא אָמַר אֶת שֵׁם הַשֵּׁם. מַה אָמַר לוֹ [יִשְׁעִיָּה הַנְּבִיא לַחֻזְקִיָּה? שֶׁעֲכָשִׁי אַתָּה הוֹלֵךְ לְהַתְרַפָּאוֹת, חֻזְקִיָּה הָיָה חוֹלָה בְּשָׁחִין, כָּל הַגּוֹף הָיָה צָרֵעַת, שָׁחִין, (אַתָּה פָּעַם חָלִיתָ בְּשָׁחִין? הִנֵּה הוּא יֵשׁ לוֹ קֶצֶת שָׁחִין, פֹּה, תִּבְיֵא מִשְׁחָה). אִזְּ הָיָה לוֹ שָׁחִין. יִשְׁעִיָּה אָמַר לוֹ: עֲכָשִׁי אַתָּה מִתְרַפֵּא מִהַשָּׁחִין, הוּא הוֹלֵךְ לְמוֹת. כְּתוּב "צוּ לְבִיתְךָ כִּי מֵת אַתָּה" [יִשְׁעִיָּהוּ לַח, א] — אַתָּה הוֹלֵךְ לְמוֹת עֲכָשִׁי. (מִתֵּר לְמוֹת? אֲסוּר. נִכּוֹן? מִתֵּר לְמוֹת? אֲסוּר. מִתֵּר, הִנֵּה, אֶהְרָלָה, מִתֵּר לְמוֹת? אֲסוּר...). הוּא אוֹמֵר לוֹ "צוּ לְבִיתְךָ כִּי מֵת אַתָּה וְלֹא תַחְיָה". הוּא [- חֻזְקִיָּה] אָמַר: תַּעֲוֹף מִפֹּה. מִתֵּר לְהִגִּיד לְנִבְיֵא "תַּעֲוֹף"? אִזְּ לָמָּה הוּא אָמַר לוֹ

מִרְאֵי מְקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

הַיּוֹת דַּבִּי וְרַבֵּי לִקְיִים מַה שְׁנֹאמַר לְהַנְחִיל אֶהְיֶי יֵשׁ וְאַצְרֵתֵיהֶם אִמְלֵא וְכִי מֵאַחֵר שְׁקִטְן שְׁבִכּוֹלֵן כִּךְ גְּדוֹל שְׁבִכּוֹלֵן עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה אִמְרוּ עֲלֵיו עַל יוֹנָתָן בֶּן עוֹזִיָּאל בִּשְׁעָה שִׁוִּישֵׁב וְעוֹסֵק בְּתוֹרָה כָּל עוֹף שְׁפוֹרַח עֲלָיו מִיד נִשְׂרָף:

הַיּוֹת מִקְרָא וּמִשְׁנָה גִמְרָא הִלְכוֹת וְאַגְדוֹת דְּקוּדוּקֵי תוֹרָה וְדְקוּדוּקֵי סוֹפְרִים קְלִים וְחִמּוּרִים וְגוֹרוֹת שׁוּוֹת תְּקוּפוֹת וְגִימְטְרִיאוֹת שִׁיחַת מִלְּאכֵי הַשֶּׁרֶת וְשִׁיחַת שְׂדִים וְשִׁיחַת דְּקִלִּים מִשְׁלוֹת כּוּבִסִּין מִשְׁלוֹת שׁוּעִלִּים דְּבַר גְּדוֹל וְדְבַר קִטָּן דְּבַר גְּדוֹל מַעֲשֶׂה מִרְכָּבָה דְּבַר קִטָּן

וְלַעַס.

הוא הקים את ערכים, הוא הקים? ערכים הוא הקים. ולעס, הם מחתנים של גולדברג. אז המחפן של גולדברג, הבן שלו עם הבת של גולדברג, הבן של ולעס. אז הוא הקים את "ערכים", והוא בקש להניח תפלין.

אז בקצור הוא רוצה להגיד "לשם יחוד קדשא". מילא תפלין, אבל להגיד "לשם יחוד קדשא" זה יותר גרוע משובו בנים, יותר גרוע מברסלב. הוא לא, הוא אומר, והוא אומר: "משפח מצות תפלין יתמשך עלי להיות לי חיים ארכים, חיים ארכים, חיים ארכים". והוא חוזר "חיים ארכים, חיים ארכים", והוא עם העניבה היפה הזאת, הוא צועק "חיים ארכים", עוד שניה הוא כבר יהיה בגן עדן. הוא צועק "חיים ארכים, חיים ארכים, חיים ארכים". והאס-אס-ניק שתלה אותו, שהביא לו את העניבה היפה, שואל אותו, שואל את היהודי: מה זה "חיים ארכים"? הוא אומר: "לאנג לעבן". אתה יודע קצת גרמנית? קצת יידיש? מה זה "לאנג לעבן"? — חיים ארכים. "לאנג לעבן". מה זה "לאנג לעבן"? עוד שניה אתה

אז שלא ישימו אותו על השלחן, אני לא מבין למה, הכל זה הפוך... אז לפני שמזיזים את השלחן שואלים אותו: מה אתה מבקש? הוא אמר להניח תפלין. כלם התפקעו מצחוק. בשביל תפלין שמו לו את העניבה היפה הזאת, הוא קבל עניבה בזכות התפלין שהוא הניח. מתר להניח תפלין? מתר. אז הוא קבל עניבה יפה, אבל במקום שזה ילך למטה זה הולך למעלה, זה הכל "נהפוך הוא" [אסטרט, א], אולי זה היה פורים, אני לא יודע מה זה היה.

הוא קבל עניבה יפה כזו. הוא אמר להניח תפלין. טוב, עמדו, צלמו אותו עם התפלין, עם העניבה היפה. פתאום עובר אחד אס-אס-ניק. אומר מה מה זה הולך כאן? למה תולים אותו? (למה הוא קבל כזה עניבה יפה? גם אני רוצה כזה עניבה יפה. למה הכל פרוטקציות? אתה לא רוצה כזה עניבה? עניבה למעלה אתה לא רוצה... תגיד "אני לא רוצה", טוב שאמרתי!...) אז הוא אומר: למה? [אמר לו:] כי הוא הניח תפלין, תפסנו אותו שהוא מניח תפלין, וכל זה היה באושר, מניח תפלין, אז שמנו לו עניבה יפה שזה הולך למעלה. הוא אומר ככה? חתיכות חתיכות נחתך אותו, חתיכות חתיכות. זה

בגן עדן, איזה "לאנג לעבן"? !
אנחנו נגד הגן עדן, רוצים
שאנשים ישארו כאן. אבל
הגרמנים בעד הגן עדן. זה
המחלקת בין שובו בנים
והגרמנים: הם — בעד הגן עדן,
אנחנו — נגד הגן עדן.

אתה עוד שניה עובר לגן עדן, אז
מה אתה אומר "לאנג לעבן"? ואז
עובר אס-אס'ניק אחר, אומר:
למה? למה? מה הזכות שלו שיש
לו כזו עניבה יפה? הוא אומר:
הוא הניח תפלין. אה ככה, הוא
הניח תפלין? חתיכות חתיכות.
מחר ב-9:00 בבקר נבוא, נעשה
טקס כזה, נחתך לו את הידים, את
הרגלים, את האצבעות, הכל
נעשה ככה, נקניק ככה. קוראים
לזה "סלמי", סלמי. (סלמי - לוקחים
נקניק, חותכים אותו דק דק דק, קוראים
לזה סלמי. אם מביאים לה נקניק, תבקש
סלמי. תבקשו תמיד סלמי. לכבוד ראש חודש
- סלמי, דק דק. יחתכו אותו דק דק כמו
סלמי...).

בקצור, האס-אס'ניק הזה זה היה
יהודי בסוף, בסוף התברר, אבל
מה קרה? שלמחרת היו צריכים
אלף להעביר אותם למחנה אחר,
היה חסר חמשים. הגרמנים הם
לא כמו שובו בנים [שבשוכו בנים]

אלף ותשע מאות חמשים זה
אותו דבר. [אצל הגרמנים] אלף זה
אלף. אסור שיהיה חסר אחד.
הלכו לצריף שהוא היה שם,
הולעס הזה, לקחו חמשים חברה
להשלים לאלף, ב-8:00 בבקר
הוא כבר היה מחוץ למחנה. היו
צריכים להעביר למחנה אחר. אז
הוא זכה להיות בין החמשים
האלה. באו ב-9:00 לקחת אותו
לעשות ממנו סלמי — לא מצאו
אותו. למה לא מצאו אותו? איפה
אתה היית? איפה אתה היית?
פעם הבאה תשגיח, הוא נעלם. אז
בסוף התחתן עם גולדברג,
הולעס הזה.

אז זה מספרים על בלאדן בן
בלאדן, זה הוא פנראה היה
משוכו בנים, מי שלא יודע להיזיז
את השמש, לא יכול להתקבל
לשובו בנים. מט"ו באב, שיצאו
ברקודים, הבנות יוצאות
ברקודים בתמשה עשר באב. אז
מה, על מה הם רוקדות? מילא
יום כפור רוקדים — אפשר
להבין. כי כי היו תולים את
הצעפים האדמים, ועל המקום
זה נהיה לבן תוך שניה. מי שהוא
שובו בנים — תוך שניה. מי
שהוא לא שובו בנים — זה בבקר,
ב-3:00 לפנות בקר, תלוי כל אחד

מְבִינִים לָמָּה. עַד הַבֶּקֶר נִהְיָ אֶצֶל כָּלֶם לָבָן. מַה נִּשְׁאָר? רַק לְרַקֵּד! אֲזַי זֶה יוֹם כְּפוֹר.

אָבֵל מַה יֵּשׁ לְרַקֵּד בַּחֲמֶשֶׁה עֶשְׂרִי בָּאָב? אֵיזָה רְקוּדִים? אוֹמֵר ה"בִּנִּי יִשְׁשַׁכָּר": חֲמִשָּׁה עֶשְׂרִי בָּאָב זֶה אַרְבָּעִים יוֹם לִפְנֵי בְרִיאַת הָעוֹלָם⁵. מְתִי בְרִיאַת הָעוֹלָם? בְּאֵיזָה יוֹם? כ"ה אֱלֹל. הוֹלְכִים לָפִי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. תְּמִיד רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ — הִלְכָּה כְּרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, אָבֵל פֶּה הִלְכָּה כְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר, כִּי זֶה לֹא שִׁיךְ לַהֲלָכָה, זֶה שִׁיךְ לַהֲשַׁקְפָּה, זֶה שִׁיךְ לַאֲגִדְתָּא, זֶה

לְפִי הַשְׁעָה שְׁלוֹ, וְכָל רִגְעַ נִכְנָס מִיִּשְׁהוּ לַעֲזֹרַת נָשִׁים, מַגִּיעַ מוֹיִשֶׁה לָּהּ, לָךְ קוֹרְאִים נַחֲמָן, לָךְ קוֹרְאִים שִׁימְעָלָה, לָךְ קוֹרְאִים נִפְתָּלִי, מַגִּיעַ נִפְתָּלִי: אִמָּא אֶצְלָנוּ כְּבָר נִהְיָ לָבָן. כָּל רִגְעַ נִכְנָס מִיִּשְׁהוּ אַחֵר לַעֲזֹרַת נָשִׁים בְּשׁוּל, זֶה הָיָה עֲזֹרַת נָשִׁים בְּשׁוּל, אִמָּא אֶצְלָנוּ כְּבָר נִהְיָ לָבָן. כָּל הַנָּשִׁים מַתְחִילוֹת לְבָכוֹת: לָמָּה הִיא זֹכֶתָה? מַה הִיא יְכוּלָּה לְזַכּוֹת שְׁנֵהִיָּה לָהּ לָבָן? הִיא לֹא עֲשֵׂתָה כְּלָיִם, אֶפְלוּ הִלְכוֹת הִיא לֹא יָדְעָה, אָבֵל בְּסוֹף אֶצְלָה נִהְיָ לָבָן. לֹא

מוראי מקומות והערות

תואר מלכות בכדי להקרא מלך כי אין מלך בלא עם, והנה מלכות סוף מעשה במחשבה תחלה, וישראל עלו במחשבה תחלה, (בראשית בשביל ישראל שנקראו ראשית [רש"י בראשית א' א'] אשר המה ימליכוהו והמה יתחתנו ויתחברו למלך הכבוד ע"י התורה שנקראת ראשית), והנה אמרו רז"ל ארבעים יום קודם יצירת הוולד מכריזין ברקיע בת פלוני לפלוני [סוטה ב א] וכדוגמא הלזו ארבעים יום קודם כ"ה אלול הוא זמן שלפנינו ט"ו באב ישראל עלו במחשבה להתחתן במלך הכבוד, על כן יום שהותרו שבטים להתחתן זה בזה וגם יום שהותר שבט בנימין להתחתן היה דוקא ביום הזה (כי הזמן גורם מבראשית, הבן), וכמו כן תקנו בכל שנה בנות ישראל יוצאות במחול משחקים ומי שאין לו אשה יפנה לשם ונתהווה החיתון לעורר היחוד הקדוש אשר ישראל עלו במחשבה, ועל ידי עליית מחשבתם כביכול נתהווה בריאת עולם, ויהי רצון שלא יאמר פינו דבר שלא כרצונו.

⁵ בני ישישכר מאמרי חודש תמוז - אב מאמר ד - בתולה במחול וז"ל: ענין היום טוב ההוא, הנה לכל הטעמים שנאמרו בגמרא [תענית ל ב] יקשה לנו למה דייקא אז יוצאות בנות ישראל לחול בכרמים ואומרות בחור שאנא עיניך וכו', תנא מי שאין לו אשה נפנה לשם, ויקשה לנו למה תקנו ביום הלזה להתעסק ולהשתדל בחיתונים ולא במועדים ורגלים המבוארים בתורה לשמחה. והנה לפי הטעמים שהוזכרו בגמרא יום שהותרו השבטים לבוא זה בזה, ויום שהותר שבט בנימין, הנה יש לומר דלבעבור זה מהיום ההוא הוקבע לדורות להתעסק בחיתונים ביום הזה, אבל גם על זה מהראוי לתת לב למה דוקא ביום הזה אירעו המעשים הללו שהותרו השבטים והותר בנימין להתחתן, ובודאי לא במקרה נפל הדבר הזה דוקא ביום הזה ט"ו באב.

ואומר לך את הנראה לענ"ד, דהנה בכ"ה באלול התחלת בריאת העולם [ילקו"ש במדבר תשפ"ב], והתחלת בריאת העולם היה בבחינת



שִׁיף לְהִנְהֻגוֹת. בְּהִנְהֻגוֹת זֶה הִלְכָּה
כָּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר. בְּהִלְכָּה — הִלְכָּה
כָּרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ. אָבֵל מְתֵי לַעֲשׂוֹת
רֹאשׁ הַשָּׁנָה זֶה אֲנַחְנוּ כְּכֹר עוֹשִׂים
כְּמוֹ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. אֲזִי כ"ה, כ"ה
אֵלּוּל, כ"ה, אֲזִי בַחֲמֶשֶׁה עָשָׂר
בָּאָב, זֶה הַיּוֹם שְׁנִבְרָאוּ נִשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל. כִּי אַרְבָּעִים יוֹם לִפְנֵי
יְצִירַת הָעוֹלָם, לִפְנֵי יְצִירַת הָעוֹלָם,
בֵּת קוֹל אוֹמֶרֶת "בֵּת פְּלוֹנִי
לִפְלוֹנִי".
לְבָן אָמַר "מֶה" יֵצֵא הַדְּבָר"
[פְּרָאשִׁית כד, ג]. (לְבָן הָיָה אָדָם מֵאֲמִין, לֹא
כְּמוֹ...) הוּא אָמַר שֶׁשָּׂאֵלוּ אוֹתוֹ
לַעֲשׂוֹת אֶת הַשְּׂדוּף, הוּא אָמַר מֶה
הַפְּרוּשׁ? זֶה מֶהֱשֵׁם! תִּרְאֶה אֵיזָה
אֲמוּנָה, מֶהֱשֵׁם. שׁוֹכְרִים צִלְחַת,
אֲזִי הוּא אוֹמֵר "מֶהֱשֵׁם". לָמָּה הוּא
אוֹמֵר "מֶהֱשֵׁם"? אוֹמֵר הַפְּרוּשׁ [-]
הַפְּרוּשׁ עַל ה[-] אוֹמֵר: שֶׁהוּא

שָׁמַע אֶת הַבַּת קוֹל. כְּשִׁשׁוּכְרִים
צִלְחַת יוֹצֵאת בַּת קוֹל, מְתֵי
שִׁשׁוּכְרִים צִלְחַת יוֹצֵאת בַּת קוֹל,
(יֵשׁ כִּזְזָה קִלְטָת הַקִּלְטָה כִּזְזָה, וּמִקְלִיטִים אֶת
זֶה...), אוֹמֵר "זֶה הַשְּׂדוּף", יוֹצֵאת
בַּת קוֹל, אֲזִי לְבָן שָׁמַע אֶת הַבַּת
קוֹל. אַרְבָּעִים יוֹם קִדְּם יְצִירַת
הָעוֹלָם, יוֹצֵאת בַּת קוֹל כָּל יוֹם. אֲזִי
תָּמִיד לִפְנֵי שִׁשׁוּכְרִים צִלְחַת
יוֹצֵאת בַּת קוֹל אִם זֶה הַשְּׂדוּף, אִם
זֶה הַשְּׂדוּף. אִם אַחֲרֵי זֶה
מִתְּפָרְקִים, זֶה מִשְׁהוּ אַחֵר, כִּי הוּא
לֹא נִזְרָמְלִי קֶצֶת, אָבֵל זֶה אִם הוּא
הָיָה נִזְרָמְלִי, לֹא הָיוּ צְרִיכִים לִפְרֹק
אֶת הַשְּׂדוּף. אִם הוּא לֹא לוֹמֵד
גְּמָרָא, הוּא לֹא לוֹמֵד כְּלוּם, אֲזִי מֶה
יֵצֵא מִמֶּנּוּ? בַּחוּר שֶׁלֹּא לוֹמֵד
גְּמָרָא, אֲזִי הוּא נִהְיָה "זוֹרֵק
אֲבָנִים", הוּא נִהְיָה פְּרָחַח, הוּא
נִהְיָה...

עֲכָשְׁיוּ רֹאשׁ הַשָּׁבִי"כ זֶה הַפְּרָחַח
הָכִי גָדוֹל בַּמִּדְיָנָה. הוּא אוֹמֵר
יִדְעָתִי הַכֹּל [שֶׁהוֹלֵךְ לַהֲיוֹת הַטֶּבַח הַנוֹרָא
בַּעֲטוּף עוֹזָה בַּשְּׂמִיחָה תוֹרָה תִּשְׁפ"ד], אָבֵל
הוּא לֹא מוֹדִיעַ לְאָף אֶחָד. הוּא
הוֹדִיעַ לַמַּזְכִּיר, מִי זֶה הַמַּזְכִּיר? זֶה
אֵיזָה שְׁכּוֹר אֶחָד. הוּא אוֹמֵר
"הוֹדַעְתִּי שְׂעָה לִפְנֵי זֶה". אִם הוּא
הָיָה מוֹדִיעַ לְגִלְגֹּט (- שֶׁר הַבִּיטְחוֹן)
קָדָם, שְׂעָה קָדָם כָּבֵר הָיָה מַגִּיעַ,
כָּל הַצָּבָא הָיָה מַגִּיעַ בְּשַׁעָה.

תוֹף שְׂעָה [מֵאֵז שֶׁהַתְּחִיל הַטֶּבַח] הִגִּיעוּ
כָּל הַמְּלוֹאִים, הִגִּיעוּ כָּל אֵלֶּה
שֶׁגָּמְרוּ אֶת הַמְּלוֹאִים, 400,000
הִגִּיעוּ. אָבֵל אָמְרוּ לָהֶם: אֵין
רוֹבִים, לֹא יוֹדְעִים אִיפֹה הַרוֹבִים,
לֹא יוֹדְעִים אִיפֹה הַנָּשֶׁק, לֹא
יוֹדְעִים אִיפֹה הַטֶּנָּקִים, לֹא יוֹדְעִים
אִיפֹה כָּלוּם. כָּלֵם הַתְּבַלְבָּלוּ, לֹא
יוֹדְעִים מֶה קָרָה עַד הַיּוֹם. עֲכָשְׁיוּ
הוּא אָמַר אֶת הָאֱמֶת, בְּיוֹם חֲמִישִׁי
בַּבֶּקֶר הוּא אָמַר אֶת הָאֱמֶת. טוֹב
שְׂאֵתֶם לֹא בַּעֲנִינִים!

וּבָנוּת הָיוּ עֲפוֹת בָּאוֹר, בֵּת שְׁלֹא
תַּעֲנוֹף בָּאוֹר לֹא תִתְקַבֵּל לְשׁוּבוֹ
בָּנִים, מַצְפּוֹרֵי הָיוּ עֲפוֹת בָּאוֹר.
(הֵם כָּלֵם עָבְרוּ קוֹדֶם טִיס. פַּעַם כָּלֵם הָיוּ
טִיסוֹת. אֲנִי לֹא יוֹדַע מִי נָתַן לָהֶם אֶת הַרְשִׁיאוֹן,
אִם הָיָה לָהֶם רְשִׁיאוֹן מִקְּסִיקָנִי, אוֹלִי רְשִׁיאוֹן
רוֹסִי...), אֲצֵל הַרוֹסִים אֶפְשָׁר לְקַבֵּל
רְשִׁיאוֹן בְּלִי בַּעֲיָה. הֵם עוֹשִׂים מַגְדָּל
גָּדוֹל בְּאִמְצַע הַפֶּאֶרְק, וְקוֹפְצִים

אָבֵל כָּל אֶחָד צָרִיף לְדַעַת: אִם
הוּא לֹא יִזְיוּ אֶת הַשָּׁמֶשׁ, הוּא לֹא
יֻכַּל לְהִתְקַבֵּל לְשׁוּבוֹ בָּנִים. כְּתוּב
בְּדָף כ"ח בְּסֻכָּה. (אֵתָה לּוֹמֵד סֻכָּה?
אֵתָה נֶגֶד סֻכָּה. אֵתָה לּוֹמֵד סֻכָּה?) מֶה
כְּתוּב בְּדָף כ"ח? שְׁלֹשִׁים
תְּלַמִּידִים הָיוּ לְ[הֵלֵל] כִּיהוֹשֻׁעַ בֶּן
נּוֹן, וּשְׁלֹשִׁים תְּלַמִּידִים כְּמוֹ מֹשֶׁה

אָבֵל כָּל אֶחָד צָרִיף לְדַעַת: אִם
הוּא לֹא יִזְיוּ אֶת הַשָּׁמֶשׁ, הוּא לֹא
יֻכַּל לְהִתְקַבֵּל לְשׁוּבוֹ בָּנִים. כְּתוּב
בְּדָף כ"ח בְּסֻכָּה. (אֵתָה לּוֹמֵד סֻכָּה?
אֵתָה נֶגֶד סֻכָּה. אֵתָה לּוֹמֵד סֻכָּה?) מֶה
כְּתוּב בְּדָף כ"ח? שְׁלֹשִׁים
תְּלַמִּידִים הָיוּ לְ[הֵלֵל] כִּיהוֹשֻׁעַ בֶּן
נּוֹן, וּשְׁלֹשִׁים תְּלַמִּידִים כְּמוֹ מֹשֶׁה

7:00, וְאַף אֶחָד לֹא הָעִיר אוֹתוֹ. לְמָה לֹא הָעִרְתָּ אוֹתוֹ? אִזּוֹ הוּא רָצָה גַם לְהִרְגֹּתוֹ. אִזּוֹ אָמְרוּ לוֹ: לֹא, זֶה לֹא שִׁישִׁנְתָּ מ־15:00 עַד 7:00, אַתָּה יֹשֵׁנָתְךָ רַק שְׁעָתִים. אִזּוֹ אִיךָ זֶה נִהְיָה 7:00? אִם שְׁעָתִים, כִּמָּה זֶה שָׁלַשׁ וְעוֹד שְׁתַּיִם, חֲמֵשׁ. אִזּוֹ אִיךָ נִהְיָה שָׁבַע? וְעוֹד נִהְיָה שָׁבַע בְּבֹקֶר, הוּא הָיָה אַחֲרֵי צִהְרָיִם. הַשֶּׁמֶשׁ בְּמָקוֹם שֶׁתִּהְיֶה בְּמַעְרָב, נִהְיָה בְּמִזְרָח. אִזּוֹ מָה קָרָה פֹּה? אִזּוֹ מִישָׁהוּ הִזִּיז אֶת הַשֶּׁמֶשׁ. הַתְּבַרֵּר שֶׁמִּישָׁהוּ הִזִּיז אֶת הַשֶּׁמֶשׁ. וְהִלְכוּ לַחֲקֹר, מִי הִזִּיז אֶת הַשֶּׁמֶשׁ? רוֹצִים לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט, לָתֵת לוֹ קֶנֶס. הִגִּיעוּ, הִגִּיעַ פּוֹטִינִין, הִגִּיעַ טְרַאמֶפּ, וְהוּא נִרְדָּם שָׁם. אִזּוֹ הִלְכוּ לַעֲשׂוֹת לוֹ מִשְׁפָּט. אִזּוֹ אָמְרוּ לוֹ: הַיְּהוּדִים מִזִּיזִים אֶת הַשֶּׁמֶשׁ. הַיְּהוּדִים יוֹדְעִים לְהִזִּיז אֶת הַשֶּׁמֶשׁ. אִזּוֹ הוּא הֵלֶךְ וְשָׁלַח מִתְּנֻנוֹת, מִתְּנֻנוֹת. וְחִזְקִיָּה מְרַב שֶׁהוּא הַתְּרַגֵּשׁ, הוּא הִרְאָה לָהֶם אֶת קֹדֶשׁ קִדְשֵׁיהֶם.⁶ וְזֶה אַתָּה הֵייתָ

מִהַמְּגִדֵּל, וּמִקְבָּלִים רִשְׁיוֹן טִיס. קוֹפְצִים עִם גִּלְשָׁן מִהַמְּגִדֵּל וְעַפִּים, בְּמִלְחָמַת הָעוֹלָם הַשְּׁנִיָּה הֵם הִכְשִׁירוּ אִיזָה מָאָה אֶלֶף טִיסִים, עָשׂוּ מִגְדָּלִים בְּכָל הַפְּאָרְקִים, אֲנָשִׁים לְקַחוּ רַחֲפָנִים וְקִפְצוּ מִהַמְּגִדֵּל, קָבְלוּ רִשְׁיוֹן טִיס. אִזּוֹ אֶפְשָׁר לְדַעַת אִיךָ לְקַבֵּל רִשְׁיוֹן טִיס? כָּל זֶה בְּשִׁנְיָה. [הַרוֹסִים] רָצוּ לְכַבֵּשׁ אֶת גֶּרְמָנִיָּה. גֶּרְמָנִיָּה הִקְדִּימָה אוֹתָם בְּשָׁבוּעִים, אִם הֵם הָיוּ כּוֹבָשִׁים אֶת גֶּרְמָנִיָּה לֹא הָיָה נִשְׂאָר יְהוּדִי אֶחָד דָּתִי. הַיְּהוּדִים הָיוּ שׁוֹלְחִים אֶת כָּלָם לְסִבִּיר, בְּרָגַע שֶׁהִתְחַלְקוּ עִם פּוֹלִין — שָׁלְחוּ אֶת כָּלָם לְסִבִּיר, שָׁם מִתּוֹ תִּשְׁעִים אַחֲזוּ בְּסִבִּיר, לֹא הָיָה נִשְׂאָר יְהוּדִי אֶחָד, [-] נִשְׂאָרוֹ בַּחַיִּים. כִּכָּה לֹא הָיָה נִשְׂאָר אֶפְלוֹ אֶחָד בַּחַיִּים. אִזּוֹ זֶה עוֹד.

אִזּוֹ עַל כָּל פָּנִים, בְּלֹאדֶן בֶּן בְּלֹאדֶן הִחְלִיט לְהִרְגֹּת אֶת כָּל הַשָּׂרִים וְאֶת כָּלָם, כִּי הוּא יִשָּׁן מ־15:00 עַד

מִרְאֵי מִקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

מִמֶּנּוּ אֵלָּא אָמַר לוֹ מִפְּנֵי מָה גִּלְיָת סוֹד ה' לְעַפּוֹם. וְעַכְשָׁם אוֹמְרִים וְכִי מָה שִׁינוּי יֵשׁ בְּחִזְקִיָּהוּ מֵאֲבִיו שֶׁבִּשְׁמִים לְפִיכָּךְ נִאֲמַר "וַיֹּאמֶר יִשְׁעִיָּהוּ אֶל חִזְקִיָּהוּ שִׁמְעֵה דְבַר ה', הִנֵּה יָמִים בָּאִים וְנִשְׂאָר כָּל אֲשֶׁר בְּבֵיתְךָ וְגו', בְּכֻלָּהּ לֹא יִתֵּר דְּבַר" וְגו'. מִכָּאן אָמְרוּ: לֹא יִתְגַּאֵה אָדָם מִדְּבַרֵי תוֹרָה וְלֹא יִתְגַּדֵּל עֲלֵיהֶם שְׁמָא עוֹקְרִין אוֹתוֹ מִן הָעוֹלָם שֶׁכֵּן מְצִינוּ בִּיחֻזְקִיָּהוּ

⁶ תֵּנָּה דְּבִי אֱלִיהוּ רַבָּה - פֶּרֶק ח "וַיִּשְׁמַע עֲלֵיהֶם חִזְקִיָּהוּ וַיִּרְאֵם אֶת כָּל בֵּית נְכוֹתָהּ" וְגו' "לֹא הָיָה דְּבַר אֲשֶׁר לֹא הִרְאָם חִזְקִיָּהוּ" וְגו' (שָׁם) מִדֵּי נִחָה רִיחַ אֱלֹהִים עַל יִשְׁעִיָּהוּ וְאָמַר לוֹ לְחִזְקִיָּהוּ "מָה אָמְרוּ הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה וּמֵאֵן יִבְאוּ אֵלֶיךָ" וְגו' "וַיֹּאמֶר מִה רָאוּ בְּבֵיתְךָ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ" וְגו' "לֹא הָיָה דְּבַר אֲשֶׁר לֹא הִרְאִיתִים בְּאוֹצְרֹתִי" וְכִי דְּבָרִים הִלְלוּ בְּקוֹשׁ

קָרְאוּ לוֹ אַחְאָב בֶּן קוֹלִיָּה? — הוּא
[בְּכִכְדָּנֶצֶר] קָלָה אוֹתוֹ. (קָלָה אוֹתוֹ, עֲשֵׂה
מִמֶּנּוּ פִּסְטוּקִים, עֲשֵׂה מִמֶּנּוּ בִּטְנִים. כְּמוֹ
שְׁקוּלִים בִּטְנִים. אִזּוּ הוּא עֲשֵׂה אוֹתוֹ צְמוּק
צְמוּק צְמוּק צְמוּק עַד שֶׁהוּא נִהְיָ בְּגֵדֶל שֶׁל
פִּסְטוּק. אִזּוּ זֶה כִּכָּה מִתְנַהֲגִים? לָמָּה? כִּי הוּא
לָמַד בְּשׂוּבוֹ בְּנִים, אֲנִי זֹכֵר אוֹתוֹ. אִזּוּ הוּא עֲשֵׂה
אוֹתוֹ פִּסְטוּקִים, הוּא קָלָה אוֹתוֹ, צָרִיף לְדַעַת
אֵת זֶה — אַחְאָב בֶּן קוֹלִיָּה, אֲסוּר לְקָלוֹת בֶּן
אָדָם. זֶה נֶגֶד הַחֶק, נֶגֶד אֲמֻנַת ז'נְבָה, הַסֶּפֶס
אוֹסֵלוֹ. לֹא קוֹלִים בֶּן אָדָם. אֲתָה קְלִיָּה פֶּעַם בֶּן
אָדָם? קְלִיָּה פֶּעַם בֶּן אָדָם? לֹא, אִזּוּ אֲתָה
בְּסִדֹּר. אֲבָל אֲתָה בֶּן קְלִיָּה. אֲתָה מוֹדָה. הִנֵּה
הוּא מוֹדָה. אֲתָה רוֹאֶה שֶׁהוּא מוֹדָה. אֲנִי
יִדְעָתִי שְׁקִלְתִּי, יִדְעָתִי. אֲמַרְתָּ לִּי מִשְׁהוּ.
מִהִיִּם צָרִיף לְשִׁמּוֹר עָלֶיךָ... אִזּוּ אַחְאָב בֶּן
קוֹלִיָּה קָלוּ אוֹתוֹ, לִכְן קוֹרְאִים לוֹ
אַחְאָב בֶּן קוֹלִיָּה. זֶה פְּתוּב בְּדָף
צ"ג ב' חֲלֵק". אִזּוּ כָּל זֶה צָרִיכִים
לְדַעַת אֵת כָּל הַסְּפּוּרִים. מִתֵּר
לְקָרָא, בְּמָקוֹם לְקָרָא עַל חֲסִמְבָּה
וְעַל טְרוֹן, מִתֵּר לְקָרָא, מִתֵּר לְקָרָא
גַּם קֶצֶת "חֲלֵק".

הַבְּנִים עֲכָשְׁיוּ יִלְמְדוּ עַד 1:00
יִלְמְדוּ אֵת "חֲלֵק". הַבְּנִים גּוֹמְרוֹת

צָרִיף לְעַמֵּד שֶׁם בִּפְתַח לֹא לִתֵּת
לָהֶם לְהַפְנֵס לְקֹדֶשׁ קִדְשִׁים, זֶה
הַתְּפִקִּיד שֶׁלָּךְ, זֶה הָאֲשָׁמָה שֶׁלָּךְ.
אִזּוּ נִכְנְסוּ לְקֹדֶשׁ קִדְשִׁים. ה' אָמַר:
עַל זֶה אֲנִי לֹא סוֹלֵחַ. אִזּוּ אִם כִּכָּה,
אִזּוּ כָּלֶם יִלְכוּ עֲכָשְׁיוּ בְּגִלוֹת, כִּי
קֹדֶשׁ קִדְשִׁים אֲסוּר לְהִרְאוֹת לְגוֹי.
הוּא הִרְאָה לָהֶם קֹדֶשׁ קִדְשִׁים,
מִרְבִּי שֶׁהוּא הִתְרַגַּשׁ, שֶׁהוּא קָבַל
מִתְּנוּת מִבְּלָאֲדָן בֶּן בְּלָאֲדָן.

עַל כָּל פָּנִים, כָּל זֶה צָרִיכִים לְקָרָא
אֵת זֶה, צָרִיכִים לְדַעַת, אֵף אַחַד
לֹא מִכִּיר אֵת הַסְּפּוּר הַזֶּה. בְּקִשִּׁי
אֲתָה מִכִּיר כִּי סִפְרָתִי לָךְ אוֹתוֹ,
צָרִיכִים לְהַכִּיר אֵת הַסְּפּוּר הַזֶּה.

עֲכָשְׁיוּ זֶה 21:30, עוֹד אַרְבַּע
שָׁעוֹת זֶה חֲצוֹת, אִזּוּ עַד 23:00
אֲתָה לוֹמֵד "חֲלֵק", אֵת הַסְּפּוּר דָּף
צ"ו עַל בְּלָאֲדָן בֶּן בְּלָאֲדָן, וְעַל
אַחְאָב בֶּן קוֹלִיָּה, הוּא קָלָה אוֹתוֹ,
מִתֵּר לְקָלוֹת בֶּן אָדָם? פְּתוּב
"וְלָחֶם וְקָלִי וְכֶרֶם לֹא תֹאכְלוּ עַד
עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה" [וַיִּקְרָא כג, יד].
פֶּרֶשֶׁת אֲמוֹר. אִיךָ מִתֵּר לְקָלוֹת בֶּן
אָדָם? אֲנִי לֹא מִבִּין אוֹתָךְ. לָמָּה

מִרְאֵי מִקּוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

שָׁמַיִם וּבְשִׁשִּׁינָה לוֹ מַעֲשֵׂה שָׁמַיִם גְּבַה דַּעַתוֹ
עָלָיו וְאָכַל עִם הַעֲבוֹ"ם וּבְשִׁבִּיל שְׂאֵכֶל עִם
עֲבוֹ"ם וְהִרְאָה לָהֶם אֵת הָאָרוֹן וְגִילָה לָהֶם סוֹד
הָעֲלִיוֹנִים, נִתֵּן לוֹ מִנְשָׁה...

הַמֶּלֶךְ שֶׁהִתְגַּאֵה בְּדַבְּרֵי תוֹרָה וְהִתְגַּרָּה עָלֶיָּהּ
וּבְקִשְׁיוֹ לְעוֹקְרוֹ מִן הָעוֹלָם בְּשָׁעָה שְׂאֵלָהִים
בְּשָׁמַיִם הוֹדִיעָיו לְחֻזְקָתוֹ שִׁירְפָא אוֹתוֹ בְּשִׁכְר
תִּפְלָתוֹ וְדַמְעָתוֹ וְעֵלָה בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי בֵּית ה'
שָׁאֵל חֻזְקָתוֹ אוֹת שְׁנֶאֱמַר "מָה אוֹת כִּי יִרְפָּא
ה' לִי" וְשָׁנָה לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מַעֲשֵׂה

זֶה נֶצַח הוֹד יְסוֹד,
יוֹם רְבִיעִי. יוֹם
שְׁלִישִׁי בַּלֵּילָה זֶה
תַּפְאֶרֶת, אֲזוּ זֶה
תַּפְאֶרֶת. אֲזוּ עַד אֲזוּ
צִרְיָךְ לְהַגִּיד חֲצוֹת.
עֶרֶב יוֹם כְּפֹר כָּבֵד
לֹא אוֹמְרִים חֲצוֹת,
אוֹמְרִים רַק אֵת
לְאֵה, אוֹמְרִים אֵת
הַקָּצֵר, עַד א'
חֲשׁוֹן.

עֲכָשִׁיו נִגְמַר בֵּין
הַזְמָנִים. מִי שֶׁלֹּא
הִסְפִּיק בֵּין
הַזְמָנִים לִגְמֹר אֵת
הַש"ס, לִגְמֹר אֵת
פֶּרֶק "חֶלֶק", לִגְמֹר

אֵת הַסְּפֹרִים עַל בִּלְאָדָן בֵּן
בִּלְאָדָן, לִגְמֹר אֵיךְ מְזִידִים אֵת
הַשְׁמָשׁ. הַכֹּל הַכֹּל הָיָה לָכֶם
שְׁלֹשִׁים יוֹם לִגְמֹר אֵת זֶה. נִגְמַר
הַפְּרִיבִלְגִּיָּה. עֲכָשִׁיו אוֹמְרִים
חֲצוֹת שְׁעָתִים, שְׁעָה וְחֲצִי.

בְּנוֹת שֶׁלֹּא הוֹלְכוֹת לִסְמִינָר
יוֹשְׁנוֹת עַד 9:00, אֲבָל מִי
שֶׁהוֹלְכוֹת לִסְמִינָר קָמָה ב־8:25.
8:30 כָּבֵד בִּסְמִינָר. מִבְּקָשִׁים
בְּכָאֲרֵי לְהִקָּם סְמִינָרִים. עֲכָשִׁיו
הֵם קָלְטוּ שֶׁכָּל הַטְּעוֹת שֶׁלָּהֶם
הָיְתָה שֶׁהֵם הִתְנַתְּקוּ מֵהִיָּדוּת,



אֵת כָּל הַתְּהִלִּים. מ־21:30 עַד
23:30. אַחֲרֵי זֶה הֵם לוֹמְדוֹת
מְשָׁלִי וְאִיּוֹב, וְתַרִּי עֶשֶׂר, מְשָׁלִי
אִיּוֹב וְתַרִּי עֶשֶׂר. הַיּוֹם כָּבֵד חֲצוֹת
אֶרֶךְ. הַפְּרִיבִלְגִּיָּה נִגְמְרָה, הָיָה
פְּרִיבִלְגִּיָּה [בְּחוּדֵשׁ נִיסָן] לְהַגִּיד
חֲצוֹת רְבַע שְׁעָה, רַק תִּקְוֶה לְאֵה,
זֶה נִגְמַר הַסְּפֹר. עֲכָשִׁיו עַד
תַּפְאֶרֶת, עַד תַּפְאֶרֶת... הַיּוֹם
תַּפְאֶרֶת שְׁבַת־תַּפְאֶרֶת, אֲזוּ עַד סְפִירַת
הַתַּפְאֶרֶת, שִׁיְהִיָּה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה,
בְּעֶשְׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה. יוֹם כְּפֹר
יְהִיָּה בְּיוֹם חֲמִישִׁי. אֲזוּ יוֹם רְבִיעִי

זֶה שְׁאֲנַחֲנוּ נִמְצָאִים כָּאֵן זֶה בְּנִסֵּי נִסִּים כָּל שְׁנֵיָהּ, שֶׁהֵם לֹא מַחְסְלִים אוֹתָנוּ.

400 טִילִים, זָרְקוּ בְּעֶרֶב פֶּסַח שָׁנָה שְׁעָבְרָה. וּבְעֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה זָרְקוּ עוֹד פַּעַם 400 טִילִים. שׁוּם טִיל לֹא פָּגַע, רַק נָפַל בְּסַעוּדִיָּהּ וּבִירְדָן, פֶּה לֹא פָּגַע שׁוּם טִיל מִה־400. זֶה דָּבָר שֶׁלֹּא יָכוֹל לִהְיוֹת עַל פִּי שׁוּם שָׂכָל בְּעוֹלָם. אֲזַי רוֹאִים שְׁמֵהּ שְׁמֵי־יֵשׁ מִשְׁהוּ אַחֵר. פֶּה זֶה עוֹלָם הִיצִיָּיָהּ, יְרוּשָׁלַיִם זֶה כְּכָר עוֹלָם הַבְּרִיאָה, בֵּית הַמִּקְדָּשׁ זֶה עוֹלָם הָאֲצִילוּת.⁷

אֵת יְרוּשָׁלַיִם אֲסוּר לַעֲזוֹב. מִי שְׁעוֹזֵב אֵת יְרוּשָׁלַיִם הוּא חֵיב

שְׁאֲצֵלֶם אֵין יְהוּדוּת, [מִבְּחִינָתָם] זֶה הָיָה סִפּוּר מִלִּפְנֵי 3,000 שָׁנָה. וְאֲנַחֲנוּ כְּכָר הַיּוֹם פְּרוּגְרִסִיבִים, דוֹר חֲדָשׁ. אֲנַחֲנוּ כְּכָר 'מִתְקַדְּמִים'. אֲנַחֲנוּ כְּכָר...

נִיֶּצֶן הוֹרֹבוּיָן אֲמַר לְהַכְנִיס חִמָּץ בְּכִתִּי הַחוֹלִים. אֲזַי אֲמָרוּ לוֹ אֵיךְ אֲתָה יָכוֹל לְהַכְנִיס חִמָּץ? אֲזַי הוּא אָמַר: זֶה סִפּוּרִים מִלִּפְנֵי 3,000 שָׁנָה. מַה לִּי וְלִסְפּוּרִים? הוּא לֹא יוֹדֵעַ שְׁזֶה קוֹרָה כָּל יוֹם, כָּל רִגְעַי, כָּל רִגְעַי בָּאִים לְכַלּוֹתָנוּ. בְּכָל רִגְעַי שְׁמִי־צִיאַת מִצְרַיִם כָּל רִגְעַי כָּל הַגּוֹיִם מְסַבִּיב, יֵשׁ פֶּה שְׁנִים וְחִצִּי מִלִּיאָרְד מְסַלְמִים, שְׁבַע מִלִּיאָרְד גּוֹיִם — כָּלֶם רוֹצִים לְחַסֵּל אוֹתָנוּ.

מוראי מקומות והערות

ודע שכל מי שדר בארץ ישראל נקרא צדיק, גם שאינם צדיקים כפי הנראה, שאם לא היה צדיק היה מקיא אותו הארץ, כדכתיב ותקיא הארץ את יושביה, וכיון שאינה מקיא אותו בודאי נקרא צדיק אף על פי שהוא נראה בחזקת רשע. ודע כי הדר בארץ ישראל והולך לדור במצרים אותה העבירה היא גורמת ששר של רה"ב שימשול עליו, וכל מי שקבל עליו לדור בארץ ישראל כל ימיו ולא לדרת לדור במצרים חשוב עליו כאלו נוהר כל ימיו שהמליכו ביחודו של מקום. ודע כי ארץ ישראל אינה מכפרת מהעבירות הנעשות בה אלא השגגות לבד, אבל העוונות הנעשות בה אינם נמחלים אלא על ידי יסורים, או למי שהוא עובר על פשע, והפשעים הנעשים בארץ אין להם סליחה אלא על ידי תשובה ותלמוד תורה. וזמ"ל. מסכ"י:

⁷ ספר חסד לאברהם - מעין ג - נהר יב
נהר יב - לבאר חילוק בין נשמת ישראל הדרים בארץ ישראל, לנשמת ישראל הדרים בחוצה לארץ:

דע כי נשמת ישראל הדרים בחו"ל מעולם דסנדלפון הוא עולם האופנים ויקראו בית יעקב, ויקראו עבדים ונק' עבד עברי שחשבונו שנ"ח שהם אוטיות נח"ש, והישראלים הדרים בארץ מ' ספירות דיצירה ויקראו בני ישראל, ויקראו בנים ונקראים בני אל חי. והנה האדם כשהוא בחו"ל היתה לו נפש מעולם האופנים וכשוכה ונכנס לארץ בא לו נפש חדשה מעולם היצירה ומתלבש בתוך הנפש הישנה שהיתה לו, ובלילה הראשונה שישן בארץ יוצאת ב' הנפשות ועולות למעלה, ובחזרה אינה חוזרת אלא החדשה בלבד, ולזה אינה ראוייה לעונשין כי לא חטאה, ולזה אמרו רז"ל שמוחלין לו על כל עונותיו:

חשוב זה לבא לארץ ישראל.

הרמב"ן כותב. שכל אחד חייב, הרמב"ן אומר שזה מצד כבוש. בזה שהוא עולה לארץ הוא מקיים מצות "כבוש". הוא בונה עוד בית, הוא זוכה. אז לכן כלם [אמות העולם והמנסים להדמות אליהם] אומרים שזה "כבוש", כי זה שיטת הרמב"ן, אתה גם הולך לפי הרמב"ן. אז זה כבוש. אז איך אתה גר פה, זה כבוש. [-]. לא, זה אתה עשית טעות, תחזור לחו"ל, תאמין לי. זה תחזור לחו"ל. הנה, הוא חוזר לחו"ל. עכשיו כלם נוסעים לקרעסטיר. למה? כי אסור לגור כאן, פה זה כבוש. אז הרמב"ן אומר שעל כל יהודי יש מצות כבוש. יש ארבע מצות שהרמב"ן מוסיף על מצות עשה⁸,

מיתה. ירושלים זה עולם הבריאה, ארץ ישראל עולם היצירה, כותב את זה ר' ישראל חיים מורגנשטרן בתרס"ד הוא כותב: שהיום כבר אין אגניות מפרשים, יש אגניות קיטור, ויש רשיון לעלות לארץ, אין שום תרוץ לא לעלות לארץ. היום מי שעולה לארץ, מקבל דירה, מקבל שכונן, מקבל שנה שלמה הוא חי בדירה בחנם, בהר חומה הוא יכול לקבל, אפלו בשועפט גם שם נותנים דירות בחנם ושכר דירה לשנה הוא מקבל.

היום אין שום תרוץ, אז יש אסור דאורייתא לגור בחו"ל, כי זה שקול כנגד כל המצות, זה נשאר, אסור לבטל שום מצוה, אבל זה שקול [כנגד כל המצות], כי הדבר הכי

מראי מקומות והערות

כאשר דבר ה' אליה אבתיך לך, אל תירא ואל תחת. ואמרו עוד: "ויבשלך ה' אתכם מקדש ברנע לאמר עלו ורשו את הארץ אשר נתתי לכם". וכאשר לא אבו לעלות במאמר הזה, כתוב "ותמרו את פי ה' אליהם", וכן "לא שמעתם", הוראה שהיא מצוה, לא יעוד והבטחה. וזו היא שחכמים קורין אותה מלחמת מצוה, וכן אמרו בגמרא סוטה: "אמר רבא: מלחמת יהושע לכבוש, דברי הכל חובה. מלחמת דוד להרוחה, דברי הכל רשות". ולשון ספרי: "וירשתה וישבת בה: בזכות שתירש - תשב". ואל תשתבש ותאמר, כי המצוה הזאת היא המצוה במלחמת שבועה עממין, שנצטוו לאבדם, שנאמר: "החרם תחרימם". אין

⁸ שכתות הרמב"ם לרמב"ן מצוה ד מצוה רביעית - שנצטוו לרשת הארץ אשר נתן להם - לתבדה ויתעלה לאבותינו, לאברהם, ליצחק וליעקב, ולא נצטבה ביד זולתנו מן האומות או לשממה. והוא אומר להם: "והורשתם את הארץ וישבתם בה, כי לכם נתתי את הארץ לרשת אתה", "והתנחלתם את הארץ", [ונכפל זה הענין במצוה זו במקומות אחרים כאמרו יתבדה "באו ורשו את הארץ" אשר נשבעתי לאבותיכם". ופרט אותה להם במצוה הזו כולה, בגבוליה ומצריה, כמו שאמר: "ובאו הר האמורי ואל כל שכניו בערבה בהר ובשפלה ובנגב ובחוף הים" וגו', שלא יניחו ממנה מקום. והראיה שאו מצוה, אומרו יתעלה בענין המרגלים: "עלה רש

דְּאוֹרִיתָא.

אָז כָּל הַבָּנוֹת לוֹמְדוֹת עֲכָשׁוּ, אומרות תהלים עד 23:30, אחרי זה לומדות משלי איוב, תרי עשר, ואחרי זה יש להם תקון חצות ארץ. מי שלא בסמינר תישן עד 9:00, ומי שבסמינר תישן עד 8:25, ב-8:30 כלם בסמינרים.

רוצים להקים סמינר בבארי, הם מבקשים, הם מבקשים להקים סמינרים, כדי ללמד יהדות את הילדים. כי הם לא ידעו שיש

הוא אומר אחת המצות זה לכבש את ארץ ישראל. שהרמב"ם לא מונה את זה בתרי"ג, אבל הרמב"ן מוסיף את זה לתרי"ג. זה על כל יהודי יש מצות כבוש. וזה שעולה לארץ ישראל — הוא כובש את ארץ ישראל. הוא בונה עוד בית, עוד שכוונה. אז כל יהודי, זה חייב עשה, וזה זה חייב דאורייתא.

ואתו דבר זה לגור בירושלים. ברגע שאדם יכול לגור בירושלים והוא עוזב, אז הוא עובר אסור

מורא מקומות והערות

מצוות נהגות שם? אמרו: דוד עשה שלא פתורה, והתורה אמרה: משתכבשו ארץ ישראל, תהיו רשאים לכבוש חוצה לארץ; והוא לא עשה כן. הרי שנצטוינו בכבוש בכל הדורות.

ואומר אני, כי המצוה שחכמים מפליגים בה, והוא דירת ארץ ישראל, עד שאמרו: "כל היוצא ממנה ודר בחוץ לארץ - יהיה בעיניו כעובד עבודה זרה, שנאמר: כי גרשני היום מהסתפח בנחלת ה' לאמר לך עבד אלהים אחרים", וזולת זו הפלגות גדולות שאמרו בה - הפל הוא ממצות עשה הזה, שנצטוינו לרשת הארץ ולשבת בה. אם כן, היא מצות עשה לדורות, מתחייב כל יחיד ממנו, ואפילו בזמן גלות, כידוע בתלמוד במקומות הרבה. ולשון ספרי: "מעשה ברבי יהודה בן בתירה ורבי מתאי בן חרש ורבי חנניה בן אחי רבי יהושע ורבי נתן, שהיו יוצאים חוצה לארץ, והגיעו לפלטיה, וזכרו את ארץ ישראל, וקפזו את עיניהם, וזלגו דמעותיהם וקראו בגדיהם, וקראו המקרא הזה: 'וירשתה וישבתה בה ושמרת לעשות'. ואמרו: ישיבת ארץ ישראל שקולה כנגד כל המצוות".

הדבר כן. שאנו נצטוינו להרוג האומות ההם בהילחמם עמנו, ואם רצו להשלים - נשלים, ונעזובם בתנאים ידועים. אבל הארץ - לא נניח אותה בידם, ולא זולתם מן האומות בדור מן הדורות. וכן אם ברחו האומות ההם מפנינו והלכו להם, כמאמרם: "הגרשני פנה והלך לו ונתן להם הקדוש ברוך הוא ארץ טובה בארצם, זו אפריק", נצטוינו אנהני לבוא בארץ ולכבש המדינות להושיב בה שכטנו. וכן אחרי הכריתנו את העממים ההם, אם רצו אחרי כן שבטנו לעזובה ולכבש להם את ארץ שנער או את ארץ אשור וזולתם מן המקומות, אינם רשאים; שנצטוינו בכבושה ובישיבתה.

וממאמרם "מלחמת יהושע לכבוש", תבין כי המצוה הזאת היא הפבוש. וכן אמרו בספרי: "כל המקום אשר תדרוך כף רגלכם בו לכם נתתיו באשור" וגו', "אמר להם: כל המקום שכתבשו חוץ מהמקומות האלו, הרי הם שלכם. או רשות בידם לכבוש חוצה לארץ עד שלא כבשו ארץ ישראל? תלמוד לומר: 'וירשתם גוים גדלים ועצמים', ואחר כך: 'כל המקום אשר' וכו'. ואמרו: ואם תאמר: מפני מה כבש דוד ארם נהרים וארם צוכא, ואין



כל בַּת יְכוּלָה לְהִיּוֹת רֹאשׁ יִשְׁבִּיכָה בְּקָלוֹת. לְדַעַת דָּף גִּמְרָא זֶה מְסָפִיק. דָּף גִּמְרָא. עֲכָשִׁיר לּוֹמְדִים, הַדָּף הַיּוֹמִי, לְגַמֵּר מִכּוֹת, לְגַמֵּר "חֶלֶק". עַד שַׁבַּת כָּלֶם גּוֹמְרִים גַּם מִכּוֹת, (אֲבָל לֹא לְתֵת מִכּוֹת 😊), וְגַם "חֶלֶק".

וְכָל אֶחָד יִלְמַד עִם אִשְׁתּוֹ [לְקוּטִי הַלְכוֹת הַלְכוֹת] פְּקֻדוֹן ד', אֶת הַסֵּדֶר שֶׁל הַמַּחֲזִין⁹. הַיּוֹם זֶה תַּפְאֶרֶת

בְּכָלֶל יְהוּדִים, לֹא יִדְעוּ עוֹד כָּלוּם, לֹא יוֹדְעִים מִי זֶה רַבִּי עֲקִיבָא, לֹא יוֹדְעִים שׁוֹם דְּבָר שֵׁם, לֹא יוֹדְעִים כָּלוּם. עֲכָשִׁיר הֵם קָלְטוּ אֶת הַטָּעוֹת שֶׁלָּהֶם. רוֹצִים לְהַקִּים סְמִינָרִים בְּכָל הַיְּשׁוּבִים, בְּמֵאָה יִשׁוּבִים סְמִינָרִים. מֵאָה בָּנוֹת תַּהֲיֶנָּה מְנַהֲלוֹת, צְרִיכוֹת לְדַעַת שְׁפוֹת, לְדַעַת אֶת הַכֹּל, צְרִיכָה גַם לְדַעַת מַתְמָטִיקָה לְהִיּוֹת מְנַהֲלָת.

מראי מקומות והערות

(ח) וְזֶה בְּחִינַת כָּלֶל הַכְּנוּת שֶׁל סְפִירָה, עֵין שֵׁם הַיֵּטֵב בְּסוֹף פֶּרֶק ו' שֵׁם מְסַדֵּר הַכְּנוּת הַיֵּטֵב

⁹ לְקוּטִי הַלְכוֹת חו"מ - הַלְכוֹת פְּקֻדוֹן וְאַרְבַּעַה שׁוֹמְרִים הַלְכוֹת ד'

שְׁבַת־פֶּאֶרֶת — חֲסָדִים שְׁבַדְעָת, הַיּוֹם זֶה קִטְנוֹת ב', בְּיוֹם שֵׁשִׁי זֶה קִטְנוֹת א', שְׁאֲמָרוּ לְמֹשֶׁה תִּפְסִיק לְבַלְבֹּל בְּמַח. "חֲדַל" [שְׁמוֹת יד, יב] — דִּי מִסְפִּיק. פֹּה יֵשׁ מְדַבֵּר, פֹּה

שיעור יום שני ל ניסן תשפה לאנש מאריאל

בתפארת שבתפארת.

גבורה שבתפארת זה מוחין של אבא, חסד שבתפארת זה מוחין של אבא, אחרי זה מוחין של אבא, אחרי זה קטנות, כי פתאום אדם נאבד לו המוחין, כמו שנאבדו המוחין בפרשת שמות, אמרו די חדל, הבאנו פרקי דר' אליעזר¹⁰ אמרו שלפני 30 שנה יצאו [שבט אפרים ממצרים] וכולם

היינו חסד שבגבורה, עכשיו אנחנו גבורה שבתפארת, עכשיו אנחנו בספירת התפארת, תפארת זה כנגד הכתר, עכשיו עולים לכתר, ספירת התפארת, אנחנו עכשיו שבוע בתפארת, גמרנו עם החסד, 7:20 זה היה השקיעה, עכשיו אנחנו נכנסים לגבורה שבתפארת, גבורה שבתפארת אז עכשיו, אחרי זה אנחנו נמצאים

מראי מקומות והערות

ב' דַּאֲבָא וּבִזְהָ נִשְׁלָם שְׁבוּעָא רִאשׁוֹן. וְהִכָּל נִכְנָס בְּבַחֲיִנַת מַח הַחֲקֵמָה שֶׁהוּא כָּלֵל שְׁבוּעָא הָרִאשׁוֹנָה. וְאַחֵר כֵּךְ בְּשְׁבוּעָא שְׁנִי מִקְבְּלִין כָּל אֱלֹהֵי הַמִּזְחִין וְנִמְשָׁכִין לְמַח הַבִּינָה וְכו'.

¹⁰ פרקי דרבי אליעזר - פרק מז

ר' אליעזר אומ' כל אותן השנים שישבו ישראל במצרים ישבו בטח ושאנו ושלו עד שבא יגנון מבני בניו של אפרים ואמ' להם נגלה לי ה"ה להוציא אתכם ממצרים בני אפרים בגאות לבם שהם מזרע המלכות וגבורי כח במלחמה לקחו את נשיהם ואת בניהם ויצאו ממצרים ורדפו המצריים אחריהם והרגו מהם מאתים אלף כלם גבורים שנ' בני אפרים וכו' ר' ינאי אומ' לא העבירו מצרים את ישראל אלא שעה אחת מיומו של ה"ה שמנים וששלש שנה קודם שנולד משה.

בְּרִטְיָתָא בְּכָל לַיְלָה וְלַיְלָה וְתִרְאָה גְדֻלָּה הַשְּׁנִיִּים שְׁבַדְעָת יוֹם יוֹם. וְהִכָּל שְׁבַדְעָת הַשְּׁבַע שְׁבוּעוֹת שֶׁהֵם אֲרָבָעִים וְתִשְׁעָה יָמֵי הַסְּפִירָה אָנוּ מִקְבְּלִים בְּכָל יוֹם יוֹם מִחֵד, כִּי עֲתָה אָנוּ מִקְבְּלִין הַמִּזְחִין בְּהִדְרָגָה וּבְמִדָּה בְּכָל יוֹם יוֹם. אֲבָל אֵין מִקְבְּלִים אוֹתָם פֶּסֶדֶר רַק כְּמוֹ שְׁקִבְּלֵנוּ אוֹתָם בְּלֵיל רִאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח שְׁלָא פֶּסֶדֶר, רַק שְׁאֵז קִבְּלֵנוּ כָּלֵם בְּחִפְזוֹן בְּרִגְעָא אַחַת אֲבָל עֲכָשׁוּ מִקְבְּלִין אוֹתָם בְּהִדְרָגָה וּבְמִדָּה בְּכָל יָמֵי הַסְּפִירָה אֲבָל שְׁלָא פֶּסֶדֶר, כִּי מִקְבְּלִין מִזְחִין דְּגִדְלוּת קִדְּם מִזְחִין דְּקִטְנוּת, עֲזָן שֵׁם הַשְּׁנִיִּים הַנִּפְלְאִים כְּגוֹן בְּיוֹם רִאשׁוֹן שֶׁל שְׁבוּעָא רִאשׁוֹן מִקְבְּלִין גְּדֻלוּת א' דַּאֲבָא וּבִיּוֹם שְׁנִי גְּדֻלוּת א' דַּאֲמָא וּבִיּוֹם שְׁלִישִׁי קִטְנוּת ב' דַּאֲבָא וְאִמָּא וּבִיּוֹם רְבִיעִי גְּדֻלוּת שְׁנִי דַּאֲמָא וּבִיּוֹם חֲמִישִׁי קִטְנוּת א' דַּאֲבָא וְאִמָּא וּבִיּוֹם שֵׁשִׁי רְשִׁימוֹ דְּגִדְלוּת ב' דַּאֲבָא וּבִיּוֹם שְׁבִיעִי עֲצָמוֹת דְּגִדְלוּת

מסתלק לגמרי, אדם לא מבין למה הוא צריך לשמור שבת, הוא לא מבין מה רוצים מהחיים שלו, למה לא נוסעים בשבת.

90 אחוז [אולי צריך להוסיף: לא] נוסעים בשבת, בשבת הכבישים ריקים, כי כולם ישנים בשבת, החילונים, אביגדור ליברמן ארגן אוטובוס [שיסע בשבת] בתל אביב, שעובר את כל תל אביב מהדרום עד הצפון, היה אוטובוס ריק, אף אחד לא בא, במשך חודשיים אוטובוס ריק אז הוא ביטל את זה, אף אחד לא נוסע, בקושי אחד שניים, שבת זה יום מנוחה, ישנים, אדם עבד שש ימים, [במשך השבוע] הוא קם בחמש בבוקר, הייתי בבית מאיר אז [ראיתי], הוא קם בחמש בבוקר נכנס למכונית שלו ביד אחת סנדוויץ' ביד שני כוס קפה רותח, בקושי הוא מצליח לנהוג ככה, שהוא מחזיק סנדוויץ' ביד אחת וכוס קפה וככה הוא צריך לנהוג מבית מאיר עד תל אביב, עד רמת גן, לפתוח את המשרד בשבע, להכין אותו, בשמונה כבר מתחיל קבלת קהל, עובד קשה עד שש בערב, עד שבע בערב, ואז הוא חוזר לבית מאיר, עוד פעם שעה נסיעה, עד שהוא מגיע כבר עשר, מתקלח אוכל משהו

נהרגו, זה לא סתם שיוצאים, אז כתוב בחומש שמות [שאמרו למשה רבינו] תפסיק כבר, חדל, די, מספיק, תפסיק לבלבל במוח תראה מה שעשית לנו, רק צרות אתה עושה לנו, לאן סחבת אותנו, היה דגים בחינם אבטיחים קישואים הכל היה, אכלנו אבטיחים אכלנו קישואים אכלנו חציר אכלנו בצלים, שומים אכלנו, היה שום בשפע, פה אין כלום אין שום אין אבטיחים, אפילו אבטיח לא היה.

ו[במצרים היה] דגים בחינם, איזה דגים בחינם? מכות בחינם, דגים בחינם? איפה שמעתם פעם שמחלקים דגים בחינם? אולי פה ביד עזרה יד שולמית, מי מחלק דגים בחינם? אלא שהלכו לשאוב מים אז הכדים התמלאו, אז [לכן] אמרו לו (-) למשה רבינו שהיה דגים בחינם).

אז זה הקטנות דקטנות, שתמיד בערב שביעי של פסח ערב יום ששי [של הספירה].

עכשיו אנחנו ביום שני, ליל שלישי אז אנחנו סופרים שניים ובליל ששי נספור חמש, חמש זה הקטנות הכי גדולה, קטנות דקטנות, קטנות א' שהמוח

נולד חמש שנים לפני שירדו למצרים, עכשיו 215 הוא חי – אז לא נחם דרך ארץ פלשתים כי קרוב הוא, בראותם מלחמה ושבו מצרימה,

ועכשיו מתחיל עננים, שובו בנים עושים תמיד סוכות בתשרי, נכון? אני לא טועה, במקום בניסן, מתי התחילו הענני כבוד? בניסן, מתי אתה עושה סוכות? בתשרי, בטוח, תתחיל בניסן, עכשיו אפשר עוד לעשות סוכה, עד צאת הכוכבים אפשר עוד לעשות סוכה, לפחות סוכה אחת נעשה, תוך חמש דקות בונים סוכה.

היינו עושים סוכות תוך חמש דקות, כמה קרשים קצת סכך כמה ענפים אוספים ברחוב, הולכים מאחד לאחד עושים לו סוכות, היינו הולכים ועושים סוכות, אנשים ביאוש אין להם כוח אז עושים להם סוכות תוך חמש דקות, כמה דיקטים וקצת סכך וזה הכל, חמש דקות עושים סוכות, אפשר לעשות סוכה עכשיו ניסן.

הנה כתוב: "וְהָיָה הַלֵּךְ לְפָנֶיהֶם יוֹמָם בְּעָמֹד עֲנָן לְנַחֲתָם הַדֶּרֶךְ וּלְלֵילָה בְּעָמֹד אֵשׁ לְהָאִיר לָהֶם

נופל למיטה כמו מת, וכבר בחמש הוא צריך לקום, אז יש יום אחד (- שבת) שאפשר לנוח, אז מה עכשיו הוא יסע לים? אז יום אחד, שבת זה יום מנוחה אצל החילונים, מי שזוכה להתפלל... [נראה שהכוונה שבעצם שבת זה ברכה לכל אחד גם לחילוני גמור, אם כן ודאי שאדם שעוד זוכה להתפלל להרגיש את קדושת השבת, שאמור להתנהג על השבת, אבל בכל אופן יש קטנות שאדם נופל אליה שאפילו שבת אינו מבין מדוע צריך לשמור].

אז [עם ישראל אמרו למשה רבינו לפני קריעת ים סוף:] חדל מעמנו, אז היה אחד יגנון, היה נביא והוא אמר להם הגיעה השעה לצאת [ממצרים], בואו נצא, הוא לקח איתו מאתיים אלף איש, בנים בנות, נשים ילדים, משפחות שלמות וכולם נהרגו, לכן "ולא נחם אלוקים דרך ארץ פלשתים" שלא יראו את המתים, מאתיים אלף הרוגים, העצמות היו במדבר, זה כבר 30 שנה במדבר, לא קברו אותם כבר נרקב הבשר רק עם עצמות גולגולות, אז זה הסיבה שלא נחם דרך ארץ פלשתים כי קרוב הוא, כי הפלשתים הרגו את כולם, הפלשתים מגת הרגו את כולם. ואפרים התאבל, אפרים חי עד הגאולה, 210 שנה הוא חי, הוא

הפאות? פתאום קרח מגיע אשתו נבהלה, איפה הפאות שלך? [עונה קרח] משה גזז אותם, משה בעצמו, אמרה: אמרתי לך אני ידעתי שזה יהיה הסוף, משה הביא לי קצת כינים קצת צפרדעים, מה כולם מתפעלים מהניסים, גמרא סנהדרין בדף ק"י קרח הגיע בלי הפאות. עכשיו זה מצורע גוזרים לו את הפאות הכל.

[והסיבה האמיתית שמשה רבינו הוריד לכל שבט לוי את שערותיהם היא]: כי עכשיו הם עולים בדרגה, עכשיו הם עולים לעתיק, מסביר את זה באור תורה חב"ד, ר' מנחם מנדל מחב"ד מסביר באור תורה, תורה אור, שזה עתיק, [כתוב שיעקב אמר על עצמו]: "ואנוכי איש חלק" למה הוא חלק? יעקב אמר, כי הוא באבא ואמא בעתיק, מי שבעתיק אז הוא בלי שערות, לא צריך שערות, עכשיו עולים לעתיק צריכים שערות חדשות, גם שערות לבנות זה עמר נקא.

אז כתוב כאן (סנהדרין) בדף ק"י שקרח הגיע הביתה בלי הפאות בלי הזקן, אשתו נבהלה אמרה תעוף מפה אני לא מקבלת אותך, מי עשה לך את זה? משה! אני הולכת עכשיו, אני מחסלת אותו עכשיו, אני הולכת ממרידה את

לְלַכֶּת יוֹמָם וְלַיְלָה: (שמות יג, כא) מתי התחילו הענני כבוד? בט"ו בניסן, בלילה אכלו מצות ועד חצות היו צריכים לגמור את זה, את המצות עם המרור, "על מצות ומרורים יאכלוהו" עם הקורבן פסח אכלו עד חצות, אנחנו אוכלים את זה עד הבוקר אבל צריכים באמת לגמור את זה עד חצות, היום חצות זה רבע לשתיים, חצות הכי מאוחר, אפשר אפילו באחד ורבע או רבע לאחר.

פתאום [יום לפני שביעי של פסח] רואים מצרים, ראו את השר של מצרים, ראו את המלאך של מצרים נוסע אחריהם, אמרו [למשה] מה עשית לנו, אין קברים [במצרים]?, אין בתי קברות, שם היה קברים בחינם, זה היה המעלה של מצרים, הקבורה הייתה בחינם, פה עולה בהר הזיתים עולה כמה? 50 אלף דולר, מאה אלף דולר, אז אין בית קברות, אז לכל הפחות [במצרים] קברות בחינם, לא צריכים לשלם לא 50 אלף דולר ולא מאה אלף דולר, אתה סתם מתעלל בנו

וזה מה שאמרה אשתו של קרח, פתאום קרח מגיע בלי הפאות, אם אני אבוא הביתה בלי הפאות אשתו תעיף אותי, מה לבוא בלי

את זה 430? כתוב [שגזר רק] 400 לא 430, [ואם כן מדוע כתוב:] "וּמֹשֶׁה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָשְׁבוּ בְּמִצְרַיִם שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה: וַיְהִי מִקֵּץ שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיְהִי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה יָצְאוּ כָּל-צִבְאוֹת ה' מִצְרַיִם" (שמות יב, מ-מז) פעמיים זה כתוב, לא מספיק פעם אחת, עוד פעמיים.

כמו שאומר האבן עזרא לא מספיק לנו שיוכבד ילדה בגיל 130, אומרים שהיא עוד חיה עד 250, ככה אומר האבן עזרא, הוא אומר אני לא יודע מה רוצים מהחיים שלנו. אומרים שהאבן עזרא היה לו נשמה של תנא¹¹, כי הוא חולק על המדרשים על הגמרות, כי כתוב בבבא בתרא דף ק"כ שבגיל 130 [ילדה יוכבד את משה רבינו, שואל האבן עזרא הרי כששרה

כל העם נגדו, למי הוא גזז? לכולם הוא גזז, 22 אלף איש הולכים במחנה בלי פאות, בפאות 22 אלף איש, אי אפשר לצאת מהבית, הולכים רוצים להרוג את משה עכשיו, כל אשה רוצה להרוג את משה, כל אשה נבהלת, בעלי בלי פאות מי גזז לו? משה! ידענו שמשה בסוף זה יהיה הסוף עם משה, הוא הביא קצת כינים קצת צפרדעים, מה הוא כבר הביא? בשביל כמה צפרדעים היינו צריכים לצאת ממצרים, האמנו לו, הלכנו לו. ושלושים שנה קודם כבר יצאו ממצרים [ונענשו כן] עוד לא עברו 400 [שנה שגזר על עם ישראל להיות משועבדים במצרים].

אז רש"י שואל איך יצאו? [הרי יש פסוק שגזרן] 430 [שנה], מי כתב את זה, אני כל הזמן שואל מי כתב

מראי מקומות והערות

והיה כתוב בו דברים תמוהים, מי שנולד במזל פלוני ילך ויסחור סחורה פלונית למזרח ומי וכו', והיו בעיניו כדברי שחוק עד שראה כתוב שם עוד שמי שנולד בשעה פלונית במזל פלוני יש לו רושם בגבו, וידע ר' זאב הנ"ל שיש לו נכד בביתו שנולד כך, ונסע לביתו ובדקו והיה לו באמת רושם הנ"ל, וכיון שראה שדברי הספר אמתיים נסע שוב למקום הנ"ל לקחת ס' הנ"ל ומצא שנשרף הבית ההוא עם הספר, ויש סברה שזה עונשו של אבן עזרא מפני שחלק על הקליר, שלא נתפרסמו ספריו הרבה שחיבר:

¹¹ אמרי פנחס שער ב לקוטי ש"ס ומדרשים (קל"ה) האריך בענין אבן עזרא שה' הרב מספר ממנו ומכוון לגדלו ולרוממו, ופ"א סיפר הוא ממנו איזה מעשה וסיים שמהו מוכח שאבן עזרא היה גלגול דהאי רביא הנוכח בזהר שלא רצה לומר תורה ב' חדשים, ואמר שביזה יש עליו זכות שחולק לפעמים על חז"ל, כי אותו רביא היה בימי התנאים ויש לו כח לחלוק על התנאים. ואמר בשם ר' ישעי' מדינאוויץ שהיה אומר על עצמו תנא הוא ופליג. וסיפר הרב בשם ר' זאב קיצעס שהיה פ"א במקום אחד ומצא ספר כתיבת יד מאבן עזרא

פרשיות היא מקדישה לשרה, שתי פרשיות גם לך וגם וירא [לספר את גודל הנס ששרה אימנו ילדה בגיל 90], ואברהם שואל [את ה'] הלבן מאה שנה יוולד, אם שרה לבת תשעים תלד, אברהם שואל את זה, איך יתכן שבת 90 תלד? איך יתכן? ילדו עד גיל 40, אפשר ללדת עד גיל 40, אחרי 40 זה כבר סכנה, 90 אחוז יוצאים כבר אוטיסטים אחרי, יש עשר אחוז שיוצאים נורמאליים אבל זה סיכון אחרי גיל 40 זה סיכון כבר, זה כבר הכל רקוב הכל מגוון.

אז אברהם בעצמו אומר אני לא מבין, אברהם שואל ויפול

אימנו ילדה את יצחק] בגיל 90 עשו מזה רעש גדול, עוד [נגיד שיוכבד ילדה בגיל 130] [והתורה אפילו לא הזכירה את הנס העצום הזה]? איך יכול להיות?

הנה נביא את המקראות גדולות, [בכא בתרא] דף ק"כ, [וכן] זה נמצא בסוטה דף י"ב, מובא פעמיים גם ק"כ, בת 130 היא נקראת בת, בת לוי, הנה נקרא בחומש בראשית [פרשת] ויגש, הרמב"ן מביא את האבן עזרא¹², אין לנו את האבן עזרא הזה, זה רק על ידי הרמב"ן.

גמרא סוטה דף י"ב פעמיים זה כתוב [בש"ס] שהיא ילדה בגיל 130 איך זה יתכן? התורה כותבת שתי

מראי מקומות והערות

השם יזכירם הכתוב, והנעשים מאליהן לעזור צדיק או להכרית רשע לא יזכירו בתורה או בנביאים, וזהו זהב רותח יוצק בפי החכם הזה ממה שהשיב על רבותינו בענין פינחס (במדבר כה יב) וזולתו במקומות הרבה, ולמה יזכירם הכתוב, כל יסודות התורה בנסים נסתרים הם. ועם התורה אין בכל ענינו רק נסים לא טבע ומנהג, שהרי יעודי התורה כולם אותות ומופתים, כי לא יכרת וימות בטבע הבא על אחת מן העריות או האוכל חלב, ולא יהיו השמים כברזל בטבעם מפני זרענו בשנה השביעית, וכן כל יעודי התורה בטובות ההן וכל הצלחת הצדיקים בצדקתם, וכל תפלות דוד מלכנו וכל תפלותינו נסים ונפלאות, אלא שאין בהם שנוי מפורסם בטבעו של עולם כאשר הזכרתי זה כבר (לעיל יז א), ועוד אפשרנו בעזרת השם (שמות ו ב) ויקראו כו (א):

¹² רמב"ן בראשית מו, טו

שלשים ושלש. ובפרטן אי אתה מוצא אלא שלשים ושתים, אלא זו יוכבד שנולדה בכניסתן לעיר, שנאמר (במדבר כו נט) אשר ילדה אותה ללוי במצרים, לידתה במצרים ואין הורתה במצרים, זו היא שיטת רבותינו (סוטה יב):

ורבי אברהם השיב ואמר כי זה תימה, אם כן למה לא הזכיר הכתוב הפלא שנעשה עמה שהולידה משה והיא בת מאה ושלשים שנה, ולמה הזכיר דבר שרה שהיתה בת תשעים. ולא די לנו זה הצער עד שעשו הפייטנים פיוטים ביום שמחת תורה יוכבד אמי אחרי התנחמי, והנה היא בת מאתים וחמשים שנה. וכי אחיה השילוני חיה כך וכך שנים, דרך הגדה, או דברי יחיד, אלו דבריו:

...אבל אומר לך דבר שהוא אמת וברור בתורה, כי הנסים הנעשים על ידי נביא שיתנבא כן מתחילה או מלאך נגלה במלאכות

הכנת לי? אבל תמיד הוא קרה לה
[בשמות חיבה] שרי, שורי, קוראים
שורי שורקה שרלה, יש מאה
שמות, למה אתה קורא לי שרה
תקרא לי שרי, קוראים שרי
שורקה לא קוראים שרה, שרה זה
רק לאשה זרה, בתפילה אומר
שרה אבל לא, אפילו אשה זרה
אומרים לה שרי, לא אומרים לה
שרה, שרה זה עלבון, פתאום
שהוא מגיע הביתה הוא אומר לה
שרה הכנת ארוחת ערב? מה
פתאום שרה מה עשיתי? [עונה לה
אברהם אבינו:] לא, קיבלתי נבואה,
הוא מספר לה קיבלתי נבואה:
"וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל-אַבְרָהָם שְׂרִי
אֶשְׁתָּךְ לֹא-תִקְרָא אֶת-שְׁמָהּ שְׂרִי
כִּי שָׂרָה שְׁמָהּ" (בראשית יז, טו)
מהיום שרה בלי הי'. "וַיִּבְרַכְתִּי
אֹתָהּ וְגַם נָתַתִּי מִמֶּנָּה לָךְ בֵּן
וַיִּבְרַכְתִּיהָ וְהָיְתָה לְגוֹיִם מְלִכִּי
עַמִּים מִמֶּנָּה יִהְיֶה" (שם, טז).

[ואברהם אבינו אמר לה:] מה פתאום
בגיל 90 היא תלד לי? איך יתכן?
ואני כבר בגיל מאה, זה ודאי
שלא יתכן, לו ישמעאל יחיה
לפניך, בוא נדבר מה שיש, יותר
טוב ציפור אחת ביד משני
ציפורים על העץ, יש לו ציפור
ביד, אתה אומר [ה]ציפורים [ש]על
העץ זה יהיה שלך, אני אדאג לך,

אברהם על פניו ויצחק, אין לו
שום עונש, הלבן מאה שאה
יולד, הבת תשעים תלד, איך
אפשר בגיל 90 ללדת? 90 זה כבר
היה פלא, בגיל 90 יולדים? אני
כבר מאה, במאה ודאי שאי
אפשר ללדת, איך יתכן?

אבוחצירא כל משפחת ביטון הם
נכדים של ר' יעקב אבוחצירא,
הוא התחתן בגיל 80 עוד פעם,
פעם שלישית או רביעית עם אחת
בת עשרים, בין השנים 80 ל-90
[לחיין] אז הוא זכה עוד ללדת
עשרה ביטונים, אחרי זה זה כבר
נכדים, הם התחתנו עם ביטון, הם
היו אבוחצירא, אז לכן כולם
צדיקים כל הביטונים.

הלבן מאה שנה יולד אם שרה
הבת תשעים תלד?

ואחרי זה שרה, הוא (- אברהם אבינו)
אומר מהיום יקראו לך שרה,
אברהם בא הביתה אומר: שרה
הכנת ארוחת ערב? אדם בא
הביתה, שלושה ימים הוא היה
באומן, הוא לא אכל שלושה
ימים, הוא רוצה לדעת אם היא
הכינה לו ארוחת ערב, מה היא
עשתה כל הלילה? מה היא
עשתה כל היום? היא לא עושה
כלום? היא ישנה במיטה? אז

אני אביא לך אותם, אני אכשף אותם.
 כתוב בלך בן ציפור מה זה בן ציפור? [וכי] הוא היה בן של ציפור? [אלא] היה לו ציפור שאיתה הוא היה עושה את כל הכישופים, הזהר בלך¹³, מה

מראי מקומות והערות

¹³ זהר ח"ג בלך קפד, ע"ב (במדבר כ"ב) וירא בלך בן צפור וגו'. רבי שמעון אמר, וירא, מאי ראיך חמא. ראיך ודאי ממש חמא במשקופא דחכמתא, וחמא בעיניו. חמא במשקופא דחכמתא, כמה דכתיב, (בראשית כו) (ק"מ ע"ב) וישקף אבימלך מלך פלשתים בעד החלון. מאי בעד החלון. כמה דאת אמר (שופטים ה) בעד החלון נשקפה ותיבב אם סיסרא (אלא) (ס"א ודאי) חלון דחכמתא דנבי שוליהון דכבאיא, ואינו חלון דחכמתא. וחד חלון אית דכל חכמתא ביה שריא, ובה חמי מאן דחמי בעקרא דחכמתא. אוף הכא וירא בלך, דחכמתא דיליה.

בן צפור, כמה דאמרו. אבל בן צפור ממש, דהא חרשיו הוו בכמה זיני דההוא צפור, נטיל צפור, מכשפש בעשבא, מפרח באוירא. עבד עובדיו ולחיש לחישי, וההוא צפור הוה אתי, וההוא עשבא בפומיה, (ס"א מפרח באוירא) מצפצפא קמיה. ואעיל ליה בכלוב חד. מקטר קטרין קמיה, ואיהו אודע ליה כמה מליו. עבד חרשיו, ומצפצפא עופא, ופרח וטס לגבי גלוי עינים, ואודע ליה. ואיהו אתי. וכל מלוי בההוא צפור הוו.

[תרגום: בן צפור, כמו שאמרו. אבל בן צפור ממש, שהרי כשפיו היו בכמה מינים של אותה צפור. לוקח צפור, מכשפש בעשב, מפרח באויר, עושה מעשים ולוחש לחשים, ואותה צפור היתה באה ואותו עשב בפיה, (פורחת באויר) מצפצפת לפניו. ומכניסה בכלוב אחד. מקטר קטרין לפניו, ומודיעה לו כמה דברים. עושה כשפיו, והעוף מצפצף, פורח וטס אצל גלוי עינים ומודיע לו, והוא בא. וכל דבריו באותה צפור היו.]

זהר ח"ג בלך קפד, ע"ב

ובזיני חרשיו (ס"א דקסריא"ל) דקסדיא"ל (נ"א דכשדיא"ל) קדמא, אשכחן, דצפרא דא הוה עבדיו ליה בזמניו ידעו, מכספ מערב בדהבא, רישא דדהבא. פומא דכספ, גדפוי מנוחשת קלל מערב בכספא. גופא דדהבא, נקודין דנוצי בכספ. רגליו דדהבא. ושוניו בפומא לישן דההוא צפור ידו"ע.

[ובזמני הכשפים (של קסריא"ל) של קסדיא"ל (נ"א כשדיא"ל) הראשון מצאנו, שצפור זו היו עושים לו בזמנים ידועים מכספ מערב בזהב. ראש מזהב, פה מכספ, כנפים מנוחשת קלל מערב בכספ, גוף מזהב, נקודות של הנוצות בכספ, רגלים מזהב. ושמים בפה לשון של אותה צפור ידו"ע.]

ושון לההוא צפרא בחלון חד. ופתחין פוין לקבל שמשא. ובליילא פתחין פוין לסיגרא. מקטרין קטרין, ועבדיו חרשיו, ואומאן לשמשא. ובליילא אומאן לסיגרא, (דף קפ"ה ע"א) דא עבדיו שבעה יומין. מכאן ולחלאה, ההוא לישא מכשפשא בפומא דההוא צפרא, נקדן לההוא לישא במחטא דדהבא, והיא ממללא רב רבן מנרמה, וכלא הוה ידע בלך בצפור דא (ודאי). על דא בן צפור, ובגין פה חמא, מה דבר נש אחרא לא יכיל למנדע, ולא יכיל למחמי.

[תרגום: וישמים אותה צפור בחלון אחד, ופותחים חלונות מול השמש, ובליילה פותחים חלונות ללבנה, מקטרים קטרין ועושים כשפים, ומשביעים את השמש, ובליילה משביעים את הלבנה, ואת זה עושים שבעה ימים. מכאן ולהלאה אותה לשון מכשפשת בפה של אותה צפור, נוקדים אותה לשון במחט זהב והיא מדברת גדולות מצממה, והכל היה ידע בלך מצפור זו (ודאי). לכן בן צפור, ומשום זה ראה מה שאיש אחר לא יכול לדעת ולא יכול

בולע אותו כמו שכתוב בזהר בהר ומצלמים את זה איך שהוא בולע אותו.

אז מה זה בת נחש? שהיא הייתה כמו נחש, לא היה לה שום תאוה, שום דבר, הכל היה מבוטל אצלה, כל התאוות מבוטלות אצלו, ומה זה בן ציפור? בן ציפור ממש, כל הכישופים היה מהציפור, [הציפור של בלק] הייתה הולכת לגלוי עיניים (- עוזא ועזאל), והייתה שואלת אם הוא ינצח במלחמה, כל אחד שאל אם אפשר להילחם עם היהודים.

[בלק אומר לציפור:] עם יצא ממצרים, עם זה ערב רב, אספסוף, אז היו עושים כישופים, הציפור הייתה באה הוא היה קורא לה, עכשיו יש מלחמה, הוא אמר עם, עם יצא ממצרים, היא אומרת לא, זה לא עם זה בני ישראל, אל תתחיל

הפירוש בן ציפור מה הוא היה בן של ציפור? כתוב [אביגיל] בת נחש, היא הייתה בת של נחש? [כלומר כיון שאביגיל הייתה ביתו של ישי שמת רק בעון הנחש, אבל הוא עצמו מעולם לא נכשל בשום חטא] אז הילדים היו נחשים, אם היא בת נחש הילדים נחשים, כולם היו בלי חטא, כל הילדים של [ישי היו נקיים מכל חטא], מה זה נחש? בלי חטא, נחש עפר לחמו, אין לו שום טעם בכלום, אחד העונשים שהוא (- הנחש) קיבל אין לו טעם.

[נחש] הוא יכול לאכול צפרדעים וארנבות ועכברים, הוא יכול לבלוע! אפילו אנשים הוא בולע, יש נחשים [באורך] 12 מטר, מצלמים אותם, עומדים בג'ונגל שבוע שלם על העץ עם מצלמה מחכים, אוכלים שם איזה כמה סנדוויצ'ים עד שיבוא איזה איש, מגיע נחש מאיזה חור מאיזה עץ

מראי מקומות והערות

[תרגום:] וְכָל הַחֲכָמָה שֶׁיָּדַע, בְּאוֹתָהּ צִפּוֹר הָיָה יוֹדֵעַ. וְכֵן הָיָה עוֹשֶׂה: גִּזְחַן לְפָנֶיהָ וּמִקְטֵר קִטְרֶת, מִכֶּסֶה רֹאשׁוֹ וְגִזְחַן וְאוֹמֵר. הוּא אוֹמֵר הָעֵם, וְהַצִּפּוֹר מְשִׁיבָה יִשְׂרָאֵל. הוּא אוֹמֵר מָאָד, וְהַצִּפּוֹר מְשִׁיבָה רַב, עַל שֵׁם הַגְּדוֹל הָעֲלִיוֹן שֶׁהוּלָךְ אֹתָם. שְׁבַעִים פְּעָמִים צִפְצְפוּ זֶה וְזֶה. הוּא אָמַר דֵּל, וְהַצִּפּוֹר אוֹמֶרֶת גְּדוֹל. וְאִזְּכָר, שֶׁכְּתוּב וַיֵּגֶר מוֹאֵב מִפְּנֵי הָעָם מָאָד כִּי רַב הוּא. רַב הוּא בְּיָדָיו.

[לראות.]

זהר ח"ג בלק קפד, ע"ב

וְכָל חֲכָמָתָא דְהָיָה יָדַע, בְּהֵוא צִפּוֹר הָיָה יָדַע. וְהָכִי הָיָה עֲבִיד. גִּזְחַן קַמְיָה, וְקִטְרֵי קִטְרֶתָא חֲפִי רִישִׁיהּ, וְגִזְחַן וְאוֹמֵר. אִיהוּ אָמַר הָעֵם, וְצִפְרָא אֲתִיב יִשְׂרָאֵל, אִיהוּ אָמַר מָאָד, וְצִפְרָא אֲתִיב רַב. עַל שֵׁם רַב עֲלָא דְאִזְלִי בְּהוּ. שְׁבַעִין זְמָנִין צִפְצְפוּ דָא וְדָא. אִיהוּ אָמַר דֵּל, וְצִפְרָא אָמַר רַב. כְּדִין דְּחִיל, דְּכָתִיב וַיֵּגֶר מוֹאֵב מִפְּנֵי הָעָם מָאָד כִּי רַב הוּא, רַב הוּא וְדָא.

עם היהודים.

שכמוך, הוא אומר לו לא.

עכשיו מצאו קסטה של נאצר [נשיא מצרים], עכשיו מפרסמים אותה, שהוא אומר אני לא רוצה להתחיל עם היהודים, קדאפי [נשיא לוב] אומר לו בוא נעשה מלחמה, בוא נחסל אותם, לי יש צבא לך יש צבא, מה היהודים האלה? בשנייה אחת מחסלים את הכל (בהמשך חוזר לדבר מעניין זה).

טרומן [נשיא ארצות הברית] ישב על הארץ ובכה [כשהחריזו על הקמת המדינה כיון שהיה בטוח שהערבים מיד יהרגו את כל היהודים שבארץ], טרומן היה אוהב ישראל, רוזוולט [שהיה נשיא ארצות הברית בזמן השואה לעומת זאת] שנא את היהודים שנאת מוות.

עכשיו קראתי את זה בדיוק על מרוקו, הוא (- אולי רוזוולט) כבש את מרוקו [בזמן מלחמת העולם השנייה] והזמין את דה גול [שהנהיג את ממשלת צרפת הגולה] אמר לו מה אתה כובש לי את מרוקו, מי קרא לך? מי אמר לך? מה אתה מערב לי? תעוף מפה, הוא שם אותו במחנה צבא סגור, אמר אתה לא יוצא מפה, הוא אמר אני פה הראש ממשלה של צרפת מה אתה עושה לי? מה כבשת את הארץ שלי? חוצפן

אז בסוף אמרו [אולי הכוונה שאמרו לרוזוולט] תבטל את הגזירות, זה היה 7 בנובמבר, זה היה במרוקו [והנאצים ששלטו שם לפני שהאמריקאים כבשו את מרוקו] אמרו לוקחים את כל היהודים לאושוויץ, קבעו תאריך, והודיעו למלך מוחמד החמישי הוא אהב יהודים, הוא היה ממש אוהב ישראל, הוא אמר אם לוקחים את היהודים שיקחו אותי איתם, אני הולך עם היהודים, בוא יופי יהיה טקס יפה נעשה תמונות, נעשה סרט, איך שמוחמד החמישי הולך בראש היהודים [בדרך להשמדה], אז לוקחים אוניה בשביל מאה אלף יהודים, כל אוניה זה אלף יהודים הכי הרבה, אז צריכים לקחת מאה אוניות, מי שבמרוקו יודע שזה ליד הים, יש שם טנג'יר יש שם ספתא, ספתא זה שייך לספרד וטנג'יר זה שייך למרוקו ומשם עוברים את גיברלטר אז עכשיו יהיה אלף אוניות ובכל אוניה נגיד מאה איש או מאה אוניות של אלף איש, מאה אלף יהודים, ומחומד החמישי יעמוד בראש, נשים אותו על הסיפון נעשה סרט יפה זה היה ממש חוויה ממש אטרקציה, קוראים לזה

אטרקציה.

עכשיו יש לי ספר שלם שכולם (- כל הערבים) מצדיקים את היטלר כל המאמרים הוא אוסף מאמרים משנת 1970 בערך, שהם מצדיקים, אומרים היטלר הוא צדק, והיטלר הוא היה אידיאליסט, והוא היה באמת פטריוט, פטריוט אמיתי והם כולם רוצים להיות פטריוטים כל הערבים רוצים להיות פטריוטים, פטריוטים אמיתיים אז הערבים אמרו לו אתה לא מבטל שום גזרה שעשו הנאצים זה העם הכי מתועב עם הכי שנוא על כל העולם.

ביידן [נשיא ארצות הברית לשעבר] גם כן הוא היה נגדנו, הוא ביטל את המלגות ולכל המתנחלים כל האמריקאים הוא ביטל להם את המלגות מי שגר בישראל הוא ביטל לו את המלגות הם היו צריכים למות מרעב, אבל פתאום ה' הפך [והעלה לנשיא את טראמפ], אז היה אחד נורמאלי שונא ישראל מובהק (- ביידן), אבל פתאום זה התחלף, זה רחמים משמים "שלח מלך ויתרהו מושל עמים ויפתחיהו" אומרים תיקון הכללי אז ה' מחליף את המושלים ה' נותן אז פתאום בא אחד אוהב ישראל, [טראמפ] הוא גם לא כזה

אז [הנאצים] הודיעו למלך בשבע בנובמבר תתכונן ניקח אותך לאושוויץ יחד עם כולם, [כי המלך אמר:] אני לא נותן את היהודים, אז ניקח אותך עם היהודים, בשבע בנובמבר בשבע בבוקר אמרו תתכונן תתלבש תכין מזוודה תכין כמה בגדים קצת אוכל וב12 בלילה בדיוק שנכנס שבע בנובמבר הגיעו האמריקאים [וכבשו את מרוקו], הם הגיעו, ורוזוולט הודיע לצרפתים שלא ילחמו נגדו, היה הכל תחת הצרפתים, אחרי זה הם ירו בו הנאצים ירו בו בדרכצן אחרי חודש של הפלישה.

אז שבע בנובמבר נגיד שבע בדצמבר הם כבר הגיעו למרוקו ואז כולם ברחו (הנאצים) [אולי צ"ל: האמריקאים] רצו לבטל את הגזרות על היהודים [שהנאצים עשו], אז הערבים אמרו לו אי אפשר, הערבים הם אוהבים יהודים נורא... בלב ונפש הם אוהבים באמת את היהודים, אז הם אמרו לו אתה לא מבטל שום גזרה, היהודים זה עם הכי מתועב, הכי נורא, היטלר לא סתם שוחט אותם הוא צודק.



לכיש, יש שם אנדרטה עד היום, איך הם נעצרו לא יודעים, לא היה מי שיעצור אותם, הם הגיעו עם טנקים לנו לא היה טנק, היה כמה [-] כמה [-] זה מה שהיה לנו תוצרת עצמית, שום מדינה לא שלחה, רק צ'כיה שלחה נשק, עד שזה הגיע זה כבר היה חצי שנה אחרי, זה וזה היה כבר הכל חלוד, והכל... זה עוד סיפור.

ואחרי זה התחילו לשלוח מטוסים מצ'כיה כי מסריק [נשיא צכסלובקיה] אמר, יש כפר מסריק ככר מסריק הוא היחידי שאמר להקים פה מדינה, כי אף אחד לא רצה [לתמוך בהקמת מדינה יהודית] כולם אמרו זה יהודים זה רק עם של מטרופים של משוגעים אספסוף.

אז זה מה שבלק אומר [לציפור] "עם יצא" אז הוא אומר עם, בלק

אוהב ישראל בדיוק, אבל פחות או יותר הוא לא בידן, אפשר עוד לנשום קצת, אפשר קצת לחיות עוד ארבע שנים, מי יודע מה יהיה עוד ארבע שנים, לא יודעים מה יהיה, אז יש את רבנו זה ניסים חדשים, שלח מלך ויתירהו מושל עמים ויפתחהו.

אז עכשיו יש את הקסטה שהנאצים פרסמו 1970 שקדאפי אומר לו (-) לנאצר נשיא מצרים) בוא נעשה מלחמה עם היהודים, נכבוש את הארץ בשנייה אחת.

טרומן ישב על הארץ ובכה, הוא אמר לבן גוריון אתה לא מודיע על מדינה, זה שתי דקות מחסלים את זה, יש את התמונות איך [הערבים] נכנסים מכל הכיוונים, מצרים הגיעו עד לכיש, עד נחל

אנוש 905 שט 912, מהללאל 795 ולמך 777 זה הכי נמוך.

אז מסביר באור תורה מהרבי מחב"ד ש777 זה המספר הכי חשוב, שבע שבע שבע זה כנגד המנורה שכתוב שבע ושבע ושבע, שבעה ושבעה, שבע פעמים שבע אז אדם זוכה לשבע פעמים שבע זה הבחינה הכי גבוהה זה הבחינה של עתיק.

כי עכשיו זוכים לעתיק עכשיו בספירת העומר עולים לעתיק ולכן כל האריכות ימים זה על ידי ספירת העומר, אם אדם לא רוצה למות בגיל 80 בגיל 87 וכל שכן ילדים שמתים בגיל 20, מי שמת בגיל 20 הוא בא להשלים, אבל [בכל אופן כיון שהוא ירד לעולם] הוא יכול להאריך אפילו שהוא [צריך להיפטר] בגיל 20.

הרב'ה אמר שיכלת לבקש לחיות, היא ביקשה לחיות חודש, האמא של ר' שמחה, הסבתא, אשתו של ר' נחמן מהורדנקע אז הוא ברח אחרי החופה הוא ברח נעלם הוא עלה הביתה אמר רגע שכחתי מזוודה למטה ולא חזר, שכחתי מזוודה, היא באה לבעל שם טוב איזה שידוך עשית לי, זה שידוך שהבעל שם טוב עשה היא הייתה

אומר לציפור עם יצא ממצרים מה עושים? עם זה אספסוף עם זה פראי אדם זה עבדים, [הציפור] אומר: לא, זה לא עם, זה בני ישראל. אתה לא תוכל, רב [ועצום ממני] הוא אומר אני יכול להשמיד אותם? רב - הם יונקים מעתיקא קדישא.

כי עכשיו בספירה אנחנו עולים לעתיקא, זה 50 יום עולים לעתיקא, כל יהודי עולה לעתיקא, כמה שיותר סופרים אז עולים לעתיקא, כמה שמאריכים את הספירה אז זה שפע, שפע רב שפע רב שפע רב צריכים להגיד את זה שעה שלמה זה ממשיכים את אריכות הימים כל האריכות ימים זה מעתיק, איך אדם חי? איך הוא מגיע ל80 ל90? אם הוא רק לומד גמרא אז הוא לא מאריך ימים, הוא צריך ללמוד קצת קצות [החושן], קצת ליקוטי מוהר"ן, הוא צריך להיות קשור לצדיק, לנסוע לאומן, הוא צריך להיות קשור עם עתיק, כל האריכות ימים זה מעתיק.

למה אלה [שחיו לפני המבול] האריכו ימים, חיו עד 969, אדם הראשון 930, נח 950, ירד 962, עברו את 9000, היחידי שלא עבר את 9000 זה מהללאל, קינן חי 910,

והייתי הולך לבנימין הצדיק ויושב שם שעה, עושה שעה התבודדות אומר תיקון הכללי ומשם הולך לקלקיליה, קלקיליה ברגל עד קלקיליה זה 20 דקות ברגל שם יש מוניות של שבע מקומות עוד היה שבע מקומות, הנהג ואני זה שמונה ואני כולי ערבים מסביב, ונוסעים שעה לשכם, מקלקיליה זה שעה לשכם מגיעים לקסבה יושבים בקסבה נחים קצת ומהקסבה הולכים 45 דקות הולכים עד שהתחילה האינתיפאדה תשמ"ט אז מכ"ז עד תשמ"ט זה 22 שנה היינו הולכים כמעט כל יום הולכים יום אחרי יום, גומרים ותיקין בשבע או בשישה גומרים את זה בשמונה וחצי והולכים עד שמונה וחצי בערב לשכם ואז חוזרים, הולכים, הכל ברגל, ואחרי זה הולכים מהקסבה 45 דקות הייתי הולך בין הערבים כולם מנשקים לך את הידיים כולם רועדים פחד מוות, מפחדים לגעת בך מפחדים לגעת בך, אתה נמצא שם שעה היה שם שומרים שלא נתנו לקפוץ את הגדר, היה גדר מסביב למנשה ואפרים היה גדר כזה, עכשיו הורידו את זה, היינו קופצים את הגדר נגד

אפילו אלמנה, הוא בא ביקש מהבעל שם טוב שידוך, הבעל שם טוב אמר [לר' נחמן הורדענקער] יש לי כאן איזה אלמנה אחת [שאם תתחתנו] יהיה לך ממנה בן הכי צדיק, היא אומרת הוא נעלם לי, באנו הביתה ישר בלילה מהחופה וחשבתי עכשיו הולכים לכותל ניסע קצת ליוסף הצדיק.

כל יום הייתי הולך ברגל לשכם, שלוש שנים הייתי הולך ברגל מ[רחוב] ז'בוטינסקי, [פונה לבנו ר' נחמן:] אתה נולדת ב[תש"כ] אז מששת הימים מכ"ז ממתי שאתה בן שנתיים, אז מכ"ז אני הולך ברגל לשכם הולך לרחוב ז'בוטינסקי לוקח אוטו לכפר סבא לתחנה מרכזית הולך לבנימין הצדיק, בנימין הצדיק זה [אותו צדיק שמוזכר ב]בבא בתרא הוא קיבל 22 שנה, הוא פרנס אשה ושבע בנים אז הוא קיבל אריכות ימים.

על ידי צדקה מאריכים ימים, אדם נותן צדקה אז הוא נכלל בעץ החיים אז הוא יכול לחיות עד מאה אז הוא חי עוד 22 שנה בזכות שהוא פרנס אשה זה בנימין הצדיק, בנימין קבור בשטראוס בנימין בן יעקב, אז זה בנימין הצדיק.

כלום לי יש נשק טנקים יש לי מיגים, "כי רב הוא" הם רב אל תתחיל איתם הם יחסלו אותך.

טוב אז הוא הלך למלאך כשדיאל, הציפור הולך להרי חושך, הציפור היה הולך להרי חושך לשאול את עזא ועזאל אם אפשר להילחם, כל אחד היה לו [דבר שעמו היה מכשף], באתונה היה שם [עבודה זרה] אורקל, [-] קראו לזה שם ב[-] באחד ההרים היה להם שם הם היו הולכים לשאול אם לעשות מלחמה, [וכהני האורקל] היו מכניסים תמיד איזה משפט אחד שאולי תפסיד, שהוא הפסיד אמרו לו אמרנו לך.

אז [אצל בלק] הכל היה עם הציפור הזה, והציפור הזה היה לה ראש מזהב פה מכסף כנפיים מנחושת הגוף מזהב נקודות הכסף רגליים של זהב ושבע ימים הוא היה שם אותה בכזה כלוב מול השמש ביום מול בירח בלילה מקטיר לה קטורת ועושים כל מיני כישופים שבע ימים ואחרי זה היא הייתה מתחילה לדבר, לוקח מחט מזהב דוקר שבע דקירות בלשון ואז כל שאלה שהוא שואל אותה היא עונה לו, והכנפיים נשרפו לו, שהיא הגיעה נשרפו לה הכנפיים אז הוא הבין שכבר הוא הפסיד

הערבים ויושבים שם אומרים שם תיקון הכללי ליקוטי תפילות, קצת גמרא ובערב חוזרים, לפעמים היה מגיע גם מניין איזה תיירים.

אז את יוסף הצדיק לא עזבנו שנייה הולכים כל לילה קבוע 22 שנה עד שהתחילה האינתיפאדה תשמ"ט והיינו כבר מגיעים מירושלים נוסעים לרמאללה לוקחים אוטובוס מרמאללה לשכם והכל בתוך הערבים אתה לבד לגמרי אין לך יהודי אחד והערבים רועדים פחד מוות.

אז עכשיו מצאו את הקסטה שנאצר אמר אני מפחד מהיהודים האלה, תעזוב אותי תן לי לחיות בשקט תלך לעיראק תלך לסדאם חוסיין תלך לאסד תעשה מלחמה אני לא נגד מלחמה אבל לא אני, תמצא לך מישהו אחר.

אז הוא שואל בלק שואל את הציפור אפשר להילחם עם היהודים האלה? זה רק אספסוף זה רק עם זה רק ערב רב זה רק עבדים שברחו, אומר [הציפור] לא, אל תתחיל איתם לא כדאי לך, הציפור אמר רב רב, הוא אומר הם מעטים הם ערב רב אין להם לא היה להם נשק לא היה להם

דוד], דוד אומר ארדוף אויבי ואשיגם ולא אשוב עד כלותם, כי במלחמה רואים ניסים, [כך בר כוכבא אמר:] תצאו תלחמו אל תשבו סגורים בבתיכם אז הוא רצה שיצאו כמו דוד המלך [שאמר] "ארדוף אויבי ואשיגם".

ארבע מלכים, [דוד אמר: "ארדוף אויבי ואשיגם] ולא אשוב עד כלותם", אז דוד המלך היה רואה ניסים כל שנייה, אבל אנחנו מאמינים שהכל [כוכבי ועוצם דיין] לכן חנוכה אין זכר לניסים רק אומרים את זה בתפילה.

רק מדליקים נר, נר אחד ואחרי זה שתיים ואחרי זה שלוש, ארבע, חמש, שש, שבע, שמונה ואחרי זה לפי בית שמאי מתחילים בשמונה, צריכים ישר עם כל ההתלהבות, אחרי זה לאט לאט יורדים, אי אפשר להחזיק בהתלהבות כל היום, יום ראשון זה מוחין דאבא יום שני זה מוחין דאמא, עכשיו זה יום שני, יום שלישי זה יהיה מחר אז יורדים קצת, יום רביעי זה עוד פעם מוחין דאמא אבל מוחין דגדלות אמא, ב' אמא, אחרי זה יום חמישי הפעם זה יוצא יום ששי, יום חמישי אז זה כבר הכי קטנות כבר שואלים תעזוב בלבית

במלחמה, וכל מה שהוא ידע זה מהציפור לכן הוא נקרא בן ציפור.

ולכן הוא היה שואל אותה, והיא אמרה לו אי אפשר עם היהודים, עכשיו מצאו את הקסטה של נאצר מ-1970, כל העולם משתגע, אני לא מתחיל עם היהודים תעזוב אותי כל החיילים שלי ימותו, אי אפשר, זה טיטוס אמר זה אנשים מטורפים אי אפשר איתם היו קופצים מהחומה למטה, הגמרא אומרת, בר דרומא היה כל אבן שלוש טון היה עם האבן דוחף את האבן, עם האבן עם העקב הוא היה נותן בעיטה לאבן בום בעיטה לאבן היא עפה 3 טון הורס להם את הכל הורג להם מאה בבת אחת, [לרומאים] היה אילי נגיחה, [והיהודים] היו קופצים על אילי נגיחה שוברים אותו ומטפסים על החומה, איך מטפסים אני לא יודע, חומה 30 מטר מטפסים כל זה כתוב ביוסיפון מלחמות היהודים, אי אפשר להילחם [ביהודים].

עד שבר כוכבא אמר [לה'] אל תעזור ואל תפריע, שהוא אמר אל תעזור ואל תפריע בא נחש ועקץ אותו אז מסבירים שהוא רצה שילכו למלחמה, [הוא רצה להיות כמו

אותנו יצאנו לפני הזמן, לפני 30 שנה מתו פה 200 אלף איש, אל

תבלבל אותנו תפסיק לבלבל אותנו בוא נכנע, יתלו אותך יתלו אותך אנחנו לא יכולים להגן עליך, יתלו יתלו, מי שארגן את היציאה ממצרים שיתלו אותו זה לא עניין שלנו, שיתלו אותך בוא נכנע, [ואז משה אמר:] ה' ילחם לכם ואתם תחרישון, עמדו ואשמעה מה יצווה ה' לכם, תעמדו אל תדברו.

הנה הביאו כאן סוטה נקרא את הגמרא בסוטה, "ויאמר משה אל העם אל תיראו התייצבו" שקט שקט שה שה, ישועת ה', תפסיקו, זה אומר להיכנע למלחמה זה אומר לרוץ למדבר זה אומר, אחד אומר לשוב למצרים, היה דגים בחינם הכל היה בחינם שם, אבטיחים בחינם, "אשר ראיתם את מצרים היום לא תוסיפו לראותם עוד עד עולם" זה פעם אחרונה אתם רואים אותם, רק תשתקו, תשתקו, תשתקו, אז מצרים נוסע אחרים, בלב אחד כאיש אחד, ראו שר של מצרים, מה זה ראו? את השר ראו את המלאך של מצרים, לכל אומה יש מלאך, רש"י אומר בדברים אצל סיחון מלך האמורי, "ראה נתתי לפניך" הוא הראה לו את השר של סיחון תחת רגליו, אמר הנה השר של סיחון תדרוך עליו, הראה לו את השר את המלאך, נתתי לפניך, ה' נותן לו את השרים של כל העמים של סיחון ושל מצרים ראו את השר של מצרים.

ארבע כיתות (היו על הים) מלחמה, כניעה, לקפוץ לים ולשחות מי שיודע לשחות מי שיודע קורס טיס קורס שחיה יעשה קורס שחיה וישחה, נעשה חבלים נעשה סירות, כל זה מסביר הנצי"ב לכן הוא זכה למלכות כי יהודה רצה באמת לקפוץ לים אבל משה לא אמר לקפוץ לים הוא לא אמר לקפוץ לים הוא לא אמר, הוא אמר לנסוע, לנסוע זה עם מרצדס עם אאודי עם לינקולן, לנסוע עם מיג עם משהו, סירה, הוא לא אמר לקפוץ לים אין כזה פסוק, ה' אומר דבר אל בני ישראל ויסעו, שיתחילו לנסוע, יהודה אמר משה לא אמר לקפוץ לים אתם מתאבדים, תצאו, רצו לקפוץ ראשונים, הם

בלב אחד כאיש אחד אז במתן תורה כתוב הפוך כאיש אחד בלב

החלתי תת לפניך את־סיחון ואת־
ארצו החל רש לרשת את־ארצו"
(דברים ב, לא) אומר רש"י הוא לקח
את המלאך של סיחון ושם אותו
תחת רגליו של משה, פשוט
לקחת מלאך ולשים תחת
הרגליים זה לא שמענו כזה דבר,
כפה את השר של האמוריים, לקח
את השר של האמוריים שם אותו
תחת הרגליים של משה.

ומה עשה אהרן? תפס את המלאך
כאן [בצוואר] את מלאך המוות,
תפס אותו כאן, כאן הוא תפס
אותו זה נגד הסכם אוסלו ונגד
הסכם ז'נבה, איך עושים כזה
דבר? לא, איך תופסים אדם כאן
את המלאך? אמר בוא איתי בוא
איתי, אמר ה' שלח אותי, ואותי
שלח משה, מי יותר גדול ה' או
משה? הוא אומר משה יודע מה
שה' רוצה אתה לא מבין, אתה לא
מבין מה שה' מדבר אליך.
לוקחים ומזים על האוזניים דם,
עכשיו קראנו לוקחים דם על
האוזן מזים על האוזן לוקחים דם
על האוזן פה גם פה דם פה דם
ומדם האשם ומהשמן ועוד פעם
דם שתתחיל לשמוע תדע מה
מדברים אליך, המלאך אומר ה'
אמר לי להרוג, ה' לא אמר לך
להרוג אתה לא קולט, בוא נשים



אחד כי עם ישראל זה איש אחד
אבל אצלם זה רק לב אחד רק
הרצון להרוג את היהודים מאחד
אותם, הם הורגים אחד את השני,
השיעים הורגים את הסונים כל
יום שומעים שהרגו עוד, הם
מפוצצים כנסיות, כאיש אחד,
נוסע אחריהם, השר של מצרים
נוסע אחריהם לעזור למצרים,
ראו את השר, המבלי אין קברים,
אז זה הכי קטנות שיכול להיות,
הכי קטנות, העם נופל להכי
קטנות.

הנה נביא חומש דברים "ראה
נתתי לפניך" אומר רש"י הוא
הביא את השר של האמורי את
השר של סיחון כל זה כתוב
בפרשת דברים, ראה נתתי לפניך
את סיחון "ויאמר ה' אלי ראה

לך טיפת דם באוזן תתחיל
לשמוע, אתה לא מבין מה
מדברים אליך.
[ההמשך יבוא שבוע הבא אי"ה]

בוקר שבת קודש פרשת תזריע מצודע, ה' אייר תשפ"ה

השיעור נכתב
ונערך על ידי ר' צבי
ארוך. ר"י. כ.

נכתב על פי הזיכרון בשני נוסחאות, ומה שנשמט מזה הוסיף זה, וכללנו כולם יחד.

היום עשרים יום שהם שני
שבועות ושישה ימים לעומר
למה לא חמשה?

למלאך? זה כתוב בחומש דברים.
צריך ללמוד חומש דברים,
לעבור כל שבת על כל ספר
דברים. הרב פינטו אומר שמי
שלומד בשבת את כל ספר
דברים, מתרפאים מכל המחלות,
ואפשר לפעול את כל הישועות,
לפקוד עקרות. הוא מחלק [ספר]
דברים בחינם למי שנרשם שהוא
אומר את ספר דברים. צריך כל
שבת לעבור על כל ספר דברים.
יש לנו עכשיו עשר שעות עד
מנחה. מתשע עד שבע.

אז מה כתוב בחומש דברים, מה
עשה משה רבנו למלאך האמורי?
הוא דרך לו על הצוואר¹⁴. אני לא
יודע למה הוא עשה את זה אבל
זה מה שכתוב שהוא עשה, הוא
דרך לו על הצוואר. אז ב- ה' אייר
מכניעים את החיות רעות ואת כל
הנחשים, וכל מי שמקורב לרבינו
ויודע מרבינו יכול להכניע את כל

עכשיו זה ה' אייר, היום שנכנס
רבינו לאומן, כשרבנו נכנס
לאומן הוא הכניע את כל
הקליפות, הכניע את הנחש, כל
מי שדבוק ברבנו, כל מי שמקורב
לרבנו, יכול להכניע את הנחש.
רבנו הכניע את מלאך המוות,
רבינו אמר אני יוצא לס"מ את
העיניים והשיניים, רבינו מוציא
לס"מ את העיניים והשיניים, כמו
אהרון הכהן שהוא תפש את
מלאך המוות ככה בגרון וחנק
אותו, איזה מלאך זה היה? מלאך
המוות. זה יפה לעשות ככה
לתפוס אותו בגרון? כך גם רבנו
הכניע את מלאך המוות, וכמו
משה רבנו, שאני לא רוצה להגיד
מה הוא עשה למלאך. הוא עשה
עוד יותר גרוע ודרך לו על
הצוואר, [הרב שאל:] מה הוא עשה

מראי מקומות והערות

¹⁴ של משה והדריכו על צווארו.

רש"י דברים ב, לא

"כפה שר של אמוריים של מעלה תחת רגליו

מלאך המות, והוא רצה דווקא ע"י עשיו להכניע את מלאך המוות. כי זה שיעקב יכניע את המוות זה לא קונץ.

כי בכל הרשעים מעוברים הנשמות של הצדיקים הכי גדולים, אצל עשיו היו מעוברים נשמת רבי מאיר, נשמת רבי עקיבא, נשמות שמעיה ואבטליון, כל הנשמות הכי גדולות, לכן יעקב תפש אותו בעקב כי הוא רצה להוציא ממנו את הנשמות האלו, את נשמת רבי עקיבא, ואצל כל הרשעים יש את הנשמות של הצדיקים הכי גדולים, כמו עוג מלך הבשן שהיה מעובר בו נשמת ש'מעון ב'ן נ'תנאל ר"ת בשן וסיסרא היה מעובר ברקה שלו נשמת רבי עקיבא ולכן יעל תקעה את היתד ברקה להוציא את נשמת ר' עקיבא.

אליעזר היה לו מלא קושיות על אברהם, אברהם שלח אותו לבתואל, בתואל היה הרשע הכי גדול, ולא היה שם שום בנות כשרות, למה הוא שולח אותו עד לשם? [כי דוקא שם אצל בתואל הרשע היתה נמצאת רבקה הצדקת]

אצל ירבעם הייתה נשמת יוסף

הקליפות, וזה מה שאומר ר' נתן בהל' קריאת התורה ד' עמוד 436 שזה העניין של תענית שני חמישי ושני שע"י התענית מכניעין את החיות רעות, רבינו מכניע את כל החיות רעות וכל הנחשים וכל הכופרים, צריך ללמוד סנהדרין, אבל גם שמה יש נחש, מי שנורמלי שיעקוף את הנחש (נ"א: מי שנורמלי יכול ללמוד את זה). זה בדף נט: איזה נחש יש בסנהדרין שכשנברא האדם היה לו 2 נחשים ששולח אותם להביא לו יהלומים ומרגליות עכשיו אתה נזכר בזה? והלשם שבו ואחלמה בספר הדעה פרק ד, שואל איך זה קרה שהנחש כל כך התהפך שבהתחלה היה כזה טוב ואח"כ נעשה כל כך להיפך כמו רפיח שאם חותכים את הר' מהמלה רפיח נשאר פיח וגם במילה מות אז צריך להביא סכין ולחתוך את הת' ל-2 ונעשה 2 ר' זה המילה מרור, (אמר בבדיחותא: יש לי כאן כף למה לא הביאו לי סכין?)

כי מי שאוכל אפיקומן בפסח ואוכל מרור בפסח, הוא מכניע את המוות. ולכן יצחק אבינו רצה שדווקא עשיו יביא לו את הגדי עיזים (נ"א: את המטעמים), כי זה היה ליל הסדר, [זמן] שמכניעים את

הקב"ה לא סולח! פִּי רָעָתְכִי אָז
תַּעֲלִי! (ירמיה יא טו)

אפילו מנשה חזר בתשובה בסוף,
שהוא עשה את העברות הכי
גדולות, עשרים ושתיים שנה הוא
שחט כל יום אלף איש! כמה זה
יוצא? 365 ימים בשנה, אז זה
יוצא 365,000 בשנה, כפול
שנתיים זה יוצא 730,000 ועוד
20 שנה, 10 שנים זה 3,650,000
ועשרים שנה זה יוצא 7,300,000
ועוד 730,000 יחד זה יוצא
8,030,000. [נ"א: אז בשנה יש 365 יום זה
365 אלף אנשים ובמשך 22 שנה יוצא 8030000
(הרב בהתחלה אמר 20 שנה ואח"כ אמר 20
שנה זה היה אצל יעקב אבל מנשה זה 22
שנה)]

אז שמונה מיליון שלושים אלף
אנשים הוא שחט והעמיד צלם
בהיכל, ועם כל זה הוא בסוף חזר
בתשובה. כי אפילו הרשעים הכי
גדולים יכולים לחזור בתשובה.
הוא שחט שמונה מיליון שלושים
אלף אנשים, והעמיד צלם בהיכל,
והעמיד שני עגלים, ועם כל זה
הוא חזר בתשובה!

ולכן נחשון הקריב שעיר עיזים
אחד לחטאת כדי לתקן את נשמת
מנשה כי מנשה חזר בתשובה, כי
נחשון בן עמינדב הקריב 21

לכן הקב"ה תפש אותו בבגד, (זה
כתוב בשער הפסוקים) (נ"א: זה כתוב בשער
הפסוקים וישב) שכשאשת פוטיפר
תפשה את יוסף בבגד 'ותתפשהו
בבגדו' (בראשית לט יב) אז היא
תפסה את נשמת ירבעם, כי מה זה
היה הבגד של יוסף הצדיק? זה
היה נשמת ירבעם שנפגם ע"י
שאשת פוטיפר נגעה בו כי כל
הבגדים שאדם לובש זה הכל
נשמות

הבגדים זה נשמות, אנחנו
הולכים עם בגדים אבל הכל זה
נשמות, ואצל סיסרא הייתה
נשמת רבי עקיבא, ויעל ידעה את
זה לכן "מַחֲקָה רָאָשׁוֹ וּמַחֲצָה
וְחִלְפָה רִקְתּוֹ" (שופטים ה כו) כי היא
ידעה שנשמת רבי עקיבא נמצאת
ברקה שלו, ולכן רבנו יכול
להחזיר בתשובה את הרשעים
הכי גדולים, כי בכל רשע יש
נשמה של צדיק.

הקדוש ברוך הוא מוכן למחול
על הכל, אפילו על העגל הוא היה
מוכן לסלוח, רק הקדוש ברוך
הוא לא סלח על הריקודים
והמחולות שעשו אחרי העגל. כי
הקב"ה מוחל על הכל, על
העבירות הכי חמורות, אבל מה
אתה שמח אחרי זה?! על
השמחה שיש מהעבירה - על זה

למנוע את החורבן, כי התשובה שלו כבר לא היה 'טופח על מנת להטפית' זה לא השפיע על כל הדור, כל הדור היו כבר שקועים בעבודה זרה, התרגלו במשך 22 שנה לעבוד ע"ז, אז הוא לא הצליח למנוע את החורבן.

[נ"א שעניין זה כאן:] אבל רבינו יכול להחזיר את כולם בתשובה. עכשיו בה' אייר רבינו יכול להאיר בכל הנשמות ה' מוכן לסלוח על הכל אפילו על חטא העגל ה' היה מוכן לסלוח אבל ה' אמר מה זה המחולות? אדם נכשל באיזה עבירה אבל אח"כ הוא חוזר לזה או שהוא שמח מיזה, על זה ה' לא מוכן לסלוח כי "רעתי אז תעלוז" [ירמיהו י"א ט"ו] וגם ירבעם בן נבט ה' הסכים לסלוח לו כתוב שה' תפס אותו בבגדו אומר האר"י בספר הליקוטים [פרשת וישב] שכתוב ותתפשהו בבגדו כי מה זה היה הבגד של יוסף הצדיק? זה היה נשמת ירבעם שנפגם ע"י שאשת פוטיפר נגעה בו כי כל הבגדים שאדם לובש זה הכל נשמות

היום אי אפשר להחזיר בתשובה רק ע"י שירים וריקודים.

ר' נתן אומר למה צמים בשני

קורבנות זה כנגד 21 מלכים, פר אחד בן בקר (1) איל אחד (1) כבש אחד בן שנתו (1), ועוד שעיר עיזים אחד לחטאת (1), 'ולזבח השלמים בקר שנים' (2), יחד זה 6, ועוד 'אלים חמישה עתודים חמישה כבשים בני שנה חמישה' (15) זה עוד 15 סך הכל זה 21 קרבנות כנגד 21 מלכים [ביהודה]. עתודים זה כנגד המלכים הרשעים שזה אחז אמון יהואחז יהויכין יהויקים.

מנשה רצח כל כך הרבה אנשים וגם העמיד צלם בהיכל היה עוד יותר גרוע והעמיד צלם בקודש הקדשים אז נחשון הקריב שעיר עיזים לחטאת כנגד מנשה (אני זוכר אותו הוא היה פעם בשובו בניו הוא היה מהמייסדים של שובו) כמעט אלף שנה לפני זה כבר כיוון עליו [דהיינו שכמעט אלף שנה לפני שנולד מנשה התפלל עליו נחשון שיחזור בתשובה] מאז שיצאו ממצרים עד שבנו את בית המקדש זה 480 שנה ועוד 410 עד חורבן בית ראשון זה 890 שנה אז מורידים את יאשיהו 31 שנה ויהויקים 11 שנה וצדקיהו 10 שנה זה 837 שנה.

ומנשה היה כנגד השעיר עיזים אחד לחטאת הוא חזר בתשובה בסוף, זה עזר לו - אבל לא עזר

חמישי ושני¹⁵ בספרים כתוב שזה בגלל ריבוי השתיה, ושמו

יותר מידי בחג - במועד, [נ"א: אולי שתינו מדי הרבה ביו"ט ועי"ז פגמו עם

מוראי מקומות והערות

¹⁵ ליקוטי הלכות או"ח, קריאת התורה ד' סעי' ה':

ועתה מבאר ומובן מה שנוהגין לגזור תענית בשני וחמישי לאחר יום טוב ואיתא שהטעם ששם מחמת שמחת יום טוב באו לידי איזה חטא, חס ושלום, ולכאורה אין שייך לגזור ולחשש חששא כזאת, הלא שמחת יום טוב היא מצוה גדולה מן התורה, וישראל קדושים שמחים אז בהשם יתברך ובתורתו הקדושה שעשה עמנו נסים ונפלאות והוציאנו ממצרים ונתן לנו את התורה וקרבנו לשמו הגדול, כמו שאנו אומרים במים טובים, אתה בחרתנו מכל העמים וכו' ואיך שייך לחשש חששא זאת ששם באו לידי חטא על-ידי זה חס ושלום? אף על-פי ה"ל מבאר היטב, כי עקר שמחת יום טוב נמשך על-ידי התגלות הרצון בחינת ישמח צדיק כי הוה נקם פעמיו ירחיץ וכו', כמבאר בהתורה הנ"ל אבל יש קול החיות רעות הנ"ל, שהם קול חכמי הטבע, שהם רוצים להתגבר כנגד קול הקריאה של יום טוב חס ושלום, וכשהם מתגברים חס ושלום, על-ידי זה נשבת שמחת יום טוב, כמו שמבאר שם, עין שם, על-כן אחר יום טוב חוששין שלא יתגברו, חס ושלום, קול החיות רעות הנ"ל, כי זה כלל, כי את זה לעמת זה עשה אלקים ותקף שמתגבר סטרא דקדושה מתגבר כנגדה הסטרא אחרא וכל זמן שהיתה הקדושה נחה ולא נתגברה לגלות הרצון, ה"י גם הם נחים, אבל תקף כשמתחילין להתגבר לגלות הרצון, אזי מתחילין גם הם להתגבר ומתחילין לשאג בקולם כנ"ל, כי הענין הוא כמו שני בני אדם הנלחמים, שכשאחד מתחיל להתגבר אזי מתחזק השני כנגדו ביותר, כמבאר במקום אחר ועל-כן אנו מתיראין אחר יום טוב שמו מתוך שמחת יום טוב בא איזה פגם, הינו שמו מתוך שמחת יום טוב שבא על-ידי קול הקריאה של יום טוב שמגלה את הרצון, שמו

על-ידי זה דיקא בא איזה פגם, חס ושלום, כי מחמת התגברות התגלות הרצון, שזהו עקר שמחת יום טוב כנ"ל, יכול להיות שמחת זה התגבר כנגד קול החיות רעות עד שנכנס איזה מחשבה רעה חס ושלום, שנמשכת מדעות חכמי הטבע, כי מחמת שהתגבר קול דקדושה של יום טוב, התגברו הם כנגדם כנ"ל, ועל-כן אנו גוזרין תענית "שני וחמישי" אחר יום טוב שני וחמישי דיקא, כי הם ימי רצון שבהם קבל משה לוחות האחרונות ותקון חטא העגל, שהוא פגם הרצון כנ"ל ועל-כן על-ידי תענית של שני וחמישי מתגבר הארת הרצון ונתתקון שמחת יום טוב שנמשך על-ידי התגלות הרצון כנ"ל כי עקר מצח הנחש ניקתו מנחש הקדמוני שהתגבר על-ידי חטא ופגם אכילה, שהוא אכילת עץ הדעת טוב ורע, שהוא בחינת התגברות חכמת הטבע, כי אדם הראשון כפר בעקר, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה ועל-כן על-ידי התענית שני וחמישי מתקנים פגם האכילה ואז מתגבר הארת הרצון, כי בהם קבל משה הלוחות אחרונות, שהם בחינת תקון חטא העגל, שהוא פגם הרצון וכנ"ל ועל-כן קורין בהם "ויחל", שהוא תפלת משה שהתפלל להמתיק הפסע והחרון אף של חטא העגל, שעל-ידי זה בטל הפסע והפכו לרצון והמשיך הארת הרצון בעולם, שזהו בחינת שלש עשרה מדות של רחמים שנתת לנו אז שקורין אותן ביום התענית, כי שלש עשרה מדות של רחמים הם בחינת רצון ועל-כן הם שלש עשרה מדות כנגד תליסר תקוני דקנא כידוע, שזהו בחינת זמן דקדושה שעל ידו מתגבר מצח הרצון כנ"ל גם התענית הוא בחינת צדקה, בחינת אגרא דתעניתא צדקתא וכמו שמבאר בהתורה "דרשו" (סימן לז) בלקוטי חלק א, עין שם. ועל-ידי הצדקה עקר הכנעת מצח הנחש, על-כן מתעניין אחר יום טוב וכנ"ל:

השמחה], אבל רבי נתן אומר בדיוק הפוך שאנחנו צמים בשני חמישי ושני כדי לכפר על מה שלא שמחנו מספיק, על זה שלא רקדנו מספיק, כי כל העבודה שלנו זה רק לרקוד ולשמח ולשיר, בגלל שלא רקדנו מספיק ביו"ט אז צריך לכפר על זה כי אם היינו רוקדים באמת היינו מכניעים את כל הנחשים ומחזירים את כולם בתשובה בשבת צריך לרקוד יומם ולילה כמו שהרבה רקד כל השבת בפארשפיל של שרה פעם היינו מתפללים מ-3 בבוקר עד 4 בצהרים^[16].

וזה מה שרבי נתן אומר שאנחנו צמים בשני חמישי ושני כי לא רקדנו מספיק, וע"י התענית של שני חמישי ושני אנחנו מכניעים

את החיות רעות [הרב הקריא מבפנים]. אז כל אחד יקרא את זה עם אשתו, קריאת התורה ד' סעיף אחרון, ושכולם יצומו מארבע וחצי עד שמונה, בחורים בישיבות ובנות בסמינר לא צריכות לצום רק מי שלומד בשול או בכולל שיצום.¹⁷

אז רבנו בה' אייר מכניע את הנחש, וכל מי שדבוק ברבנו, וכל מי שיודע מרבנו, יכול להכניע את הנחש. כי מי שיצא מהנחש הוא יכול להוציא את כולם מהנחש.

[נ"א שעניין זה כאן: אליעזר היה מלא בלבולים למה אברהם שולח אותו לחרן לקחת שידוך ליצחק לא היה שם אפילו בת כשירה אחת כשמתקרבים לרבינו אין שום בלבולים].

מראי מקומות והערות

מהמייסדים של שובו בנים כל אחד ילמד עם אשתו את הלקו"ה הזה בבית¹⁷ לפני ההכרזה על התעניות, קודם הכנסת הס"ת להיכל, הרב אמר: זה יוצא 15 וחצי שעות, אפשר לשרוד את זה. על בחורים בישיבות, הרב אמר: בחורים בישיבות ובנות בסמינר לא צריכים לצום. ומישהו שאל את הרב על שני בתרא שיוצא בפסח שני, הרב אמר שלא צריך לצום.

¹⁶ [פונה לנכדו רובינשטיין] סבא שלך היה גומר את התפילה ואח"כ הולך שעה עד סנהדריה ובקושי נשאר לו כמה פירורים אחרי שהאורחים גמרו את הכל ואח"כ עוד היה צריך לחזור למנחה ב-6 ואח"כ היה מלווה מלכה וריקודים עד הבוקר ב-5 ואח"כ מתחילים ותיקין [פונה לעוד נכדים] זה גם סבא שלך וגם סבא שלך איך יכול להיות כל כך הרבה סבים?? ואני גם זכיתי להיות סבא משותף עם הנכדים הוא באמת היה

והתקדשתם

אדם בא לעולם – להלחם בתאוות

להתפלל, שיקום ותיקין. ההורים הם לא מבינים את זה, הם בתוך התאוה, והתאוה "בולעת" אותם. ואחרי זה הם לא מבינים; לממה יש להם ילד שלא לומד, שלא מתפלל, שהוא לא יכול להתמיד בחידר, הריטלין לא עוזר לו...

"הנה" פי כנראה להקדים תפילה לצרה] וכל בחור ובתולה... כל אחד ילמד את אשתו להתפלל לפני היחוד, שהיא תזכה לילד קדוש, שהיחוד לא יהיה על ידי תאוה. פי הכל תלוי בתפילה. והולכים, הולכים לכתל מקדם, או לקבר רחל, או נוסעים למרון, או אפילו נוסעים

עכשיו קוראים "פלא יועץ" ¹⁸ |, ה"פלא יועץ" אומר שהילדים צריכים לצעק על ההורים, כל ילד – שיצעק על אבא שלו: איך הבאת אותי לעולם?! אני לא יכול ללמד, לא יכול להתפלל, לא יכול לקום בבקר...

"יותר גרוע משוחטי הילדים". ההורים – הם יותר גרוע משוחטי הילדים, יותר גרועים מהנאצים. כי ההורים הם לא מתקדשים, הם לא מבינים שזה הרגע הכי קריטי, כשהולכים להביא ילד לעולם – זה הרגע הכי קריטי, צריכים ללכת לכתל ולבכות, שיבא ילד קדוש, ילד שירצה

מראי מקומות והערות

עשו הלולא, היו שם אלה איש אצל ה"פלא יועץ".

¹⁸ היה ההלולא, הוא נפטר בתשרי, כתוב ב"דבר בעתו", אבל עכשיו בסוף שובבי"ם

לאומן וחוזרים¹⁹].

כל המחלות זה בא שאדם הוא מפקיר את עצמו, הוא חושב שהתאוה הזאת היא מתרת, הוא לא יודע שהתאוה הזאת היא שבירת כלים. כל מה שאנחנו באנו לעולם – להלחם עם התאוה הזאת! כל מה שאדם בא לעולם זה... זה לא שזה מתר, זה אותו אסור, אין שום התר לדבר הזה. אנשים, לא יודעים את זה, המדריכים לא אומרים את זה, המדריכים מטעים!

אז אדם צריך לדעת שלא מתחתנים בשביל התאוות, ולא מתחתנים בשביל היצר הרע, וזה שבירת כלים, כי איך שהאיש מתנהג אז ככה האשה מתנהגת, אם האיש הוא שובר את התאוה הזאת אז גם האשה שוברת את

התאוה הזאת. האשה עושה מה שהאיש עושה, אם הוא הולך אחרי התאוה, אז גם היא, אז גם היא מסכנה.

וכל אחד ילמד את אשתו איך להתפלל, איך להתפלל. ויסדרו את תפלתם לפני ה', גם האמא וגם האבא. כי אם לא היה חטא עץ הדעת, אז לא היה בזה שום תאוה. אבל על ידי חטא עץ הדעת, שאכלו מן התפוח, האשה נתנה לאכל את התפוח "ותרא האשה כי טוב העץ למאכל" – זה תאוות אכילה. (שעור מתשפ"ג).

מראי מקומות והערות

לארבע, ולהיות בחזרה ברבע לשש... לא יותר משעתיים. היום בשש ואחד עשרה דקות זה הנץ, ובשבת הבאה - שבת כי תשא זה יהיה בשש ושלש דקות. אז פורים זה כנראה שש וחמש דקות...

¹⁹ היום יש כבר מטוסים שטסים וחוזרים באותו יום, שיוצאים מיד אחרי מעריב, מעריב גמרנו ברבע לתשע ביום חמישי, אז אפשר לטוס ברבע לתשע, להגיע ברבע לאחד עשרה לאומן, להיות שם עד רבע

הפרשה

במשנת מורינו הרב

נדב ואביו – רצו להישרף על קידוש ה'

למה? אי אפשר לכתב את זה בִּיחַד? ^[20].

"ותצא אש" – רבי אליעזר אומר: לא מתו בני אהרן אלא על ידי שהורו הלכה בפני משה רבן. [רבי ישמעאל אומר:] שתויי יין [נכנסו למקדש, תדע] שאחר מיתתן הזהיר שאסור לשתות יין.

ומי שרף אותה? אהרן לא יכול לשרף אותה, כי אהרן כבר שרף שני אנשים, זה שנשרפו שני אנשים זה אשמת אהרן הכהן, כי הוא עשה עגל – נשרפו לו שני בניו. עכשיו משה נזהר, הוא לא לוקח את אהרן, למדורה השנייה הוא לא לוקח.

אז עכשיו אנחנו מדברים על מה שהתחלנו שנשרפו שני אנשים, ובסך הכל יש באמצע תזריע מצרע, באמצע, שמיתת נדב ואביו בשרפה כתוב בפרשת שמיני, ובאמצע יש פרשות תזריע מצורע, ואחר כך מתחילה פרשת 'אחרי מות' שני בני אהרן]. כלם שואלים: למה [הפרשות תזריע מצורע] באמצע? בדיוק באמצע, מה זה? אי אפשר לכתב את זה בִּיחַד? אז נשרפו שני אנשים, אז תכתב את זה בִּיחַד. למה ב"שמיני" כתוב שנשרפו, וב"אחרי מות" עוד פעם כתוב. למה להפסיק באמצע? למה?

מראי מקומות והערות

מלחמה. השאלה אם זה נקרא "פשעי מלחמה" או "פשעים נגד האנושות" שנשרפו שני אנשים חפים מפשע).

²⁰ (אז פחדו מהשלטנות, פחדו מהם. כי בהאג יש בית דין לפשעים נגד האנושות – בהאג, ובבריסל זה פשעי

לפניו — אלעזר רואה. כלם הבינו שמשה מפחד על האח שלו, הוא אמר: כבר נשרפו שני בנים, כמה שישרפו? ! ומאיפה הם הביאו אש? הביאו בנזין, הם מלאו ג' ריקנים של עשירים ליטר, שפכו שם על המזבח, ונהיה פתאם אש להבה, והם עלו בלהבות, וזה תפס אותם והם נשרפו.

ולמחרת, עושים עוד מדורה, נכון זה לפני ל"ג בעומר, אבל למה לעשות עוד מדורה? ! בשביל מה לעשות עוד מדורה? ! זה קשיא אדירה. עשו מדורה אחת, אז רוצים עוד מדורה לעשות? זה בב' ניסן,

[ובאותו ניסן] זה פסח הראשון שהם קימו [במדבר, וכן] רש"י אומר שזה הפסח היחידי שהם קימו, כי הפסח הראשון היה במצרים, עכשיו זה הפסח השני,^[21]

המדורה הראשונה היתה בא' ניסן, עשו מדורה, הביאו ג' ריקן עשירים ליטר ושפכו, היה מדורה ענקית, ושני בנים עלו בלהבות, שני בנים עלו בלהבות. עכשיו ביום השני, משה כבר מפחד לקחת את אהרן, בשום אופן לא. עושים עוד הדלקה — הפרקליטות אמרה: אהרן לא יכול להדליק את המדורה, נשרפו לו כבר שני בנים, עכשיו שיעמד בצד, עכשיו שיעמד בצד. אז מי שורף? אז כתוב כאן בחקת, זר שוחט ואלעזר רואה, אלעזר רק מסתכל, גם אלעזר לא שרף, משהו אחר שרף, גם אלעזר לא. כי כבר נשרפו שני בנים, שגם אלעזר ישרף? אז עשו עוד מדורה, אבל הפעם לא אהרן הדליק את המדורה ולא אלעזר הדליק את המדורה, אלעזר היה הכן הפהן הגדול, הוא גם לא, זר שוחט ואלעזר רואה, רק

מראי מקומות והערות

²¹ שעה. [ועשו חנית בינים בציון רבי מאיר בעל הנס, וזה היה יוצא בט"ו אייר, ובגבול השנים החליטו לערוך לכבודו "הילולא" בתאריך זה. (הרב שליט"א בשעור בשבת קדש אמור תשפ"ג).]

²¹ בט"ו אייר קבעו שזה היארצייט של רבי מאיר בעל הנס, אבל זה לא שיק. אז מסבירים, שנסעו למרון בט", יצאו מירושלים שלש שבועות קדם, כי כשיצאו מירושלים לל"ג בעומר הלכו שלש שבועות על החמורים, לא כמו היום – יש מרצדס ומגזעים תוך חצי

אז אֲנַחֲנוּ מְדַבְּרִים עַל זֶה, קְשִׁיּוֹת, הַבֵּית יוֹסֵף כָּאֵן שֶׁבִשְׂבִּיל מָה עָשׂוּ עוֹד מְדוּרָה . יֵשׁ פֹּה שְׁתֵּי מְדוּרוֹת. עַל כָּל פָּנִים, אֲהָרֹן לֹא הִשְׁתַּתַּף בַּמְדוּרָה, וְגַם לֹא אֲלָעָזָר. אִם כָּלם הֵבִינוּ שְׁמֵשׁה כֶּכֶר מִפֶּחַד, מִשֶּׁה רֹאֶה שֶׁנִּשְׂרָפוּ שְׁנֵי בָנִים, חֲפִים מִפֶּשַׁע, צְדִיקִים, אִם הוּא לֹא רוֹצֶה שְׁגֵם אֶחָ שָׁלוּ [= אֲהָרֹן] יִשְׂרָף.

כָּל הַבֵּית הַמִּקְדָּשׁ אֵיךְ זֶה יֵרֵד? יֵרֵד בֵּית מִקְדָּשׁ שֶׁל אֵשׁ, אִם זֶה צָרִיךְ לֵהְיוֹת "וְעָשִׂיתָ מִשְׁכָּן", "וְעָשִׂיתָ מִזְבֵּחַ", "וְהַעֲמַדְתָּ אֶת הַקְּרָשִׁים" — אֵתהּ צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת הַכָּל בְּיַד אָדָם, אִם זֶה בְּיַד שָׁמַיִם אֵתהּ לֹא יִכּוֹל לְהַקְרִיב קָרְבָּנוֹת שָׁם, אֵתהּ צָרִיךְ לִבְנוֹת בֵּית מִקְדָּשׁ. אִם שׂוֹאֵל הַמַּהְרִי"ל מְדִיִּסְקִין: אֵיךְ אֵתהּ עוֹשֶׂה, אֵיךְ יִהְיֶה אֲפָשָׁר לְהַקְרִיב קָרְבָּנוֹת? אִם אֲנַחֲנוּ עֹשִׂים, הַלֵּילָה כֶּכֶר יֵרֵד בֵּית מִקְדָּשׁ שֶׁל אֵשׁ.

עַל כָּל פָּנִים, אֲנַחֲנוּ חוֹזְרִים עֹשִׂים לַעֲנִין שָׁלָנוּ — לְהוֹרִיד אֵשׁ מִשְׁמַיִם, עֹשִׂים מְדַבְּרִים לַעֲשׂוֹת מְדוּרָה, אֲנַחֲנוּ רוֹצִים

מְדַבְּרִים עַל זֶה עֹשִׂים שֶׁכָּל הָעֲנִין זֶה הָיָה לְהוֹרִיד אֵשׁ מִשְׁמַיִם, כָּל הָעֲנִין שֶׁל הַפְּרָשָׁה עֹשִׂים — "אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בָנֵי אֲהָרֹן", זֶה לְהוֹרִיד אֵשׁ מִשְׁמַיִם, שְׁזֶה הָעֲנִין שֶׁל הַחֲנֻכָּה שֶׁיֵּרֵד אֵשׁ מִשְׁמַיִם, כִּי הָיָה רַק [שָׁמַן] לְיוֹם אֶחָד, הַפֶּךְ שָׁמֶן אֵיךְ הוּא דֹלֵק? אִם כָּל יוֹם יֵרֵד שְׁמִינִית אִם אֵין פֹּה שְׁעוֹר חֲצִי לֵג, אִם זֶה בְּרָכָה לְבִטְלָה, הוּא לֹא יוֹצֵא יָדֵי חוּבָה, הוּא מְחַפֵּשׁ לַעֲשׂוֹת אֶת הַמַּהְרִין מִן הַמַּהְרִין, אֵיךְ הוּא עוֹשֶׂה אֶת זֶה נִשְׁאָר לוֹ פֶּךְ אֶחָד לְלֵילָה אֶחָד, אֵיךְ הַפֶּךְ יִכּוֹל לְהַסְפִּיק לַשְׁמוֹנֶה יָמִים? אִם הַבֵּית יוֹסֵף יֵשׁ לוֹ אֵיזֶה עֲשָׂרִים

לַעֲשׂוֹת מְדוּרָה, לַעֲשׂוֹת מְדוּרָה
כְּשֶׁרָה, לַעֲשׂוֹת מְדוּרָה בְּמֵרוֹן,
כְּמוֹ שֶׁעָשִׂינוּ בִּשְׁנָה שְׁעָבְרָה,
הִדְלַקְנוּ מְדוּרָה בְּמֵרוֹן, מְדוּרָה
לְכָבוֹד רַשְׁבִּי, אֹרֵךְ אִינְ סוֹף,
אֵשׁ. כָּל הָעֲנִיָּן זֶה לְהוֹרִיד אֶת
הָאֹרֵךְ אִינְ סוֹף, כָּל הָעֲנִיָּן, עַל יְדֵי
מַעְרִיב, עַל יְדֵי סְפִירַת הָעֶמֶר,
מִוֹרִידִים אֶת הָאֹרֵךְ אִינְ סוֹף,
אָדָם צָרִיךְ לְבֹא הַבֵּיתָה — לְבֹא
עִם אֹרֵךְ הַבֵּיתָה, לְבֹא הַבֵּיתָה עִם
אֹרֵךְ אִינְ סוֹף, שִׁירָאוּ אֶת הָאֹרֵךְ
אִינְ סוֹף, שֶׁכֻּלָּם יִרְאוּ אֶת הָאֹרֵךְ
אִינְ סוֹף.

זֶר שׁוֹחֵט וְאֶלְעָזָר רוֹאֶה, אִזּוֹ
לְמַדְנֵנוּ כָּאֵן בְּרַשִׁי פָסוּק א' פָּרָק
ז', לָמָּה עָשׂוּ עוֹד מְדוּרָה? אִזּוֹ —
[הַסְבִּיר לָנוּ שֶׁזֶּה הִיָּה כִּדִּי

כְּמוֹ אֲבָרָהִם אָבִינוּ שֶׁרָצָה
לְהַשְׁרִף, כְּשֶׁאֲבָרָהִם יָצָא
מִכִּבְשֵׁן הָאֵשׁ... אִזּוֹ הוּא רָצָה
לְהַשְׁרִף, הוּא אָמַר: לָמָּה הָאֵשׁ
לֹא שׁוֹרֶפֶת? אֹלֵי מִיִּשְׁהוּ עָשָׂה
כְּשׁוֹף, חֲשָׁדוֹ בַּהֲרֵן שֶׁהוּא עָשָׂה
כְּשׁוֹף. (שַׁעֲרֵי מַתְשֵׁפ"ג).

גַּם אָמַר שֶׁהוּיָג שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת,
קָשָׁה עָלָיו עֲנִיָּן זֶה. וְלֹא דִי שֶׁאֵין לוֹ שׁוֹם
תַּאֲוָה בָּלָל, כִּי אִם אֲדִרְבָּא יֵשׁ לוֹ יִסּוּרִין
מִזֶּה מִמֶּשׁ כְּמוֹ יִסּוּרֵי הַתִּינּוֹק בְּשַׁעַת
מִילָה. כִּי מִמֶּשׁ יִסּוּרִין אֵלּוּ יֵשׁ לְהַצַּדִּיק
בְּשַׁעַת זְוִיג וְיִתֵּר מִזֶּה. כִּי הַתִּינּוֹק אֵין
לוֹ דַּעַת, עַל בֶּן אֵין תִּיִּסּוּרִים שֶׁלּוֹ
גְּדוּלִים כָּל כֶּה, אֲבָל הַצַּדִּיק שִׁישׁ לוֹ
דַּעַת יִסּוּרֵי גְּדוּלִים מִהַתִּינּוֹק. וְזֶה הִיָּה
אֲצִלּוֹ דְּבַר פְּשׁוּט וְאָמַר שֶׁכָּל אָדָם יִכּוֹל

הוספות ממורינו הרב שליט"א

לְזָכוֹת לְבֹא לְמַדְרֵגָה זוֹ. וּכְפִי תַּנְרָאָה
מִדְּבָרָיו הִיָּה שֶׁקִּדְשָׁתוֹ שֶׁל עַצְמוֹ גָּבַהּ
עוֹד יוֹתֵר וְיוֹתֵר.

צַעֲטִיל קָטָן

מִרְבִּינוּ הֶרֶב רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ מְלִיזֶעֱנֶסֶק
זְצוּק"ל זַע"א

אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אוֹתָם הָאָדָם
וְחֵי בָהֶם:

א. בְּכָל עֵת וְרָגַע שֶׁהוּא פָּנּוּי מִן
הַתּוֹרָה, וּבִפְרָט שֶׁהוּא יוֹשֵׁב בְּטֵל

שְׁבַחֵי הַר"ן יוֹ

גַּם אָמַר שֶׁהוּיָג שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת,
קָשָׁה עָלָיו עֲנִיָּן זֶה. וְלֹא דִי שֶׁאֵין לוֹ שׁוֹם
תַּאֲוָה בָּלָל, כִּי אִם אֲדִרְבָּא יֵשׁ לוֹ יִסּוּרִין
מִזֶּה מִמֶּשׁ כְּמוֹ יִסּוּרֵי הַתִּינּוֹק בְּשַׁעַת
מִילָה. כִּי מִמֶּשׁ יִסּוּרִין אֵלּוּ יֵשׁ לְהַצַּדִּיק
בְּשַׁעַת זְוִיג וְיִתֵּר מִזֶּה. כִּי הַתִּינּוֹק אֵין
לוֹ דַּעַת, עַל בֶּן אֵין תִּיִּסּוּרִים שֶׁלּוֹ
גְּדוּלִים כָּל כֶּה, אֲבָל הַצַּדִּיק שִׁישׁ לוֹ
דַּעַת יִסּוּרֵי גְּדוּלִים מִהַתִּינּוֹק. וְזֶה הִיָּה
אֲצִלּוֹ דְּבַר פְּשׁוּט וְאָמַר שֶׁכָּל אָדָם יִכּוֹל

שֶׁל וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּאוֹפֶן הַנִּזְכָּר לְעֵיל
שֶׁאֵפִילוּ הָיוּ חוֹמְפִין אוֹתוֹ רוֹצִחִים
בְּאֻמָּצָה אֲכִילָה וְהִיחָד הַקָּדוֹשׁ
לַעֲשׂוֹת לוֹ הֶעֱיִנִּים קָשִׁים הֵייתִי
מִשְׁמַח אֶת עַצְמִי עַל קִדּוּשׁ הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ יוֹתֵר מִתַּעֲנוּג גִּשְׁמֵי הַזֶּה, אֲךָ
יִזְהַר שֶׁיִּהְיֶה דוֹכֵר אֶמֶת בְּלִבּוֹ
וְשִׁיחִיָּה אֲזִי בְּשַׁעַת מַעֲשֵׂה תְקוּעַ עַל
לִוְחַ לִבּוֹ בְּתוֹכִיּוֹת וּבִפְנִימִיּוֹת הַלֵּב
בְּאֶמֶת גָּמוּר, וְלֹא יִשְׁטֶה אֶת עַצְמוֹ
לִהְיוֹת כְּגוֹנֵב דַּעַת עַל־יוֹנֵה חֵם וְשָׁלוֹם.

פלא יועץ אות ז זווג

ומאחר שאין אשה אלא לבנים (תענית לא א
כתובות נט, ב) וכל שלמות הולד במדות
ובדעות תלוי בזמן הזווג ובכונת הזווג, אי
לזאת לו בכח ולו בחיל יגבר איש לקים מצותו
דבר בעתו ויתאמץ במצותו איש ואשתו
לחשב מחשבות טהורות וזכות וברות, וזר לא
יקרב במחשבותם שום מחשבה זרה, כי
קרוב הוא לחיות בעילתו בעילת זנות ונפש
הם חובלים ובנים זרים ילדו רעים וחמאים
וטפשים בנים משחיתים כל מום בם. ומה
יתאונן אדם חי כשיש לו תרבות רעה בתוך
ביתו גבר על חמאיו שהוא גורם רעה
לעצמו. וזו רעה חולה ואכזריותא גדולה
יותר משוחטי הילדים, ואם היו יודעים
הבנים שהוא גרמא להם בנוזקים היו
צועקים מרה עליו באמר, למה עברתנו
ובעון חוללתנו. וכי ישאו את עונם, אב
ואם נוטלים חלק בראש, כי הם אבות
הטמאה ואין על הבנים כל כך אשמה, כי
מאחר שהיסוד רעוע והשרש רע והקלפה
בגפם לומה מה יעשה אותו הבן ולא
יחטא, כי נפש רשע אותה רע, וצריך עמל
ומרח ויגיעה רבה בלי הא, ואולי יוכל
להפך טבעו ומזנו הרע.

לְבַדּוֹ בְּחֶדֶר אוֹ שׁוֹכֵב עַל מִטָּתוֹ וְאִינוּ
יָכוֹל לִישֹׁן, יִהְיֶה מֵהֲרַהֵר בְּמִצְוֹת עֲשֵׂה
זוֹ שֶׁל וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל,
וְיִדְמָה בְּנִפְשׁוֹ וְיִצְיִיר בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ כְּאִילוּ
אִשׁ גָּדוֹל וְגוֹרָא בּוֹעֵר לִפְנֵיו עַד לֵב
הַשָּׁמַיִם, וְהוּא בְּשִׁבְלִי קְדוּשַׁת הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ שׁוֹכֵר אֶת טִבְעוֹ וּמְפִיל אֶת
עַצְמוֹ לְהֵאֵשׁ עַל קִדּוּשׁ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
וּמַחֲשֶׁבֶה טוֹכָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ מְצַרְפָּה
לְמַעֲשֵׂה, וְנִמְצָא שְׁאִינוּ שׁוֹכֵב וְיוֹשֵׁב
בְּטַל, רַק מְקַיִּים מִצְוֹת עֲשֵׂה
דְּאוּרִייתָא.

ב. בַּפֶּסֶק רֵאשׁוֹן שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע
וּבִרְכַּה רֵאשׁוֹנָה שֶׁל שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה
יְהִרְהַר כְּנֹזֵכַר לְעֵיל, וְעוֹד יִכּוֹן אִם
יַעֲנוּ אוֹתוֹ כָּל אוֹמְרוֹת הָעוֹלָם בְּכָל
עֵינָיִם קָשִׁים וּפְשָׁטוֹ עוֹרוֹ מִבְּשָׁרוֹ
לְהַכְחִישׁ חֵם וְשָׁלוֹם בִּיחּוּדוֹ, יִסְבּוֹל
כָּל הַיְסוּרִים וְלֹא יוֹדֶה לָהֶם חֵם
וְשָׁלוֹם, וְיִצְיִיר בְּדַעְתּוֹ וּמַחֲשַׁבְתּוֹ
כְּאִילוּ עוֹשִׂין לוֹ כְּנֹזֵכַר לְעֵיל, וּבִזְוָה יֵצֵא
יְדֵי חַיִּיב קְרִיאַת שְׁמַע וְתַפְלָה כְּדִין.

ג. גַּם בְּשַׁעַת אֲכִילָה וְהִיחָד הַקָּדוֹשׁ
יִכּוֹן כְּנֹזֵכַר לְעֵיל, וּכְשִׁיתְּחִיל לְהַרְגִּישׁ
תַּעֲנוּג גִּשְׁמֵי יִצְיִיר בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ כְּנֹזֵכַר
לְעֵיל, וְתִיכְף וּמִיד יֵאָמֵר בְּפִיו וּבְלִבּוֹ
שִׁיּוֹתֵר הִיָּה לוֹ תַּעֲנוּג וְשִׁמְחָה בְּעִשְׂיִית
מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּאוֹפֶן
הַנִּזְכָּר לְעֵיל מֵהֲרַגְשַׁת תַּעֲנוּג גִּשְׁמֵי
הַזֶּה שֶׁהוּא מֵהַצָּרֶעַת מִשְׁכָּא דְּחוּיָא,
וּכְפִי יֵאָמֵר. וְרֵאשִׁיָּה לְדַבֵּר שִׁיּוֹתֵר הִיָּה לוֹ
תַּעֲנוּג וְשִׁמְחָה בְּעִשְׂיִית מִצְוֹת עֲשֵׂה

קדושת הבכורה

ואביהוא אז הם רקדו בעגל אז כולם התחייבו כליה כולם נשארו במדבר, כאן תורה מ"א שיש נדב ואביהוא שהריקודים שלהם זה אש זרה אז הרב'ה מסביר כאן בתורה מ"א נדב ואביהוא מי שרוקד בהתלהבות היצר, יש כאלה שרוקדים בהתלהבות היצר כמו בעגל התלהבות היצר, כי הריקוד הוא אשה ריח נחוח לה' אבל בהתלהבות היצר זה חטא נדב ואביהוא אש זרה, אז נדב ואביהוא היצר הרע בער בהם בגלל שהם חשבו שהם יותר גדולים ממשה ואהרן, אומר העשרה מאמרות מה הפירוש יותר גדולים ממשה ואהרן כתוב בסוף משפטים בפרק כ"ד משה ואהרן נדב ואביהוא וזקני העם כולם הלכו להר סיני עד שיצאה בת קול אתם עד כאן פתאום נדב ואביהוא עד כאן הם ראו איך שאהרן עולה לשמים ראו את זה – המיטה של אהרן ראו כל המחנה. (שעור מתשפ"ג).

יש התלהבות וריקודים של "אש זרה"

אומר האר"י בזמן העגל, אבל כיון שהם לא מיחו אז נשארו אלמנות, 600 אלף לכן בפנחס לא כתוב לבני נפתלי לא כתוב לבני ראובן לבני שמעון, רק בני, כי הנשים כבר היו יותר מגברים, 600 אלף גברים נפטרו, שום אשה לא נפטרה הגברים נפטרו, הנשים אלמנות כי הם לא מחו הם היו צריכים לצעוק על הגברים לסגור אותם בבית לא לתת להם לצאת מהבית ואז הם לא היו הולכים לעגל לריקודים, כולם רוצים ללכת לריקודים, ריקודים זה הכי חשוב אז אמרו עכשיו רוקדים אז ילה נלך ריקודים, אי רוקדים לעגל, מה משנה העיקר רוקדים, אז ריקודים הכי חשוב הלכו לרקוד, הרב'ה אומר שיש ריקודים שזה אש זרה, הרב'ה מביא בליקוטי מוהר"ן יש כאן ליקוטי מוהר"ן תורה מ"א שיש ריקודים שזה אש זרה שזה יצר הרע שזה חטא נדב

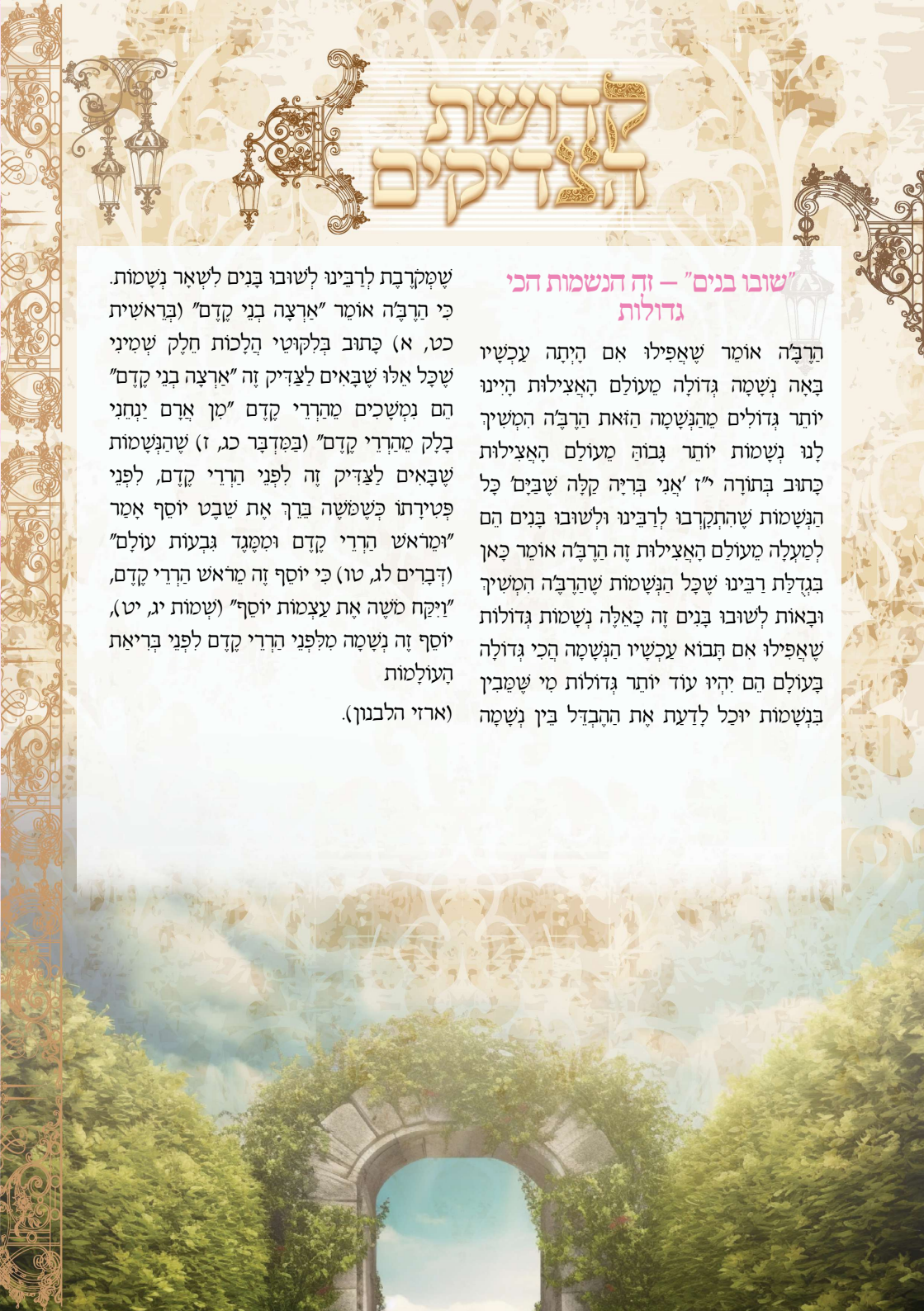


קדושת הצדיקים

”שובו בנים” – זה הנשמות הכי גדולות

שֶׁמֶקֶרֶבֶת לְרַבֵּינוּ לְשׁוּבוֹ בָּנִים לְשֹׂאֵר נְשָׁמוֹת.
כִּי הִרְבָּה אוֹמֵר ”אַרְצָה בְּנֵי קָדֶם” (בְּרֵאשִׁית
כט, א) כְּתוּב בְּלִקּוּטֵי הַלְכוֹת חֶלֶק שְׁמִינִי
שֶׁכָּל אֵלּוֹ שְׁבָאִים לְצַדִּיק זֶה ”אַרְצָה בְּנֵי קָדֶם”
הֵם נִמְשָׁכִים מִהֲרֵרֵי קָדֶם ”מִן אֶרֶם יִנְחֵנִי
בְּלֶק מִהֲרֵרֵי קָדֶם” (בְּמִדְבָּר כג, ז) שֶׁהַנְּשָׁמוֹת
שְׁבָאִים לְצַדִּיק זֶה לִפְנֵי הֲרֵרֵי קָדֶם, לִפְנֵי
פְּטִידָתוֹ כְּשֶׁמֶשֶׁה בָּרַךְ אֶת שֶׁבֶט יוֹסֵף אָמַר
”וּמֵרָאשׁ הֲרֵרֵי קָדֶם וּמִמֶּנֶּה גְּבֻעוֹת עוֹלָם”
(דְּבָרִים לג, טו) כִּי יוֹסֵף זֶה מֵרָאשׁ הֲרֵרֵי קָדֶם,
”וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף” (שְׁמוֹת יג, יט),
יוֹסֵף זֶה נִשְׁמָה מִלִּפְנֵי הֲרֵרֵי קָדֶם לִפְנֵי בְּרִיאַת
הָעוֹלָמוֹת
(אֲרִזִּי הִלְבֵּנוֹן).

הִרְבָּה אוֹמֵר שְׁאִפִּילוֹ אִם הִיתָה עֲכָשִׁיו
בָּאָה נִשְׁמָה גְּדוֹלָה מְעוֹלָם הָאֲצִילוֹת הֵינּוּ
יוֹתֵר גְּדוֹלִים מִהַנְּשָׁמָה הַזֹּאת הִרְבָּה הַמְּשִׁיךְ
לָנוּ נְשָׁמוֹת יוֹתֵר גְּבוֹה מְעוֹלָם הָאֲצִילוֹת
כְּתוּב בְּתוֹרָה י”ז אֲנִי בְּרִיה קֵלָה שְׁבִים’ כָּל
הַנְּשָׁמוֹת שֶׁהִתְקַרְבוּ לְרַבֵּינוּ וּלְשׁוּבוֹ בָּנִים הֵם
לִמְעַלָּה מְעוֹלָם הָאֲצִילוֹת זֶה הִרְבָּה אוֹמֵר כָּאֵן
בְּגִדְלַת רַבֵּינוּ שֶׁכָּל הַנְּשָׁמוֹת שֶׁהִרְבָּה הַמְּשִׁיךְ
וּבָאוֹת לְשׁוּבוֹ בָּנִים זֶה כְּאֵלָה נְשָׁמוֹת גְּדוֹלוֹת
שְׁאִפִּילוֹ אִם תְּבוֹא עֲכָשִׁיו הַנְּשָׁמָה הַכִּי גְּדוֹלָה
בְּעוֹלָם הֵם יִהְיוּ עוֹד יוֹתֵר גְּדוֹלוֹת מִי שֶׁמִּבֵּין
בַּנְּשָׁמוֹת יוֹכֵל לְדַעַת אֶת הַהִבְדֵּל בֵּין נִשְׁמָה



מילתא דבר יחותא

7: מספר לא מזוהה התקשר אלי היום, וציפה שאדבר קודם... אז ברוכים הבאים לתחרות הנשימות...



8: איזה חוצפה יש לאנשים. השכן שלי דפק לי בדלת בשעה 2:30 בבוקר. למזלי, הייתי ער וניגנתי בגיטרה החשמלית – איזה מזל...



9: אבא: מוישי, כשאתה יורד למטה, קח איתך את הזבל. אני: טוב. * לא יורד למטה בחיים*.



10: יום אחד נכנס מפקח לבית לספר. הוא נכנס לאחת הכיתות, כדי לדעת מה רמת הלימודים שם. הוא שואל את יוסי: מי שבר את לוחות הברית? ענה לו יוסי: נשבע לך אדוני המפקח – זה לא אני. המפקח פונה למורה, ואומר לו: שאלתי את יוסי מי שבר את לוחות הברית, והוא ענה לי, שזה לא הוא. ענה לו המורה: אני מכיר את התלמיד הזה כבר הרבה זמן, ואם הוא אמר שזה לא הוא – אז תאמין לו. הלך המפקח למנהל והתלונן. המנהל אמר לו: בא לא נעשה מזה עניין – כמה עולים הלוחות?...

1: שלבים של גידול זקן בעומר: *קיווי. *חמוד. *בנימין זאב הרצל. *סאדם חוסיין כשנתפס במערה. *לוחם דעא"ש...



2: איכשהו זה נראה שכל האנשים שעמדו אתך בפקק בדרך לעבודה מלווים אותך בדרך הביתה.



3: נכה כתב לזמר: "אולי אתה לא מכיר אותי אבל אני עברתי תאונת דרכים ואני על כיסא גלגלים כבר 4 שנים, היום בזכות השיר שלך הצלחתי לעמוד על הרגלים בפעם הראשונה ולכבות את השיר הזה"



4: אין יותר מתנשא מהחבר הזה שיוצא מהמבחן, ואומר: "בהצלחה לכולם"...



5: המחמיר בהגזמה בספירת העומר – אחי מה השעה? לפני שעה היה 21:00



6: ב 25- שנים האחרונות 177 אנשים בעולם מתו מהרמת משקולות בחדר כושר. באותה תקופת זמן מת רק בנאדם אחד משאורמה שנתקעה לו בגרון...



קדושת הצדיקים

כל התפילות בעולם – זה רבינו מתפלל

בכם. והכל, כל התנועות שאתם עושים, ואפלו ההכי פושעים שמתפללים, מתפללים.

ורבנו אמר: אני רוצה שתדעו שאני מתעבד בכם. כל השירים והזמירות, ועל ידי (-) השירים והזמירות) זה יהיה לידות קלות, וכל אשה תפקד, אשר פעל ועשה בזה העולם – מה שהרבה עושה כל שניה דברים מכסים מבני אדם, העבודה שהרבה מתעבד בנו בכל שניה ובכל תנועה ובכל מחשבה ובכל שיר ובכל גזון – זה הכל נעלם מדעת האנושי, אין שום דעת אנושי שיכולה לקלט את זה שורבנו מתעבד בכל דבר, בכל צדיק, ואפלו בגוי שהוא מתפלל והתפלה שלו התקבלה – אז זה הרבה התעבד בו. וזה דברים שהם נעלמים בתכלית ההעלם, אף אחד לא מבין מי זה רבנו, מה רבנו עשה. ה"בראשית" – ה"ראש בית", זה הכל רבנו!

כי זה דברים נעלמים מדעת אנושי מאד מאד, כי הרבה – כל תנועה שלו היתה למען כבוד ה' יתברך, הוא לא עשה תנועה אחת בשביל עצמו. והכל למען שמו הגדול. ולכן הרבה זכה שכל התנועות שבעולם, וכל התפלות שבעולם, והנגנים שבעולם, הכל זה ממנו!

והרבה אומר שהוא מקנא בנו, הוא פשוט מקנא. רבנו אמר: אני מקנא בכם שיש לכם כזה רבה, שאתם זכיתם לכה רבה שהוא מתעבד בכל בראי העולם, והוא מעלה את כל התפלות, ועל ידו נזכה לגאולה השלמה במהרה בימינו אמן. (שעור מתשפ"ג).

נקרא מחיי מוהר"ן. ענה ואמר: כל התפלות שמתפללין זה אני מתפלל, אדם צריך לדעת שכל התפלות שהוא מתפלל זה הרבה מתפלל, כי הצדיקים צריכים להבין שהם לבד לא יכולים להתפלל, אפלו שהם מתפללים בכונה, בצעקות, הרבה מתעבד בהם. הרבה אומר: אני מתעבד בכלם, כל מי שמתפלל – זה אני מתפלל בתוכו. אדם צריך להתפלל 24 שעות. תדעו שאני מתפלל מתוכם, כל תפלה שאתם מתפללים – זה אני מתפלל מתוכם.

אדם צריך לדעת שהרבה מתעבד בו, זה בכל יהודי ויהודי, וגם בגוים. כל תפלה שמתקבלת – כי הרבה התעבד בו. הוא עשה איזה מצוה, איזה דבר טוב, אז הרבה מתעבד בו, והוא ככה התפלה מתקבלת.

אז הרבה גלה לנו: שכל התפלות בעולם – זה הוא מתפלל, כלם, וכל הצדיקים צריכים להבין שהם בכחות עצמם לא היו יכולים להתפלל אף פעם. הלא גם כל התנועות שעושה מי שעושה איזה תנועה בעלמא זה ממנו, עושים איזה תנועה בתפלה, פתאם מתלהבים, פתאם מתרגשים, פתאם מתעוררים – זה הרבה עושה את התנועה! הרבה אומר: זה כל תנועה שאתם עושים בתפלה – זה אני עושה את זה! זה לא סתם "בא לכם" התנועה, זה אני עושה! אני מתעבד בכם! אתם עשיתם איזה מצוה, שמרתם את העינים, אז אני מתעבד

חינוך ילדים



להיות דוגמא אישית

כשהילד נהיה בגיל ארבע עשרה, הילד של הרב התחיל להתפלל [מעצמו]. והילד שלו (- של הקצב) יצא החוצה. אז הוא בא לרב הוא אמר אני לא מבין אני מרביץ לילד שלי, מכה אותו, ובסוף הוא נשאר בחוץ הילד שלך בכלל לא התיחסת אליו, לא שמת לב מה שהוא עושה, ואני רואה שהוא מתפלל שמונה עשרה, שעה שעתיים. הוא [הרב] אומר ל[קצב]: הילד עושה מה שהאבא עושה! אתה בחוץ, גם הילד בחוץ! אני בפנים, גם הילד בפנים!

הילד הולך אחרי האבא, אם האבא מתפלל האבא לומד, אז הילד גם כן לומד, הוא [האבא] לא צריך לשבת בבית, לבשל עם אשתו ולרחץ כלים עם אשתו... ובאותו זמן הוא יכול ללמד עשרה דפי גמרא, כל כתובות אפשר לגמור את זה תוך שבוע, זה הכל ספורים. (שעור מתשפ"ג).

הילד, אם אתה יושב ולומד הילד גם לומד! הילד עושה מה שהאבא עושה. אפלו שהוא לא רואה את האבא שלו, אם האבא רק יושב ולומד גם הילד יושב ולומד, הילד עושה מה שהאבא.

כמו שהיה [סיפור] זה היה בעלונים של פרשת השבוע, שהיה קצב אחד, והקצב היה מרביץ לילד שלו שייכנס [לבית הכנסת, בעוד ש] הקצב עצמו היה יושב בחוץ מדבר את כל הפוליטיקות, את כל הדברים הבטלים, מה קורה עכשו באוקראינה מה קורה עכשו פה... מה קורה שם... והילד מקבל סטירות להכנס לבית כנסת, מה אתה יוצא החוצה. והבן של הרב היה רודף אחרי חתולים. תמיד היו אומרים לו, אתה רודף אחרי חתולים היו אומרים לו, הוא [הרב] של בית הכנסת ענה לאלו שבאו להעיר על בנו: מה זה ענין שלכם... בקצור,



קדושת הבית

הנשים שלא חטאו בדור המדבר – באות בדור שלנו

כולם מורות כולם מנהלות וגם להיות ראשי ממשלה כי לא חטאו בעגל כיון שהם לא חטאו בעגל אז הם זכו עכשיו לבוא עוד פעם בגלגל לפני הגאולה לפני משיח והם יותר מהגברים, כתוב שלעתיד לבוא האשה תהיה יותר מהאיש, אשת חיל עטרת בעלה כי היא יולדת והיא עובדת קשה והיא נקרעת לגורים, שבע ילדים זה שבע מדורי גהנום, הן צריכות עשר הוויות כי אשה כלולה מעשר הוויות -- כל אשה כלולה מעשר הוויות, כי רוב אנשי דורנו נשותיהם מושלות עליהם, האר"י אומר, את זה כבר לפני 400 שנה היום אנחנו נהיה, האר"י נפטר בל"ב אז היום זה 451 שנה האר"י נפטר בשל"ב מל' על פ' זה 50 מל"ב עד פ"ג זה 51, היום אנחנו 451 שנה מפטירת האר"י, מאז הנשים מושלות על הגברים.
(שעור מתשפ"ג).

הנשים אומר האר"י לא חטאו במדבר והם עכשיו מתגלגלות בדור שלנו, בדור הזה הנשים מורות ומנהלות, אשה הייתה אן אלפא ביתית לא ידעה מהחיים שלה, ידעה רק לעשות ספוגזה זה הכל כמו ערביה, הוא אומר פן אשחית את נחלתי מה אני לוקח ערביה? בעז אומר לגואל תגאל אתה, כי טוב היה אח של אלימלך הוא רק היה אחיין, שלמה זה רק אח הוא בן אח אבל טוב היה אח ממשי, טוב אומר פן אשחית את נחלתי אני לא מתחתן עם ערביה בשום אופן לא היא הגיעה ממידבא מאיפה היא הגיעה מבצרה? מאיפה היא הגיעה? לא מתחתן עם ערביה פן אשחית את נחלתי, אבל בדורנו אז הנשים יותר גדולות מהגברים ומושלות על הגברים מושלות על הגברים והם



קדושת הגמרא

רוצים להתאבד, לא מצליחים לעבוד, תפתחו גמרא ותשבו באיזה פינה.

עכשיו היארצייט של רבינו, ורבינו אמר אני נכספתי להמשיך את העולם לעשיה, כל מה שרצית זה שאנשים ילמדו גמרא, זה כל ברסלב, מה זה ברסלב? מה זה שובו בנים? ללמוד גמרא, ואחרי הגמרא עושים ריקוד שעה, לומדים עשרים שעות גמרא ואחרי זה עושים ריקוד שעה, הרב'ה אמר נכספתי להמשיך את העולם אל העשיה, הרב'ה מוריד יראה נוראה וניגונים נוראים, אבל העיקר מה שהרב'ה התכוון זה שאדם ידע את כל הש"ס, אלפיים שבע מאות דף, אם הוא לומד שבע דף ליום זה שנה.
(שעור מתשפ"ג).

רק הגמרא מפתחת את השכל

בחור ישיבה קולט הכל, מה שיש לבחור ישיבה בשכל אין למדען הכי גדול, פעם אחד מבעלי התשובה אמר אתם רוצים לימודי ליבה? תלמדו גמרא!, אתם רוצים לימודי ליבה כדי לפתח את השכל של הבן אדם? אין דבר שמפתח את השכל כמו גמרא, אדברא תעשו ליבה, אבל ליבה זה גמרא הוא אומר, ליבה זה לא מתמטיקה וזה לא כימיה וזה לא עוד כמה שטויות, ליבה הוא אמר זה רק הגמרא מפתחת את השכל.

עכשיו הולך להיות חוק בכל העולם שחייבים ללמוד גמרא, את השכל של הגמרא, אדם צריך לדעת שהגמרא זה התענוג הכי גדול, בחורים מסתובבים לא יודעים מה לעשות,



קדושת המידות

הכל – רבנו עושה בעולם

יש יום זכרון מתפללים, אנשים נהרגו על קדוש ה', ואפלו פושעי ישראל שמתעוררין לתפלה – הכל על ידי כל מה שנעשה בעולם, זה הכל רבנו עושה! כל תנועה, כל צעד. [ואמר, שענין] זה הוא סוד מסודות נסתרים שלו. אז בעזרת ה', צריכים לדעת שעכשיו זה היה יום הזכרון. למעשה, כל יום זה יום הזכרון, כל יום, כל יום צריכים לזכר את הנפשות שנהרגו על קדוש ה', שנהרגו שלשים אלף באומן (שענין זה קשור לענין הראשון שהזכיר, כמובא בחי מוהר"ן ראה הערה), נהרגו שלשים אלף על ידי הנאצים וגם שלשים אלף על ידי גאנטע, גאנטע. אחרי זה היה פטרולה (פטליוורה), אחרי זה היה פטרולה, זה היה ב'1920 – תר"פ, היה פטרולה, והוא הוציאו אותו להרג בפרו, שהוא הרג איזה מאה אלף יהודים, זה היה בתר"פ – 1920. אז כל רגע – אומר הזהר בבלק – צריכים להיות קשורים לאלה שמתו על קדוש ה', כל התפלות עולות רק על ידי מי שמת על קדוש ה', והם מעלים את כל התפלות. והכל זה רבנו עושה, ולכן הרבה אמר: אני באתי לאומן לגור באומן, כי שם נהרגו שלשים אלף איש. הנאצים הרגו עוד שלשים אלף ביום אחד. כפי המבאר לעיל

נוכל להבין מעט מזעיר... וכל ההריגות, כי כל התפלות זה רק על ידי אלה שמתו על קדוש ה', ולכן "יום הזכרון" זה יום מאד חשוב, שאז זוכרים את כל אלה שנהרגו על קדוש ה' – 6 מליון שזה 9 מליון, כי כל ההריגות חס ושלום כל ההריגות זה התקונים הכי גדולים שיכולים להיות. ואף אחד לא מבין מה שהרבה אמר, אבל הרבה התכונן לשואה, שיהיה עכשיו כזה שואה שימותו שש מליון. ועל ידי כל הקדושים אז התפלות עולות. ולכן אנחנו נמצאים כאן בארץ [בזכות כל אלו שנהרגו על קדוש ה'], למרות שיש כאן מאה מליון ערביים שרוצים להשמיד אותנו, ועוד שני מליארד ערביים, ועוד שני מליארד נוצרים. כי כל ה"מפלגה הדמוקרטית" [בארה"ב] זה אנטישמיים. "אבל עדין הדברים סתומים וחתומים מאד מאד, ואין אתנו יודע עד מה. אשרי הזוכה להשיג באחרית הימים" – שמישהו ידע שכל מה שנעשה בעולם, התפלות, והתנועות בתפלות, הכל זה בא מרבנו, אשר פעל ועשה בזה העולם – שהרבה מתעבר בכל אחד ואחד, כל מי שצרכה עושה רק איזה תנועה, ברכת המזון, ובשמונה עשרה, בספירת העמר – זה הכל רבנו עושה. כל השירים של ספירת העמר – זה רבנו מתעבר בנו. (שעור מתשפ"ג).

מאחורי כל נגן מוכשר עומדים עשרות שכני ילדות
שלא סובלים אותו

גורמים בכירים: אנחנו בעיתוי רגיש ונפיץ, 11 חודשים לפני
הרמדאן

הרמתם אוכל שנלפץ? מדען בדק את "חוק החמש שניות" על הרצפה - התוצאות היו מבחילות
במחקר שבדק את דגימות המזון - נראו סימנים של צמיחה מיקרוביאלית, מה שמוכיח שכל מגע של מזון
עם הרצפה - גם אם רגעי - גורם לזיהום. "אפילו אפס שניות זה יותר מדי", הצהיר המדען אייכר כשהציג
את הצלוחית שנטושה בכתימים לבנים של חיידקים.
באופן מפתיע, הצלוחית של חמש השניות נראתה בדיוק כמו זו של הדקה - מלאה בחיידקים



דובר החות'ים: שדה התעופה
בצנעא חזר לפעול

האגדה מספרת שהבעל חיכה במכונית עד שאשתו
תתכונן



ביבי: ארץ באות ת.
טראמפ: תימן.
ביבי: אין כזו ארץ.
טראמפ: יש.
ביבי: חכה כמה
דקות.

אין שקר יותר גדול
מ-"באמת שלא
הייתם צריכים
להביא כלום".



כל כך השמנתי
לאחרונה שבמקום
ביטוח חיים אני
צריך ביטוח מקיף.

עצלן - עושה הכל לאט.
עצלן אמיתי - עושה הכל מהר כדי שיהיה
לו הרבה זמן בלי לעשות כלום.

מאז
מבצע "מרבד הקסמים"
טיסה ישירה מתימן נחתה
בנתב"ג... 🤔🤔🤔

מטורף איך שהיום היחיד
השנה שישראל ביקשה
עזרה ממדינות אחרות
היה יום העצמאות

אני: כמה עולה
בירה?
מוכר: עשית שמונה
עשרה?
אני: כן, בשחרית
ומנחה.



חג שמח!
גם לך!
אין על המדינה שלנו.
נכון אחי!
כמה עלה האנטריקוט?
200 לקילו.
מדינה של גנבים אני
אומר לך.

עובדה: השיחה
הכי ארוכה מגיעה
אחרי המילה
בקיצור.



ימות משיח...
כנראה זה העגלון של רה לוי יצחק מברדיטשוב.

לעולם אל תעצבנו
אישה,
היא זוכרת דברים
שעוד לא קרו
בכלל...

בכל סופר יש אחד
שממשש את כל
החלות ואז מחפש
חלה שלא נגעו בה.

בסוף קיבלנו מטס
של מטוסי כיבוי
ביום העצמאות.

גם את תעלה
לאוטובוס באמצע
הלילה השמש
תהיה בצד שלך.

אבו מאזן: "בתי המקדש היו בתימן, לא
בירושלים"
אבו מאזן טען כי בתי המקדש היו בתימן,
ולא בירושלים. "אומר לכם שחלק גדול
מההיסטוריה מזויזת. אנשים שקוראים את
הקוראן ויודעים את זה" אמר בבישיבת
המועצה המרכזית של ש"ף ברמאללה

פאקלואט מאנזיאס

מד"ר רז אני לא זז



שירות תור מייד

רפואה מקצועית

אווירה משפחתית

יחס אישי

שירותי
רפואה משלימה

שירות מרוחק של הפניות לבדיקות מעבדה
ומומחים וכן מרשמים דיגיטליים לבית המרקחת

חדרי המתנה
נפרדים למהדרין



מאוחדת

כללית

ד"ר רז

קליניקה מקצועית למהדרין

רח' יואל 18 ירושלים
02.547.6356